

သီဟိုဠ်ကျွန်း

အရှင်နုရဒ္ဒါမဟာထေရ်မြတ်

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

“အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ”

ရတနာဝါဒသင်္ဂြိုဟ်ပါဌ်

နှင့်

မြန်မာပြည် ပုဂံမြို့တော်

ကျစွာမင်းတရား ရေးသားအပ်သော

ပရမတ္ထ ဗိဇ္ဇုပါဌ်

ပြည်ဆရာတော်ဘုရား၏ ချန်နှံနိဿယ

မန္တလေးမြို့ ဒက္ခိဏာရာမ

ဘုရားကြီးတိုက် အမရပူရကျောင်း

ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတ မူလဓမ္မာစရိယ

အရှင်ဥက္ကံသာသိဝံသ မဟာထေရ် သုဓိသင်တော်မူသည်

သီဟိုဠ်ကျွန်း

အရှင်နုရုဒ္ဓါမဟာထေရ်မြတ်

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

“အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ”

ရတနာဝါဒီသင်္ဂြိုဟ်ပါဌ

နှင့်

မြန်မာပြည် ပုဂံမြို့တော်

ကျစွာမင်းတရား ရေးသားအပ်သော

ပရမတ္ထ ဗိန္ဒုပါဌ

ပြည်ဆရာတော်ဘုရား၏ ချန်ကန်နိဿယ

—

ဦးပေင်ရင်-ဒေင်စောရင်။

ရတနာဝါဒီ ဗိဇ္ဇကတ်စာအုပ်ဆိုင်

အမှတ် ၁၁၊ ၁၂။ ရွှေတိဂုံဘုရားကြီး

စျေးတော်ရုံ၊ ရန်ကုန်မြို့။

၁၃၃၄-၅နှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလ
အုပ်ရေ ၅၀၀၀
ပထမအကြိမ်၊

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက်
အမှတ်- ၅၇၈၉

ပုံနှိပ်သူ။

ဒေဂျ်အုံးမြိုင် (မြဲ- ၀၁၅၇၆)
ကာယသုခ ပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ် ၁၄၁၊ ၃၁-လမ်း၊
ရန်ကုန်မြို့။

ထုတ်ဝေသူ။

ဦးပေဂျ်ရင် (မြဲ- ၀၃၀၃)
ရတနာဘွဲ့ဝါဒီ ပိဋကတ်စာအုပ်ဆိုင်
အမှတ် ၁၁၊ ၁၂။
ရွှေတိဂုံဘုရားကြီး ဈေးတော်ရုံ
ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်နိဒါန်း

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ ဟူသည် အဘိပုဒ်၊ ဓမ္မပုဒ်၊ အတ္ထပုဒ်၊ သင်္ဂဟပုဒ်ဖြစ်ရာ အဘိ-လွန်သော ထူးသော၊ ဓမ္မ-ပရမတ္ထတရား၊ အတ္ထ-အနက်အဓိပ္ပါယ်၊ သင်္ဂဟ-အကျဉ်းချုံး၍ ယူရာယူကြောင်း။ အားလုံးပေါင်း၍ မြန်မာပြန်သော် လွန်သော ထူးသော ပရမတ္ထတရားတို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်တို့ကို အကျဉ်းချုံး၍ ယူရာယူကြောင်းဖြစ်သောကျမ်းဟုဆိုလိုသည်။

စာသင်သားတို့အား အလွန် ကျေးဇူးများသော ယင်းအဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟကျမ်းကို နမ္မမည်သာ ဥပါသကာသည် ရှင်ကြည်သဒ္ဓါ ပန်ထွာညွတ်တွားစောင်းပန်ငြား၍ သီဟိုဠ်ကျန်း မူလသောမ (တုမူလသောမ) ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ မျှတရှင်ပြုံးသီတင်းသုံးနေတော်မူသော အရှင်အနုရုဒ္ဓါ မထေရ်မြတ် ရေးသားစီရင်တော်မူပေသည်။

ယင်းအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းမှာ ဥဒ္ဓေသ၊ နိဒ္ဓေသ၊ ပဋိနိဒ္ဓေသ-ဟူသောအစဉ်ဖြင့် ကျနတီထွင် စီရင်ရေးသားတော်မူခဲ့သဖြင့် အနုပွကမ်း နည်းစုံပြမ်း၍ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလျက် အဘိဓမ္မာခုနစ်ကျမ်း၌ ဟော

ကြားတော်မူအပ်သော [သင်္ချာ] သရုပ်များကို ငုံ့မိ
ခြုံမိသဖြင့်လည်း ယင်းကျမ်းစာပေါ်စမှ ယခုကျ
အောင် အထူးပင် ကျော်ကြားလာခဲ့ပေသည်။

ယင်းအဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟကျမ်းလာသရုပ်သဘော
တို့ကို ကျေညက်မှုမရှိပါဘဲလျက် အထက်အဘိဓမ္မာ
ကျမ်းစာကြီးများကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်ပါက ကြိုး
ပမ်းသလောက် ခရီးမပေါက်ဘဲ ရှိတတ်ပေသည်။
ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မာပါဠိတော်ကြီးများကို လေ့
လာတတ်ကျွမ်းလိုသူသည် ဤအဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟ
ကျမ်းကို သရုပ်သဘော ညက်ညော ကျေပြန်အောင်
ပဌမဆုံး အခြေခံအုတ်မြစ်အနေဖြင့် ပိုင်နိုင်စွာ လေ့
လာရပေသည်။

ထို့ပြင် ပိဋကတ်သုံးတန်တွင် သုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာ
နှစ်ဖြာသောပိဋကတ်တို့ အကျဉ်းချုံး ပါဝင်နေသော
ယင်းအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်းကို လေ့လာလိုက်စား
ကျက်မှတ်သားသူမှာ ပိဋကတ်နှစ်ငုံဆောင်ကဲ့သို့ ဖြစ်
ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာ
တော်ဘုရားကြီးက “ပိဋကတ်နှစ်ပုံ၊ အကျဉ်းချုပ်၊
နှုတ်ငုံသုတို့မှာ” ဟူ၍ ပရမတ္ထသံခိပ်ကျမ်း၌ လက်ခံ
သံခိပ် ခတ်နှိပ်တော်မူခဲ့ပေသည်။

ယင်းသို့ ဂုဏ်အင်ပြည့်စုံလင်သောဤအဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟကျမ်းကို စာပြန်ပုံဝင် အရှင်မြတ်များနှင့်တကွ အဘိဓမ္မာကို လေ့လာလိုက်စားသူတို့အတွက် ယင်း ကျမ်း၏ အဖွင့် သံဝဏ္ဏနာကျမ်းစာ အစောင်စောင် တို့နှင့် ညှိနှိုင်း၍ သုတ်သင်ပြင်ဆင်တော်မူကာ မန္တ လေးမြို့၊ ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီးတိုက်၊ အမရပူရ ကျောင်း ပရိယတ္တိသာသနာ့ဟိတ မူလဓမ္မာစရိယ၊ အဝဂ် တိပိဋက ပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန်အဖွဲ့ မဟာ နာယကဆရာတော် အရှင်ဥက္ကံသာဘိဝံသ မဟာ ထေရ် ချီးမြှင့်တော်မူသော သန့်စင်သော စာမူကို ကြည်ဖြူသဒ္ဒါ ပွားများကာဖြင့် ရန်ကုန်မြို့၊ ရွှေတိဂုံ ဘုရားကြီးဈေး၊ ဆိုင်အမှတ်(၁၁-၁၂) ရတနာ့ဝါဒီ စာအုပ် ဆိုင်ရှင် ဦးပေ၏ရင်-ဒေ၏စောရင် တို့က “ရတနာ့ဝါဒီသင်္ဂြိုဟ်ပါဌ” ဟူသောအမည်ဖြင့် သေ သပ်ကျနစွာ စက်တင်ပုံနှိပ်၍ ဖြန့်ချိထုတ်ဝေအပ်ပါ ကြောင်း။

မဟာနိဒါန်း

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်၊ နာမရူပပရိစ္ဆေဒ၊ ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယ
ကျမ်းပြု

အရှင်အနုရုဒ္ဓါမဟာထေရ်

အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၏နာမည်ကို ထေရဝါဒနိုင်ငံများ
တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း၊ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ လိုက်စား
သူတိုင်းလိုလို သိကြသည်။ ၎င်း၏ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်
ကျမ်းမှာ မြန်မာ၊ ယိုးဒယား၊ သီဟိုဠ်၊ ဟိန္ဒူ၊ အင်္ဂလိပ်၊
သက္ကတ စသော ဘာသာရပ်တို့ဖြင့် ပြန်ပြီး ဖြစ်
သဖြင့်လည်း အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ကမ္ဘာသိသော
အဘိဓမ္မာပညာရှင်ကြီး ဖြစ်လေသည်။ ဤမျှ ကမ္ဘာ
သိ ထင်ရှားခြင်းကား သူရေးသော အဘိဓမ္မတ္ထ
သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း၏ စာသွားစာလာ လွန်စွာ ညက်ညော
ပြေပြစ် သိပ်သည်းလျက် ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ၏ အခြေခံ
အုတ်မြစ်အဖြစ် တည်ရှိနေခြင်း၊ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာကို
အကျဉ်းချုပ်ငုံ့မိခြင်း၊ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာပိဋကတိုက်ကြီး၏
တံခါးဖွင့်ပေးနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ။

ဇာတိချက်ကြွ မွေးရပ်မြေ

အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည် အိန္ဒိယတောင်ပိုင်း စောဠ
တိုင်း ကဉ္စိပူရနယ်၊ ကာဝေရိမြို့၌ ဖွားမြင် ကြီးပွားခဲ့
သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်းကို-

(c)

သေဋ္ဌေ ကဉ္စိဝရေ ရဋ္ဌေ၊ ကာဝေရိနဂရေ ဝရေ။

ကုလေ သဉ္ဇာတဘူတေန၊ ဗဟုဿုတေန ဥာဏိနာ။

ဟူသော ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယ၊ နိဂမနကထာ(၁၁၄၁)ဖြင့် သိသာသည်။ စောဋ္ဌတိုင်းကို အသောကကျောက်စာ များ၌ စောဋ္ဌအမည်ဖြင့် တွေ့နိုင်သည်။ ယခုထင်ရှားသော ကာရိနုလ်()မြို့သည် စောဋ္ဌတိုင်း၏ နန်းတော်မြို့ဖြစ်ဘူးသည်။ ကဉ္စိပူရကို ကဉ္စိဝရဟုလည်း ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ၎င်းသည် မဒရပ်မြို့မှ အနောက်တောင် ၅၇-မိုင်အကွာတွင် တည်ရှိသည်။ ကာဝေရိမြို့သည် “ကာဝီရပဋ္ဌန” အမည်များဖြင့် ထင်ရှားသည်။ ကာဝပဋ္ဌနအမည်ကို- ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၄။ ၂၃၈။ အကိတ္တိဇာတ်အဖွင့်နှင့် စရိယာ၊ ဋ္ဌ။ ၂၂။ အကိတ္တိစရိယဝဏ္ဏနာ၌ “ဒမိဋ္ဌရဋ္ဌံ ပတွာ ကာဝီယပဋ္ဌနံ သမိပေ ဥယျာနေ ဝိဟရန္တော” စသည်ဖြင့် လာရှိသည်။ အားလျော်စွာ အလောင်းတော် နေခဲ့ဘူးကြောင်းကို ထောက်၍ အလွန်ရှေးကျသော အခါကပင် “ကာဝေရိပဋ္ဌန”မြို့ရှိခဲ့ကြောင်း သိသာလေသည်။

သီဟိုဠ်၌ သီတင်းသုံးခြင်း

သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွရောက်၍ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက် စသည်တို့၌ ပညာဆည်းပူးခဲ့သည်သာ

မက ဂဏဝါစကစာချတာဝန်ကိုလည်း ထမ်းဆောင်
ကြောင်း မှန်းဆနိုင်ပေသည်။

နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒကျမ်း

မဟာထေရ်မြတ်သည် နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒကျမ်းကို
သီဟိုဠ်ကျွန်း မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်း
သုံးစဉ် မဟာဝိဟာရဝါသီထေရ်မြတ် တို့၏ ဖွင့်ရိုး
ဖွင့်စဉ်ကို မှီ၍ ရေးသားကြောင်း-

မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ ဝဏ္ဏနာ နယ နိဿိတံ။

မဟာ မေ ရုနိဘံ ဂေဟံ၊ မဟာစေတီယ-
ဘူသိတံ။

ဟူသော ဂန္ဓာရမ္မစကား-

မဟာဝိဟာရ-မဟာဗောဓိမဟုဿဝံ။

စသော နိဂုံးစကားတို့ဖြင့် သိနိုင်သည်။ နာမရူပ-
ပရိစ္ဆေဒကျမ်းမှာ ဂါထာ ၁၇၅-ရှိလေသည်။

ပရမတ္ထ ဝိနိစ္ဆယကျမ်း

ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယကို အိန္ဒြိယတောင်ပိုင်း တမ္ပတိုင်း
ယခု () ၌ နေစဉ် ရေးသားခဲ့ကြောင်း-

အနုရုဒ္ဓေန ထေရေန၊ အနုရုဒ္ဓယသဿိနာ။

တမ္ပရဌေ ဝသန္တေန၊ နဂရေ တဉ္ဇနာမကေ။

ဟူသော ပရမတ္ထဝိနိစ္ဆယ နိဂုံးဖြင့် သိသာလေသည်။

(ဆ)

အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း

မထေရ်မြတ်သည် အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းကို မူလသောမ (တုမူလသောမ) ကျောင်းတိုက်၌ နေစဉ် ရေးသားကြောင်း သင်္ဂြိုဟ်နိဂုံးဖြင့် သိနိုင်သော်လည်း မူလ သောမကျောင်းမှာ ဘယ် ဌာန မှာ တည်ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရန် ခဲခက်လှသည်။ သီဟိုဠ်ကျွန်း ဓမ္မရတန မည်သော ပညာရှင်ကမူ မူလသောမ ကျောင်းတိုက်သည် ကာဝေရိပဋ္ဌန ၌ရှိသော ကျောင်းတိုက်ဖြစ်သည်။ နမ္မအမည်မှာလည်း သီဟိုဠ်နာမည်မဟုတ်။ ကာဝေရိပဋ္ဌန မြို့သားတို့၏ အခေါ်အဝေါ်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြလေသည်။ သီဟိုဠ်ပညာရှင် တချို့ကမူ ပုလတ္တိပုလမြို့ မူလ သောမကျောင်းတိုက်နေ ဥတုရမူလဂိုဏ်း အနု နာယက အနုရုဒ္ဓထေရ်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြကြသေးသည်။

သောမာရာမကျောင်းတိုက်ကြီး

သာသနာသက္ကရာဇ် ၄၅၅-ခုနှစ်တွင် သီဟိုဠ်၌ ဒုတိယအကြိမ် မင်းအဖြစ်သို့ရောက်သော ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းကြီးသည် သောမာဒေဝီမိဖုရားကြီး၏တိုက်တွန်းချက်အရ အနုရာဇ်မြို့၌ သောမာရာမ မည်သော ကျောင်းတိုက်ကြီးကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြောင်း-

အာဏာပေတုာ သောမာဒေဝိံ၊
ယထာဌာနေ ဌပေသိ သော။
တဿာ တန္နာမကံ ကတုာ၊
သောမာရာမ'မကာရယိ။

ဟူသော မဟာဝံသ၊ ၃၃၊ ၈၅-တို့ဖြင့် သိရလေသည်။
၎င်း သောမာရာမ ကျောင်းတိုက်သည် အစပဌမ
မူလ သောမာရာမဖြစ်ရကား မူလ သောမာရာမဖြစ်
ကြောင်း ဆိုကြလေသည်။

မူလဝေါကာသ ကျောင်းတိုက်ကြီး

၎င်းပြင် ဝဋ္ဋဂါမဏိမင်းကြီး၏ သူရဲကောင်း
ဂုဏ်ယောက်အနက် မူလဝေါကာသမည်သော အမတ်
သူရဲကောင်းက မူလဝေါကာသကျောင်းတိုက်ကြီးကို
အနုရာဇဉ်ပင် ဆောက်လုပ်ကြောင်းလည်း-

တတ္ထေဝ မူလ ဝေါကာသ၊
ဝိဟာရံ မူလနာမကော။
အမစ္စော ကာရယိ တေန၊
သောပိ တံ မကော အဟု။

ဟူသော မဟာဝံသ၊ ၃၃၊ ၉၀-ဂါထာဖြင့် သိရသေး
သည်။

မူလသောမကျောင်းတိုက်

၎င်းပြင် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ပဉ္စမဒပျလမင်း လက်ထက် အေ-ဒီ ၉၄၀-လောက်က ဆောက်လုပ်သော မူလသောမကျောင်းတိုက်ရှိကြောင်းလည်း ကျောက်စာများအရ သီဟိုဠ် ထေရဝါဒ မထေရ်များသမိုင်း၌ လာရှိသေးသည်။

ဒက္ခိဏမူလကျောင်း

သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ သာသနာသက္ကရာဇ် ၇၅၇-ခုနှစ် နန်းတက်သော ဝေပါဟာရတိဿမင်းသည် အဘယ-ဂီရိကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်းရှိ ဒက္ခိဏမူလကျောင်းတိုက် စေတီအား ထီးတင်လှူကြောင်း မဟာဝံသ။ ၃၆၊ ၃၃-ဂါထာ- “အဘယဂီရိ ဝိဟာရေ၊ ဒက္ခိဏ-မူလသဂ္ဂယေ။” ဟူ၍ လာရှိသေးသည်။

တမူလသောမဝိဟာရ

ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဋီကာဟောင်း (ခုဒ္ဒသိက္ခာ ပုရာဏ ဋီကာ) ၁၇၉-၌ “သီဟဋ္ဌဒီပေတမူလသောမဝိဟာရေ

(ည)

သံဃဿ ပါကဝတ္တမ္ပိ တာလပဏ္ဍံ ဝိက္ခိဏိတော ကရိ-
ယတိ” ဟူသောပါဌ်၌ တုမူလသောမကျောင်းတိုက်
ရှိကြောင်းကိုကား သံဃဿမဲ့မှတ်ယူနိုင်သည်။ သို့
သော် တုမူလသောမ ကျောင်းတိုက်တည်ရာ မြို့ရွာ
ဌာန သုတေသနပြုချက် သီဟိုဠ်သမိုင်း၌ မတွေ့ရပါ။
ယခုသီဟိုဠ်ကျွန်း ဟလာဝက ဒိစတြိတ်တွင် ပါဝင်
သော နက်ကွန်းနေရာသည် အရှင်အနုရုဒ္ဓါ သီတင်း
သုံးသည်ဟုလည်း တချို့ ပညာရှင်တို့ယူဆကြသည်။

စာရေးသူတို့သီဟိုဠ်၌ ပညာရှင်တို့နှင့် ဆွေးနွေး
ခဲ့သော်လည်း တိကျသောအဖြေကို မရခဲ့၊ အမှန်မှာ
နေရာ၊ ဌာနစသည်တို့ကို သိရသဖြင့်လည်း အကျိုး
များစွာမရှိအတူတူ အရှင်အနုရုဒ္ဓါထေရ်သီဟိုဠ်ကျွန်း
မူလသောမကျောင်းတိုက် (သို့မဟုတ် တုမူလသောမ
ကျောင်း)၌ သီတင်းသုံးစဉ် အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂြိုဟ်
ကျမ်းကို ရေးသားသည်ဟု မှတ်ချက်ချပါစို့။

လယ်တီဆရာတော်ကမူ တုမူလသဒ္ဒါအကြီးအ
နက်ကိုကြံဆ၍ ကြီးသော သောမာရာမ ကျောင်း
တိုက်ဟုဖွင့်ပြပြီး ဝဇ္ဇဂါမဏိ မင်းကြီးသည် သောမ
ဒေဝီမိဖုရား တိုက်တွန်းသဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့သော
ကျောင်းတိုက်ကိုယူလိုလေသည်။ သို့သော် သောမာ

(၉)

ရာမကျောင်းတိုက်မှာ အဘယဂိရိကျောင်းတိုက်ဖြစ်
သဖြင့် မဟာဝိဟာရ ဂိုဏ်းကို များစွာ ကြည်ညို
သဘောကျသော မဟာဝိဟာရ ဂိုဏ်းသားဖြစ်သော
အရှင်အနုရုဒ္ဓါ သီတင်းသုံးရန် ဖြစ်နိုင်မည်ဟု မထင်
မိပါချေ။

(ဤအထက်ပါ နိဒါန်းကို ပခုက္ကူမြို့ မဟာ
ဝိသုတာရာမတိုက်’ သာသနဇောတိပါလကျောင်း၊
အရှင်ကေလာသ (ဘီ၊အေ ဂုဏ်ထူး) ထံမှ ပေးပို့ရရှိ
သည်။ အမှန်ဗဟုသုတရကြပါစေ။)

ပရမတ္ထဗိန္နုပါဌ်ကို ၅၉၆-ခုနှစ်၊ ပုဂံပြည်၌
နန်းတက် တဆယ့်ခြောက်နှစ် နန်းစံသော ပြဿဒါး
စေတီတော် ဒါယကာ ဓမ္မရာဇာ တံဆိပ်တော်ခံ
ကျစွာမင်းတရားကြီးသည်စီရင်တော်မူသည်။ ပရမတ္ထ
ဗိန္နုဋီကာပါဌ်ကို ပုဂံမြို့ မြောက်ဘက် ရောငတီမြစ်၏
မြောက် ညောင်လှရွာလျှင် ဘွားရာဇာတိရှိသော
သိရိသဒ္ဓမ္မာလင်္ကာရ ပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်သည် သာသနာ-
တော် ၂၂၇၉၊ သက္ကရာဇ် ၁၁၀၉-ခု အပြီးစီရင်တော်
မူသည်။ ဒီပဲယင်းမြို့၌ စီရင်ပြီးသည်။ ၁၁၃၄-ခုနှစ်၊
၃၈-ဝါရက တထာဂတဥဒါ နဒီပနိကျမ်းကြီးကို
စီရင်တော်မူသော ဆရာတော်ကြီး ၁၂-ဝါရ ငယ်စဉ်

က စီရင်သည်ဟု ထင်ပေသည်။ ပရမတ္ထဗိမ္ဗုဒ္ဓိကာပါဌ
 ၌၊ ဂန္ထာရမ္ဘ ၁၀-ဂါထာ၊ နိဂမန ၁၃-ဂါထာရှိ၏။
 ပရမတ္ထဗိမ္ဗုဒ္ဓိစာကိုယ် နိဿယဟောင်းကို ပဌမ ဗား
 ကရာ ဆရာတော် ချပို့၍ ၁၁၄၈-ခုနှစ်က တောင်
 သာမြို့ နွားပြင်းရွာဇာတိ ဦးမုနိန္ဒသာရစီရင်တော်
 မူ၏။ ၎င်းနိဿယကိုသစ်ကို ၁၂၁၆-ခု၊ နတ်တော်
 လဆန်း ၄-ရက်၊ ၄-နေ့ နံနက်ဘုား၊ ကောင်ခွင်
 သာသနာပိုင် ဆရာတော်ကြီး၊ တံဆိပ်တော် ၄-ထပ်ရ
 ဦးလွှတ်ခေါ် အရှင်ဝိသုဒ္ဓိစာရသည် သာမဏောဘဝ
 ငယ်စဉ်က ကျေးဇူးရှင် ဦးမေဓာဝီ ချပို့သည့်အတိုင်း
 အရ ကောက်ပုံပါ ပေမှုတင်တော်မူသည်။

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်	 ၁
၁	စိတ်ပိုင်း	 ၂
၂	စေတသိက်ပိုင်း	 ၁၇
၃	ပကိဏ်းပိုင်း	 ၃၃
၄	ဝိထိပိုင်း	 ၄၆
၅	ဝိထိမုတ်ပိုင်း	 ၅၉
၆	ရုပ်ပိုင်း	 ၇၈
၇	သမုတ်စွည်းပိုင်း	 ၉၃
၈	ပစ္စည်းပိုင်း	 ၁၀၆
၉	ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း	 ၁၁၉
၁၀	ပရမတ္ထဗိန္ဒုပါဌ်	 ၁၃၉
၁၁	ပရမတ္ထဗိန္ဒုနိဿယ	 ၁၄၁

စိရ် တိဋ္ဌတု သဒ္ဓမ္မော
သဒ္ဓမ္မော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားသည်။ စိရ်၊ ကြာမြင့်စွာ။
တိဋ္ဌတု၊ တည်ပါစေသတည်း။

ရတနာဝါဒသင်္ဂြိုဟ်ပါဌ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်

၁။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ မတုလံ၊
သ သဒ္ဓမ္မံ ဂဏုတ္တမံ၊
အဘိဝါဒိယ ဘာသိဿံ၊
အဘိဓမ္မတ္ထံ သင်္ဂဟံ။

ပရမတ္ထတရား ၄-ပါး

၂။ ကတ္ထ ဝုတ္တာ'ဘိဓမ္မတ္တာ၊
စတုဓာ ပရမတ္ထတော၊
စိတ္တံ၊ စေတသိကံ၊ ရူပံ၊
နိဗ္ဗာန'မိတိ သဗ္ဗဿ။

၁-စိတ်ပိုင်း

ဘုံဝိတ်အပြား ၄-ပါး

၃။ တတ္ထ ဝိတ္တံ တာဝ စတုဗ္ဗိဓံ ဟောတိ
ကာမာဝစရံ၊ ရူပါဝစရံ၊ အရူပါဝစရံ၊
လောကုတ္တရဉ္စေ'တိ။

အကုသိုလ်ဝိတ် ၁၂-ပါး

လောဘမူစိတ် ၈ - ပါး)

၄။ တတ္ထ ကတမံ ကာမာဝစရံ....
သောမနဿ သဟဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ္တံ
အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊
သောမနဿ သဟဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ္တံ
အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊
ဥပေက္ခာ သဟဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ္တံ
အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊
ဥပေက္ခာ သဟဂတံ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ္တံ
အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ'န္တိ
ဣမာနိ အဋ္ဌပိ လောဘ သဟဂတ စိတ္တာနိ
နာမ။

ဒေါသမူဝိတ် ၂-ပါး

၅။ ဒေါမနဿ သဟဂတံ ပဋိဃ သမ္ပယုတ္တံ
အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက' မေက'န္တိ
ဣမာနိ ဒွေပိ ပဋိဃ သမ္ပယုတ္တ စိတ္တာနိ နာမ။

မောဟမူဝိတ် ၂-ပါး

၆။ ဥပေက္ခာ သဟဂတံ ဝိစိကိစ္ဆာ သမ္ပယုတ္တ
မေကံ၊
ဥပေက္ခာ သဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စ သမ္ပယုတ္တ
မေက'န္တိ
ဣမာနိ ဒွေပိ မောမူဟ စိတ္တာနိ နာမ။

နိဂုံး

၇။ ဣစ္ဆေဝံ သဗ္ဗထာပိ ဒွါဒိသာ'ကုသလစိတ္တာနိ
သမတ္တာနိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၈။ အဋ္ဌဓာ လောဘမူလာနိ၊
ဒေါသမူလာနိ စ ဒွိဓာ၊
မောဟမူလာနိ စ ဒွေ'တိ၊
ဒွါဒိသာ'ကုသလာ သိယံ။

အဟိတ်စိတ် ၁၈-ပါး

(အကုသလ ဝိပါက်စိတ် ၇-ပါး)

၉။ ဥပေက္ခာ သဟဂတံ စက္ခူ ဝိညာဏံ၊
 တထာ သောတ ဝိညာဏံ၊
 သာန ဝိညာဏံ၊
 ဇိဝှာ ဝိညာဏံ၊
 ဒုက္ခ သဟဂတံ ကာယ ဝိညာဏံ၊
 ဥပေက္ခာ သဟဂတံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယ စိတ္တံ၊
 ဥပေက္ခာ သဟဂတံ သန္တိရဏ စိတ္တဉ္ဇေ'တိ
 ဣမာနိ သတ္တပိ အကုသလ ဝိပါက စိတ္တာနိ
 နာမ။

အဟိတ် ကုသလ ဝိပါက်စိတ် ၈-ပါး

၁၀။ ဥပေက္ခာ သဟဂတံ ကုသလ ဝိပါကံ
 စက္ခူ ဝိညာဏံ၊
 တထာ သောတ ဝိညာဏံ၊
 သာန ဝိညာဏံ၊
 ဇိဝှာ ဝိညာဏံ၊
 သုခ သဟဂတံ ကာယ ဝိညာဏံ၊
 ဥပေက္ခာ သဟဂတံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယ စိတ္တံ၊
 သောမနဿ သဟဂတံ သန္တိရဏ စိတ္တံ၊

ဥပေက္ခာ သဟဂတ် သန္တီရဏ စိတ္တဉ္ဇေ'တိ
ဣမာနိ အဋ္ဌပိ ကုသလ ဝိပါကာ၊ ဟေတုက
စိတ္တာနိ နာမ၊

အဟိတ် ကြိယာစိတ် ၃-ပါး

၁၁။ ဥပေက္ခာ သဟဂတ် ပဉ္စဒ္ဓါရာဝဇ္ဇေန စိတ္တံ၊
တထာ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇေန စိတ္တံ၊
သောမနဿ သဟဂတ် ဟသိတုပ္ပါဒ
စိတ္တဉ္ဇေ'တိ
ဣမာနိ တိဏိပိ အဟေတုက ကြိယ စိတ္တာနိ
နာမ။

နိဂုံး

၁၂။ ဣဇ္ဇေဝံ သဗ္ဗထာပိ အဋ္ဌာရဿာ' ဟေတုက
စိတ္တာနိ သမတ္တာနိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၁၃။ သတ္တာ'ကုသလ ပါကာနိ၊
ပုည ပါကာနိ အဋ္ဌဓာ၊
ကြိယ စိတ္တာနိ တိဏိ'ဟိ၊
အဋ္ဌာရဿ အဟေတုကာ။

သောဘဏ္ဍာနိတ်

၁၄။ ပါပါ' ဟေတုက မုတ္တာနိ၊
 သောဘဏ္ဍာနိ' တိ ဝုစ္စရေ၊
 ကျေနသဌိ စိတ္တာနိ၊
 အထေ'က နုတုတိပိ ဝါ။

ကာမာဝစရ သောဘဏ္ဍာနိတ် ၂၄-ပါး

ဟောကုသိုလ်နိတ် ၈-ပါး

၁၅။ သောမနဿ သဟဂတံ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊
 သောမနဿ သဟဂတံ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊
 ဥပေက္ခာ သဟဂတံ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊
 ဥပေက္ခာ သဟဂတံ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊
 ဣမာနိ အဋ္ဌပိ ကာမာဝစရ ကုသလ စိတ္တာနိ
 နာမ။

(မဟာဝိပဿိတနိတ် ၈-ပါး)

၁၆။ သောမနဿ သဟဂတံ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊
 သောမနဿ သဟဂတံ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊

ဥပေက္ခာ သဟဂတံ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊
 ဥပေက္ခာ သဟဂတံ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကေ'န္တိ
 ဣမာနိ အဋ္ဌပိ သဟေတုက ကာမာဝစရ
 ဝိပါက စိတ္တာနိ နာမ။

မဟာ ကြိယာစိတ် ၈-ပါး

၁၇။ သောမနဿ သဟဂတံ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊
 သောမနဿ သဟဂတံ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊
 ဥပေက္ခာ သဟဂတံ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကံ၊
 ဥပေက္ခာ သဟဂတံ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တံ
 အသင်္ခါရိက'မေကံ၊ သသင်္ခါရိက'မေကေ'န္တိ
 ဣမာနိ အဋ္ဌပိ သဟေတုက ကာမာဝစရ
 ကြိယ စိတ္တာနိ နာမ။

နိဂုံး

၁၈။ ဣဇ္ဈေဝံ သဗ္ဗထာပိ စတုဝိသတိ သဟေ
 တုက ကာမာဝစရ ကုသလ ဝိပါက ကြိယ
 စိတ္တာနိ သမတ္တာနိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၁၉။ ဝေဒနာ ဉာဏ သင်္ခါရ၊
 ဘေဒေန စတုဝိသတိ၊
 သဟေတု ကာမာဝစရ၊
 ပုည ပါက ကြိယာ မတာ။
 ကာမစိတ် ၅၄-ပါး သင်္ဂဟ ဂါထာ

၂၀။ ကာမေ တေဝိသ ပါကာနိ၊
 ပုညာ'ပုညာနိ ဝိသတိ၊
 ကောဒသ ကြိယာ စေ'တိ၊
 စတု ပညာသ သဗ္ဗထာ။

ရူပါဝစရစိတ် ၁၅-ပါး
 (ကုသိုလ်စိတ် ၅-ပါး)

၂၁။ ဝိတက္က ဝိစာရ ပီတိ သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ
 ပဌမဇ္ဈာန ကုသလ စိတ္တံ၊
 ဝိစာရ ပီတိ သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ
 ဒုတိယဇ္ဈာန ကုသလ စိတ္တံ၊
 ပီတိ သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ တတိယဇ္ဈာန
 ကုသလ စိတ္တံ၊
 သုခေ' ကဂ္ဂတာ သဟိတံ စတုတ္ထဇ္ဈာန
 ကုသလ စိတ္တံ၊

ဥပေက္ခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ ပဉ္စမဇ္ဈာန
 ကုသလ စိတ္တဉ္စေတိ
 ဣမာနိ ပဉ္စပိ ရူပါဝစရ ကုသလ စိတ္တာနိ
 နာမ။

ဝိပါက်စိတ် ၅-ပါး

၂၂။ ဝိတက္က ဝိစာရ ပီတိ သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ
 ပဌမဇ္ဈာန ဝိပါက စိတ္တံ၊
 ဝိစာရ ပီတိ သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ
 ဒုတိယဇ္ဈာန ဝိပါက စိတ္တံ၊
 ပီတိ သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ တတိယဇ္ဈာန
 ဝိပါက စိတ္တံ၊
 သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ စတုတ္ထဇ္ဈာန
 ဝိပါက စိတ္တံ၊
 ဥပေက္ခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ ပဉ္စမဇ္ဈာန
 ဝိပါက စိတ္တဉ္စေတိ
 ဣမာနိပဉ္စပိ ရူပါဝစရ ဝိပါက စိတ္တာနိနာမ။

ကြိယာစိတ် ၅-ပါး

၂၃။ ဝိတက္က ဝိစာရ ပီတိ သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ
 ပဌမဇ္ဈာန ကြိယ စိတ္တံ၊
 ဝိစာရ ပီတိ သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ
 ဒုတိယဇ္ဈာန ကြိယ စိတ္တံ၊

ပီတိ သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ တတိယဇ္ဈာန
 ကြိယ စိတ္တံ၊
 သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ စတုတ္ထဇ္ဈာန
 ကြိယ စိတ္တံ၊
 ဥပေက္ခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ ပဉ္စမဇ္ဈာန
 ကြိယ စိတ္တဉ္စေ'တို့
 ဣမာနိ ပဉ္စပိ ရူပါဝစရ ကြိယ စိတ္တာနိနာမ။

နိဂုံး

၂၄။ ဣစ္စေဝံ သဗ္ဗထာပိ ပန္နရသ ရူပါဝစရ
 ကုသလ ဝိပါက ကြိယ စိတ္တာနိ သမတ္တာနိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၂၅။ ပဉ္စဓာ ဇျာနဘေဒေန၊
 ရူပါဝစရ မာနသံ၊
 ဗုည ပါက ကြိယာ ဘေဒါ၊
 တံ ပဉ္စဒသခာ ဘဝေ။

အရူပါဝရစိတ် ၁၂-ပါး
 (ကုသိုလ်စိတ် ၄-ပါး)

၂၆။ အာကာသာနဉ္စာယတန ကုသလ စိတ္တံ၊
 ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသလ စိတ္တံ၊
 အာကိဉ္စညာယတန ကုသလ စိတ္တံ၊

နေဝသညာ နာသညာ ယတန ကုသလ
စိတ္တဉ္စေတိ

ဣမာနိ စတ္တာရိပိ အရူပါဝစရ ကုသလ
စိတ္တာနိ နာမ။

ဝိပင်္ဂါစိတ် ၄-ပါး

၂၇။ အာကာသာနဉ္စာယတန ဝိပင်္ဂါက စိတ္တံ၊
ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပင်္ဂါက စိတ္တံ၊
အာကိဉ္စညာယတန ဝိပင်္ဂါက စိတ္တံ၊
နေဝသညာ နာသညာ ယတန ဝိပင်္ဂါက
စိတ္တဉ္စေတိ
ဣမာနိ စတ္တာရိပိ အရူပါဝစရ ဝိပင်္ဂါက
စိတ္တာနိ နာမ။

ကြိယာစိတ် ၄-ပါး

၂၈။ အာကာသာနဉ္စာယတန ကြိယ စိတ္တံ၊
ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယ စိတ္တံ၊
အာကိဉ္စညာယတန ကြိယ စိတ္တံ၊
နေဝသညာ နာသညာ ယတန ကြိယ
စိတ္တဉ္စေတိ
ဣမာနိ စတ္တာရိပိ အရူပါဝစရ ကြိယစိတ္တာနိ
နာမ။

နိဂုံး

၂၉။ ဣစ္စေဝံ သဗ္ဗထာပိ ဒွါဒသ အရူပါဝစရ
ကုသလ ဝိပါက ကြိယံ စိတ္တာနိ သမတ္တာနိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၃၀။ အာလမ္ဗဏ'ပွဘေဒေန၊
စတုဓာ'ရူပ မာနသံ၊
ပုည ပါက ကြိယာ ဘေဒါ၊
ပုန ဒွါဒသဓာ ဌိတံ။

—

လောကုတ္တရာစိတ် အကျဉ်း ဂ-ပါး

(မဂ်စိတ် ၄-ပါး)

၃၁။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂ စိတ္တံ၊
သကဒါဂါမိ မဂ္ဂ စိတ္တံ၊
အနာဂါမိ မဂ္ဂ စိတ္တံ၊
အရဟတ္တ မဂ္ဂ စိတ္တဉ္စေတိ
ဣမာနိ စတ္တာရိပိ လောကုတ္တရာ ကုသလ
စိတ္တာနိ နာမ။

ဖိုလ်စိတ် ၄-ပါး

၃၂။ သောတာပတ္တိ ဖလ စိတ္တံ၊
 သကဒါဂါမိ ဖလ စိတ္တံ၊
 အနာဂါမိ ဖလ စိတ္တံ၊
 အရဟတ္တ ဖလ စိတ္တဉ္စေတိ
 ဣမာနိ စတ္တာရိပိ လောကုတ္တရ ဝိပါက
 စိတ္တာနိ နာမ။

နိဂုံး

၃၃။ ဣစ္စေဝံ သဗ္ဗထာပိ အဋ္ဌ လောကုတ္တရ
 ကုသလ ဝိပါက စိတ္တာနိ သမတ္တာနိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၃၄။ စတုမဂ္ဂ'ပုတေဒေန။
 စတုဓာ ကုသလံ တထာ၊
 ပါကံ တဿ ဖလတ္တာ'တိ၊
 အဋ္ဌဓာ'နုတ္တရံ မတံ။

စိတ်အကျဉ်း ၈၉-ပါး

(ဇာတ်အားဖြင့် ရေတွက်ခြင်း)

၃၅။ ဒွါဒသာ'ကုသလာနေ'ဝံ၊
 ကုသလာနေ'က ဝိသတိ၊
 ဆတ္တိ'သေ'ဝ ဝိပါကာနိ၊
 ကြိယ စိတ္တာနိ ဝိသတိ။

ဘုံအားဖြင့် ရေတွက်ခြင်း

၃၆။ စတုပညာ သဓာ ကာမေ၊

ရူပေ ပန္နရသီ'ရယေ၊

စိတ္တာနိ ဒွါဒသာ'ရူပေ၊

အဋ္ဌဓာ'နုတ္တရေ တထာ။

၃၇။ ဣတ္ထ'မေက္ခ'န နဝုတိ၊

ပဘေဒံ ပန မာနသံ၊

ဧက ဝိသ သတံ ဝါ'ထ၊

ဝိဘဇန္တိ ဝိစက္ခဏာ။

စိတ်အကျယ် ၁၂၁-ပါး

၃၈။ ကထ'မေက္ခ'န နဝုတိ ဝိခံ စိတ္တံ ဧကဝိသ
သတံ ဟောတိ။

လောကုတ္တရာ စိတ် အကျယ် ၄၀

(လောကောပတ္တိ မဂ်စိတ် ၅-ပါး)

ဝိတက္က ဝိစာရ ပီတိ သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ

ပဌမဇ္ဈာန သောတာပတ္တိ မဂ္ဂ စိတ္တံ၊

ဝိစာရ ပီတိ သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ

ဒုတိယဇ္ဈာန သောတာပတ္တိ မဂ္ဂ စိတ္တံ၊

ပီတိ သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ တတိယဇ္ဈာန

သောတာပတ္တိ မဂ္ဂ စိတ္တံ၊

သုခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ စတုတ္ထဇ္ဈာန
 သောတာပတ္တိ မဂ္ဂ စိတ္တံ၊
 ဥပေက္ခေ'ကဂ္ဂတာ သဟိတံ ပဉ္စမဇ္ဈာန
 သောတာပတ္တိ မဂ္ဂ စိတ္တဉ္စေ'တိ
 ဣမာနိ ပဉ္စပိ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂ စိတ္တာနိ
 နာမ။

အထက် မဂ်စိတ်များနှင့် ဖိုလ်စိတ် ၂၀

၃၉။ တထာ သကဒါဂါမိ မဂ္ဂ၊ အနာဂါမိ မဂ္ဂ၊ အရ
 ဟတ္တံ မဂ္ဂ စိတ္တဉ္စေ'တိ သမဝီသတိ မဂ္ဂ စိတ္တာနိ
 တထာ ဖလ စိတ္တာနိ စေ'တိ သမစတ္တာလီသ
 လောကုတ္တရ စိတ္တာနိ ဘဝန္တိ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၄၀။ ဈာန်'ဂ် ယောဂဘောဒေန၊
 ကတွေ'ကေ'ကံ တု ပဉ္စမာ၊
 ဝုစ္စတာ'နုတ္တရံ စိတ္တံ၊
 စတ္တာလီသ ဝိဓ'န္တိ စ။

လောကီ လောကုတ္တရာ ဈာန်စိတ်အပေါင်း

၄၁။ ယထာ စ ရူပါဝစရံ၊
 ဂယုတာ'နုတ္တရံ တထာ၊
 ပဌမာ'ဒိ ဇ္ဈာနဘောဒေ၊
 အာရုပ္ပဉာပိ ပဉ္စမေ။

၄၂။ ကောဒသ ဝိဓံ တသ္မာ၊
 ပဌမာ'ဒိက'မီရိတံ၊
 စျာန'မေကေက'မန္တေတု၊
 ကေဝီသတိ ဝိဓံ ဘဝေ။

ကုသိုလ် ဝိပင်္ဂါနအကျယ် နှင့် စိတ်အကျယ်

၄၃။ သတ္တတ္ထိံသ ဝိဓံ ပုညံ၊
 ဒွိပညာသ ဝိဓံ တထာ၊
 ပါက'မိစ္စာ ဟု စိတ္တာနိ၊
 ကေဝီသ သတံ ဗုဓာ။

စိတ်ပိုင်း နိဂုံး

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေ စိတ္တံ သင်္ဂဟ
 ဝိဘာဂေါနာမ ပဌမော
 ပရိစ္ဆေဒေါ။

စိတ်ပိုင်း ပြီး၏။

၂-စေတသိက်ပိုင်း

စေတသိက် လက္ခဏာ ၄-ပါး

- ၁။ ကျေပွါဒ နိရောဓာ စ၊
ကောလဗ္ဗဏ္ဍ ဝတ္ထုကာ၊
စေတောယုတ္တာ ဒွိပညာသ၊
ဓမ္မာ စေတသိကာ မတာ။

အညသမာနံး စေတသိက် ၁၃-ပါး
(သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏ စေတသိက် ၇-ပါး)

၂။ ကထံ....

ဖဿော၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာ၊ ကေဂ္ဂ
တာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ မနသိကာရော စေတိ
သတ္တိမေ စေတသိကာ သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာ
ရဏာ နာမ။

ပကိဏ်းစေတသိက် ၆-ပါး

- ၃။ ဝိကက္ခော၊ ဝိစာရော၊ အဓိမောက္ခော၊ ဝီရိယံ၊
ပီတိ၊ ဆန္ဒော စာတိ ဆ ဣမေ စေတသိကာ
ပကိဏ္ဏကာ နာမ။
၄။ ဝေမေတေ တေရသ စေတသိကာ အည
သမာနာတိ ဝေဒိတဗျာ။

အကုံသိုလ် စေတသိက် ၁၄-ပါး

- ၅။ မောဟော၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊
လောဘော၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနော၊ ဒေါသော၊ ဣဿာ၊
မစ္ဆရိယံ၊ ကုက္ကုစ္စံ၊ ထိနံ၊ မိဒ္ဓံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာစေတိ
စုဒ္ဓသိမေ စေတသိကာ အကုသလာနာမ။

သောဘဏ္ဍာ စေတသိက် ၂၅-ပါး

(သောဘဏ္ဍာ သာဓာရဏ စေတသိက် ၁၉-ပါး)

- ၆။ သဒ္ဓါ၊ သတိ၊ ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပံ၊ အလောဘော၊
အဒေါသော၊ တဩမဇ္ဈတ္တတာ၊ ကာယပ္ပဿဒ္ဓိ၊
စိတ္တပ္ပဿဒ္ဓိ၊ ကာယလဟုတာ၊ စိတ္တလဟုတာ၊
ကာယမုဒုတာ၊ စိတ္တမုဒုတာ၊ ကာယကမ္မည
တာ၊ စိတ္တကမ္မညတာ၊ ကာယပါဂုညတာ၊
စိတ္တပါဂုညတာ၊ ကာယုဇုကတာ၊ စိတ္တုဇု
ကတာ စေတိ ဧကေ'န ဝိသတိမေ စေတ
သိကာ သောဘဏ္ဍာ သာဓာရဏာ နာမ။

ဝိရတီ စေတသိက် ၃-ပါး

- ၇။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာအာဇီဝေါ
စေတိ တိဿော ဝိရတိယော နာမ။

အပ္ပမညာစေတသိက် ၂-ပါးနှင့် ပညိန္ဒြေစေတသိက်

- ၈။ ကံရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ အပ္ပမညာယော နာမာ'တိ
သဗ္ဗထာပိ ပညိန္ဒြေယေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စဝိသတိမေ
စေတသိကာ သောဘဏ္ဍာတိ ဝေဒိတဗျာ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၉။ တွေ့ဝတာစ....
တေရသ'ညသမာနာ စ၊
စုဒ္ဓသ'ကုသလာ တထာ၊
သောဘဏာ ပဉ္စဝိသ'တိ၊
ဒွိပညာသ ပဝုစ္စရေ။

သမ္ပယောဂနည်း ၁၆-ပါး

၁၀။ တေသံ စိတ္တာ'ဝိယုတ္တာနံ၊
ယထာယောဂ'မိတော ပရံ၊
စိတ္တု'ပ္ပါဒေသု ပစ္စေကံ၊
သမ္ပယောဂေါ ပဝုစ္စတိ။

သမ္ပယောဂနည်း သင်္ဂဟ ဂါထာ

၁၁။ သတ္တ သဗ္ဗတ္တ ယုဇ္ဈန္တိ၊
ယထာယောဂံ ပကိဏ္ဍကာ၊
စုဒ္ဓသ'ကုသလေသ္မေ'ဝ၊
သောဘဏေသ္မေ'ဝ သောဘဏာ။

အညသမာန်စုံ စေတသိက် သမ္ပယောဂနည်း ၇-ပါး

၁၂။ ကထံ....
သဗ္ဗစိတ္တ သဘောရဏာ တာဝ သတ္တိ'မေ
စေတသိကာ သဗ္ဗေသုပ္ပိ ကျေ'န နဝုတိ
စိတ္တု'ပ္ပါဒေသု လဗ္ဘန္တိ။

- ၁၃။ ပကိဏ္ဏကေသု ပန ဝိတက္ကော တာဝ ဒွိပဉ္စ
ဝိညာဏ ဝဇ္ဇိတ ကာမာဝစရ စိတ္တေသု စေဝ
ကောဒသသု ပဌမဇ္ဈာန စိတ္တေသု စာ'တိ
ပဉ္စပညာသ စိတ္တေသု ဥပုဇ္ဈတိ။
- ၁၄။ ဝိစာရော ပန တေသု စေဝ ကောဒသသု
ဒုတိယဇ္ဈာနစိတ္တေသုစာ'တိဆသဋ္ဌိစိတ္တေသု။
- ၁၅။ အဓိမောက္ခော ဒွိပဉ္စ ဝိညာဏ ဝိစိကိစ္ဆာ
သဟဂတ ဝဇ္ဇိတ စိတ္တေသု။
- ၁၆။ ဝီရိယံ ပဉ္စဒ္ဓါရာဇဇေန ဒွိပဉ္စဝိညာဏ သမ္ပုဋ္ဌိန္န
သန္တိရဏ ဝဇ္ဇိတ စိတ္တေသု။
- ၁၇။ ပီတိ ဒေါမနသုပေက္ခာ သဟဂတ ကာယ
ဝိညာဏ စတုတ္ထဇ္ဈာန ဝဇ္ဇိတ စိတ္တေသု။
- ၁၈။ ဆန္ဒော အဟေတုက မောမ္မဟ ဝဇ္ဇိတ
စိတ္တေသု'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

- ၁၉။ တေ ပန စိတ္တု'ပ္ပါဒါ ယထာက္ကမံ....
ဆသဋ္ဌိ ပဉ္စပညာသ၊
ကောဒသ စ သောဋ္ဌသ၊
သတ္တတိ ဝိသတိ စေဝ၊
ပကိဏ္ဏက ဝိဝဇ္ဇိတာ။

ပဉ္စပညာသ ဆသဋ္ဌိ၊
 ဥသတ္တတိ တံသတ္တတိ၊
 ဧကပညာသ စေ'ကုန၊
 သတ္တတိ သပကိဏ္ဍကာ။

အကုသိုလ်စေတသိက် သမ္ပယောဂနည်း ၅-ပါး

၂၀။ အကုသလေသု ပန မောဟော၊ အဟိရိကံ၊
 အနောတ္တပ္ပံ၊ ဥဒ္ဓစ္စဉာ'တိ စတ္တာရော'မေစေတ
 သိကာ သဗ္ဗာ'ကုသလ သာဓာရဏာ နာမ၊
 သဗ္ဗေသပိ ဒွါဒေသာ'ကုသလေသု လဗ္ဗန္တိ။

၂၁။ လောဘော အဋ္ဌသု လောဘ သဟဂတ
 စိတ္တေသ္မေဝ လဗ္ဗတိ။

၂၂။ ဒိဋ္ဌိ စတုသု ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ္တေသု။

၂၃။ မာနော စတုသု ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ္တေသု။

၂၄။ ဒေါသော၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယံ၊ ကုက္ကုစ္စဉာ'တိ၊
 ဒီသု ပဋိသ သမ္ပယုတ္တ စိတ္တေသု။

၂၅။ ထိန မိဒ္ဓံ ပဉ္စသု သသင်္ခါရိက စိတ္တေသု။

၂၆။ ဝိစိကိစ္ဆာ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ စိတ္တေ
 ယေဝါ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

၂၇။ သဗ္ဗာ'ပုညေသု စတ္တာရော၊
 လောဘမူလေ တယော ဂတာ။

ဒေါသမူလေသု စတ္တာရော၊
 သသင်္ခါရေ ဒွယံ တထာ။
 ဝိစိကိစ္ဆာ ဝိစိကိစ္ဆာ၊
 စိတ္တေ စာ'တိ စတုဒ္ဒသ၊
 ဒွါဒသာ'ကုသလေသ္မေ'ဝ၊
 သမ္ပယုဇ္ဇန္တိ ပဉ္စဓာ။

သောဘဏ ဖေတသိက် သမ္ပယောဂနည်း ၄ ပါး

- ၂၈။ သောဘဏသု ပန သောဘဏ သာဓာရဏာ
 တာဝ ကျေန ဝိသတိ'မေ ဖေတသိကာ
 သဗ္ဗေသုပိ ကျေန သဌိ သောဘဏ စိတ္တေသု
 သံဝိဇ္ဇန္တိ။
- ၂၉။ ဝိရတိယော ပန တိဿောပိ လောကုတ္တရ
 စိတ္တေသု သဗ္ဗထာပိ နိယတာ ဧကဇောပ
 လဗ္ဗန္တိ၊ လောကိယေသု ပန ကာမာဝစရ
 ကုသလေသ္မေ'ဝ ကဒါစိ သန္နိဿန္တိ ဝိသု
 ဝိသု။
- ၃၀။ အပ္ပမညာယော ပန ဒွါဒသသု ပဉ္စမဇ္ဈာန
 ဝဇ္ဇိတ မဟဂ္ဂတ စိတ္တေသု စေဝ ကာမာဝစရ
 ကုသလေသု စ သဟေတုကကာမာဝစရကြိယ
 စိတ္တေသု စာ'တိ အဋ္ဌဝိသတိ စိတ္တေသ္မေ'ဝ

ကဒါစိ နာနာ ဟုတ္တာ ဇာယန္တိ
ဥပေက္ခာသဟဂတေသု ပနေ'တ္ထ ကရုဏာ
မုဒိတာ န သန္တိ'တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။

၃၁။ ပညာ ပန ဒွါဒသသု ဉာဏသမ္ပယုတ္တ
ကာမာဝစရစိတ္တေသု စေဝ သဗ္ဗေသုပိ ပဉ္စတ္ထိ
သ ဟေဂ္ဂတ လောကုတ္တရစိတ္တေသုစာ'တိ
သတ္တ စတ္တာလီသ စိတ္တေသု သမ္ပယောဂံ
ဂစ္ဆတိ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

၃၂။ ကျေ'န ဝိသတိ ဓမ္မာ၊
ဇာယန္တေ'ကူ'နသဠိသု၊
တယော သောဠသ စိတ္တေသု၊
အဠဝိသတိယံ ဒွယံ။
ပညာ ပကာသိတာ သတ္တ၊
စတ္တာလီသ ဝိဓေသုပိ၊
သမ္ပယုတ္တာ စတုဓေ'ဝံ၊
သောဘဏေသ္မေဝ သောဘဏာ။

နိယတ အနိယတ ယောဂီ စေတသိက်များ

၃၃။ ဣဿာ မစ္ဆေရ ကုက္ကုစ၊
ဝိရတိ ကရုဏာ'ဒယော၊
နာနာ ကဒါစိ မာနော စ၊
ထိန မိဒ္ဓံ ကထာ သဟ။

၃၄။ ယထာဝုတ္တံ၊ နုဿာရေန၊
 သေသာ နိယတ ယောဂိနော၊
 သင်္ဂဟဉ္စ ပဝက္ခာမိ၊
 တေသံ ဒါနိ ယထာရဟံ။

သင်္ဂဟနည်း ၃၃-ပါး
 (သင်္ဂဟ ဂါထာများ)

၃၅။ ဆတ္တိံ သာ နုတ္တရေ မ္ဗော၊
 ပဉ္စတ္တိံ သ မဟဂ္ဂတေ၊
 အဋ္ဌတ္တိံ သာပိ လဗ္ဘန္တိ၊
 ကာမာဝစရ သောဘဏေ။
 သတ္တဝီသတိ ပုညမ္ပိ၊
 ဒွါဒသာ ဟေတုကေတိ စ၊
 ယထာသမ္ဘဝ ယောဂေန၊
 ပဉ္စဓာ တတ္ထ သင်္ဂဟော။

လောကုတ္တရာဓိတ် သင်္ဂဟနည်း ၅-ပါး

၃၆။ ကထံ....

လောကုတ္တရေသု တာဝ အဋ္ဌသု ပဌမဇ္ဈာနိ
 က စိတ္တေသု အညသမာနာ တေရသ
 ဖေတသိကာ အပ္ပမညာဝဇ္ဇိတာ တေဝီသတိ

သောဘဏ္ဍာ စေတသိကာ စေ'တိ ဆတ္တိံသ
ဓမ္မာ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။

၃၇။ တထာ ဒုတိယဇ္ဈာနိက စိတ္တေသု ဝိတက္က
ဝဇ္ဇော။

၃၈။ တတိယဇ္ဈာနိက စိတ္တေသု ဝိတက္က ဝိစာရ
ဝဇ္ဇော။

၃၉။ စတုတ္ထဇ္ဈာနိက စိတ္တေသု ဝိတက္က ဝိစာရ
ပီတိ ဝဇ္ဇော။

၄၀။ ပဉ္စမဇ္ဈာနိက စိတ္တေသု ပဉ္စပေက္ခာ သဟ
ဂတာ တေဇေ သင်္ဂယုန္တိ'တိ
သဗ္ဗထာပိ အဋ္ဌသု လောကုတ္တရ စိတ္တေသု
ပဉ္စကဇ္ဈာန ဝသေန ပဉ္စဓာ'ဝ သင်္ဂဟော
ဟောတိ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၄၁။ ဆတ္တိံသ ပဉ္စတ္တိံသ စ၊
စတုတ္တိံသ ယထာက္ကမံ၊
တေတ္တိံသ ဒွယ'မိစ္ဆေဝံ၊
ပဉ္စဓာ'နုတ္တရေ ဌိတာ။

မဟဂ္ဂုတ်စိတ် သင်္ဂဟနည်း ၅-ပါး

၄၂။ မဟဂ္ဂတေသု ပနတိသု ပဉ္စမဇ္ဈာနိကစိတ္တေသု
တာဝ အညသမာနာ၊ တေရသ စေတသိကာ

ဝိရတိတ္ထယ ဝဇ္ဇိတာ ဒွါဝိသတိ သောဘဏ
စေတသိကာ စေ'တိ ပဉ္စတ္ထိံသ ဓမ္မာ သင်္ဂဟံ
ဂစ္ဆန္တိ။

၄၃။ ကရုဏာ မုဒိတာ ပနေ'တ္ထ ပစ္စေက'မေဝ
ယောဇေတဗ္ဗာ။

၄၄။ တထာ ဒုတိယဇ္ဈာနိက စိတ္တေသု ဝိတက္က
ဝဇ္ဇော၊

၄၅။ တတိယဇ္ဈာနိက စိတ္တေသု ဝိတက္က ဝိစာရ
ဝဇ္ဇော၊

၄၆။ စတုတ္ထဇ္ဈာနိက စိတ္တေသု ဝိတက္က ဝိစာရ
ပီတိ ဝဇ္ဇော၊

၄၇။ ပဉ္စမဇ္ဈာနိက စိတ္တေသု ပန ပန္နရသသု
အပ္ပမညာယော န လဗ္ဘန္တိ'တိ
သဗ္ဗထာပိ သတ္တဝိသတိ မဟဂ္ဂတ စိတ္တေသု
ပဉ္စကဇ္ဈာန ဝသေန ပဉ္စဓာ'ဝ သင်္ဂဟော
ဟောတိ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၄၈။ ပဉ္စတ္ထိံသ စတုတ္ထိံသ၊
တေတ္ထိံသစ ယထာက္ကမံ၊
ဗာတ္ထိံသ စေဝ တိံသေတိ၊
ပဉ္စဓာ'ဝ မဟဂ္ဂတေ။

ကာမ သောဘဏ်စိတ်

(သင်္ဂဟနည်း ၁၂ ငါး)

၄၉။ ကာမာဝစရ သောဘဏေသု ပန ကုသလေသု
တာဝ ပဌမ ဒွယေ အညသမာနာ တေရသ
စေတသိကာ ပဉ္စဝိသတိ သောဘဏ စေတ
သိကာ စေ'တိ အဋ္ဌတ္တိ'သ ဓမ္မာ သင်္ဂဟံ
ဂစ္ဆန္တိ။

၅၀။ အပ္ပမညာ ဝိရတိယော ပနေ'တ္ထ ပဉ္စပိ
ပစ္စေက'မေဝ ယောဇေတဗ္ဗာ။

၅၁။ တထာ ဒုတိယ ဒွယေ ဉာဏ ဝဇ္ဇိတာ၊

၅၂။ တတိယ ဒွယေ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တာ ပီတိ
ဝဇ္ဇိတာ၊

၅၃။ စတုတ္ထ ဒွယေ ဉာဏ ပီတိ ဝဇ္ဇိတာ တေဇေ
သင်္ဂယုန္တိ။

၅၄။ ကြိယ စိတ္တေသုပိ ဝိရတိ ဝဇ္ဇိတာ တထေဝ
စတုသုပိ ဒုကေသု စတုဓာဝ သင်္ဂယုန္တိ။

၅၅။ တထာ ဝိပါကေသု စ အပ္ပမညာ ဝိရတိ
ဝဇ္ဇိတာ တေဇေ သင်္ဂယုန္တိ'တိ
သဗ္ဗထာပိ စတုဝိသတိ ကာမာဝစရ သော
ဘဏ စိတ္တေသု ဒုက ဝသေန ဒွါဒသဓာ'ဝ
သင်္ဂဟော ဟောတိ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

၅၆။ အဋ္ဌတ္တိံ သ သတ္တတ္တိံ သ၊
 ဒွယံ ဆတ္တိံ သကံ သုဘော၊
 ပဉ္စတ္တိံ သ စတုတ္တိံ သ၊
 ဒွယံ တေတ္တိံ သကံ ကြိယေ၊
 တေတ္တိံ သ ပါကေ ဗာတ္တိံ သ၊
 ဒွယေ'ကတ္တိံ သကံ ဘဝေ၊
 သဟေတု ကာမာဝစရ၊
 ဗုည ပါက ကြိယံ မနေ။

ထိုထိုစိတ်၌ မယှဉ်နိုင်သော စေတသိက်များ

၅၇။ န ဝိဇ္ဇန္တေ'တ္ထ ဝိရတီ၊
 ကြိယေသု စ မဟဂ္ဂတေ၊
 အနုတ္တရေ အပ္ပမညာ၊
 ကာမပါကေ ဒွယံ တထာ။

စိတ်ချင်း ထူးအောင်ပြုသော စေတသိက်များ

၅၈။ အနုတ္တရေ စျာနဓမ္မာ၊
 အပ္ပမညာ ဝ မဇ္ဈိမေ၊
 ဝိရတီ ဉာဏ ပီတိ ဇ၊
 ပရိတ္တေသု ဝိသေသကာ။

အကုသိုလ်စိတ် သင်္ဂဟနည်း ၇-ပါး

- ၅၉။ အကုသလေတု ပန လောဘမူလေ သုတာဝ
ပဌမေ အသင်္ခါရိကေ အညသမာနာ
တေရသ စေတသိကာ အကုသလ သာဓာ
ရဏာ စတ္တာရော စာ'တိ သတ္တရသ လောဘ
ဒိဋ္ဌိဟိ သဒ္ဓိ' ကျေန ဝိသတိ ဓမ္မာ သင်္ဂဟံ
ဂစ္ဆန္တိ။
- ၆၀။ တထေဝ ဒုတိယေ အသင်္ခါရိကေ လောဘ
မာနေန။
- ၆၁။ တတိယေ တထေဝ ပီတိ ဝဇ္ဇိတာ လောဘ
ဒိဋ္ဌိဟိ သဟ အဋ္ဌာရသ။
- ၆၂။ စတုတ္ထေ တထေဝ လောဘ မာနေန။
- ၆၃။ ပဉ္စမေ ပန ပဋိသသမ္ပယုတ္တေ အသင်္ခါရိကေ
ဒေါသော၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယံ၊ ကုက္ကုစ္စဉာ'တိ
စတုဟိ သဒ္ဓိ' ပီတိ ဝဇ္ဇိတာ တေဝေ ဝိသတိ
ဓမ္မာ သင်္ဂယန္တိ။
- ၆၄။ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စာနိ ပနေ'တ္ထ
ပစ္စေက'မေဝ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။
- ၆၅။ သသင်္ခါရိက ပဉ္စကေပိ တထေဝ ထိန မိဒ္ဓေန
ဝိသေသေတွာ ယောဇေတဗ္ဗာ။

၆၆။ ဆန္ဒ ပီတိ ဝဇ္ဇိတာ ပန အညသမာနာ ကော
ဒသ အကုသလ သာဓာရဏာ စတ္တာရော
စာ'တိ ပန္နရသ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတေ
သမ္ပယုဇ္ဇန္တိ။

၆၇။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတစိတ္တေ စ အဓိမောက္ခ
ဝိရဟိတာ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတာ တထေဝ
ပန္နရသ ဓမ္မာ သမုပလဗ္ဗန္တိ'တိ
သဗ္ဗထာပိ ဒွါဒသာ'ကုသလ စိတ္တုပ္ပါဒေသု
ပစ္စေကံ ယောဇီယမာနာပိ ဂဏန ဝသေန
သတ္တဓာ'ဝ သင်္ဂဟိတာ ဘဝန္တိ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၆၈။ ကျွန်ုပ် ဝိသျှာဇ္ဇာရသ၊
ဝိသေ'ကဝိသ ဝိသတိ၊
ဒွါဝိသ ပန္နရသေ'တိ၊
သတ္တဓာ'ကုသလေ ဌိတာ။

အကုသလ ယောဂီ စေတသိက်များ

၆၉။ သာဓာရဏာ စ စတ္တာရော၊
သမာနာ စ ဒသာ'ပရော၊
စုဒ္ဓသေ'တေ ပဝုဇ္ဇန္တိ၊
သဗ္ဗာ'ကုသလ ယောဂိနော။

အဟိတ်စိတ် သင်္ဂဟနည်း ၄-ပါး

၇၀။ အဟေတုကေသု ပန ဟသနစိတ္တေ တာဝ
ဆန္ဒ ပဇ္ဇိတာ အညသမာနာ ဒွါဒသ ဓမ္မာ
သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။

၇၁။ တထာ ဝေဠုဗ္ဗနေ ဆန္ဒ ပီတိ ဝဇ္ဇိတာ။

၇၂။ သုခသန္တိရဏေ ဆန္ဒ ဝီရိယ ဝဇ္ဇိတာ။

၇၃။ မနောဓာတုတ္တိကာ'ဟေတုက ပဋိသန္ဓိယုဂဋ္ဌေ
ဆန္ဒ ပီတိ ဝီရိယ ဝဇ္ဇိတာ။

၇၄။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏေ ပကိဏ္ဍက ဝဇ္ဇိတာ တေယံဝ
သင်္ဂယန္တိ'တိ
သဗ္ဗထာပိ အဋ္ဌာရသသု အဟေတုကေသု
ဂဏန ဝသေန စတုဇာ'ဝ သင်္ဂဟော
ဟောတီ'တိ။

သင်္ဂဟ ဝါထာများ

၇၅။ ဒွါဒသေ'ကာဒသ ဒသ၊
သတ္တ စာ'တိ စတုဗ္ဗိဓေ၊
အဋ္ဌာရသာ'ဟေတုကေသု၊
စိတ္တုပ္ပါဒေသု သင်္ဂဟော။

၇၆။ အဟေတုကေသု သဗ္ဗတ္ထ၊
သတ္တ သေသာ ယထာရဟံ၊
ဣတိ ဝိတ္တာရတော ဝုတ္တော၊
တေတ္တိ'သဝိဓ သင်္ဂဟော။

စေတသိက်ကို စိတ်နှင့်အမျှ ရေတွက်ခြင်း

၇၇။ ဣတ္ထံ စိတ္တာ'ဝိယုတ္တာနံ၊
သမ္ပယောဂဉ္စ သင်္ဂဟံ၊
ဥတုာ ဘေဒံ ယထာယောဂံ၊
စိတ္တေန သမ'မုဒ္ဒိသေ။

စေတသိက်ပိုင်း နိဂုံး

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေ စေတသိက သင်္ဂဟ
ဝိဘာဂေါ နာမ ဒုတိယော
ပရိစ္ဆေဒေါ။

စေတသိက်ပိုင်း ပြီး၏။

၃-ပကိဏ်းပိုင်း

(ပဋိညာဉ်နှင့် မာတိကာစဉ်)

- ၁။ သမ္ပယုတ္တာ ယထာယောဂံ၊
တေပညာသ သဘာဝတော၊
စိတ္တ စေတသိကာ ဓမ္မာ၊
တေသံ ဒါနိ ယထာရဟံ။
- ၂။ ဝေဒနာ ဟေတုတော ကိစ္စ၊
ဒွါရာ'လမ္ဗဏ ဝတ္ထုတော၊
စိတ္တပ္ပဒါဝသေနော၊
သင်္ဂဟော နာမ နိယတေ။

ဝေဒနာ သင်္ဂဟ

ဝေဒနာ ၃-ပါးနှင့် ၅-ပါး

- ၃။ တတ္ထ ဝေဒနာ သင်္ဂဟေ တာဝ တိဝိဓာ
ဝေဒနာ သုခံ၊ ဒုက္ခံ၊ အဒုက္ခမသုခါ
စေတိ၊ သုခံ၊ ဒုက္ခံ၊ သောမနဿံ၊ ဒေါမနဿံ၊
ဥပေက္ခာတိ စ ဘေဒေန ပန ပဉ္စမော ဟောတိ။

ဝေဒနာဖြင့် စိတ်ကို ဝေဘန်ခြင်း

- ၄။ တတ္ထ သုခံ သဟဂတံ ကုသလ ဝိပင်္ဂါ
ကာယဝိညာဏမေကမေဝ။
- ၅။ တထာ ဒုက္ခံ သဟဂတံ အကုသလ ဝိပင်္ဂါ။
ကာယသုခ ၃

- ၆။ သောမနဿ သဟဂတ စိတ္တာနိ ပန လောဘ
မူလာနိ စတ္တာရိ ဒွါဒသ ကာမာဝစရ
သောဘဏာနိ သုခသန္တီရဏ ဟသနာနိ စ
ဒွေ'တိ အဋ္ဌာရသ ကာမာဝစရ သောမနဿ
သဟဂတ စိတ္တာနိ စေဝ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ
စတုတ္ထဇ္ဈာန သင်္ခါတာနိ စတုစတ္တာလီသ
မဟဂ္ဂတ လောကုတ္တရ စိတ္တာနိ စေ'တိ ဒွါသဋ္ဌိ
ဝိဓာနိ ဘဝန္တိ။
- ၇။ ဒေါမနဿ သဟဂတ စိတ္တာနိ ပန ဒွေ ပဋိသ
သမ္ပယုတ္တ စိတ္တာနေ'ဝ။
- ၈။ သေသာနိ သဗ္ဗာနိပိ ပဉ္စပညာသ ဥပေက္ခာ
သဟဂတ စိတ္တာနေဝါ'တိ။

သင်္ဂဟဂါထာများ

- ၉။ သုခံ ဒုက္ခ'မုပေက္ခာ'တိ၊
တိဝိဓာ တတ္ထ ဝေဒနာ၊
သောမနဿံ ဒေါမနဿ--
မိတိ ဘေဒေန ပဉ္စဓာ။
- ၁၀။ သုခ'မေက္ခတ္ထ ဒုက္ခဉ္စ၊
ဒေါမနဿံ ဒုယေ ဌိတံ၊
ဒွါသဋ္ဌိသု သောမနဿံ၊
ပဉ္စပညာသကေ'တရာ။

ဟေတု သင်္ဂဟ
(ဟိတ် ၆-ပါး)

၁၁။ ဟေတု သင်္ဂဟေ ဟေတု နာမ လောဘော၊
ဒေါသော၊ မောဟော၊ အလောဘော၊
အဒေါသော၊ အမောဟော စာ'တိ ဆဗ္ဗိဓာ
ဘဝန္တိ။

ဟိတ်ဖြင့် စိတ်ကို ဝေဖန်ခြင်း

၁၂။ တတ္ထ ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇေန ဒိပဉ္စဝိညာဏ သမ္ပုဋ္ဌိန္နန
သန္တိရဏဝေါဋ္ဌဗ္ဗန ဟုသန ဝသေန အဋ္ဌာရသ
အဟေတုက စိတ္တာနိ နာမ။

၁၃။ သေသာနိ သဗ္ဗာနိပိ ဧကသတ္တတိ စိတ္တာနိ
သဟေတုကာနေ'ဝ။

၁၄။ တတ္ထာပိ ဒေ မောမူဟစိတ္တာနိ ဧကဟေတု
ကာနိ။

၁၅။ သေသာနိ ဒသ အကုသလ စိတ္တာနိ စေဝ
ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တာနိ ဒွါဒသ ကာမာဝစရ
သောဘဏာနိ စေ'တိ ဒွါဝိသတိ ဒွိဟေတုက
စိတ္တာနိ။

၁၆။ ဒွါဒသ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တ ကာမာဝစရ
သောဘဏာနိ ဧဝ ပဉ္စတ္ထိံသ မဟဂ္ဂတ
လောကုတ္တရစိတ္တာနိ စေ'တိ သတ္တစက္ကလီသ
တိဟေတုက စိတ္တာနိ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

- ၁၇။ လောဘော ဒေါသော စ မောဟော စ၊
 ဟေတူ အကုသလာ တယော၊
 အလောဘာ'ဒေါသာ'မောဟော စ။
 ကုသလာ'ဗျာကတာ တထာ။
- ၁၈။ အဟေတုကာ'ဌာရသေ'က၊
 ဟေတုကာ ဒွေ ဒွါဝီသတိ၊
 ဒွိဟေတုကာ မတာ သတ္တ၊
 စတ္တာလီသ တိဟေတုကာ။

ကိစ္စသင်္ဂဟ

(ကိစ္စ ၁၄-ပါး)

- ၁၉။ ကိစ္စသင်္ဂဟေ ကိစ္စာနိ နာမ ပဋိသန္ဓိ၊ဘဝင်္ဂါ'
 ဝဇ္ဇေန၊ ဒဿန၊ သဝန၊ သာယန၊သာယန၊
 ဖုသန၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္နန၊ သန္တိရဏ၊ ဝေါဠုဗ္ဗန၊
 ဇဝန၊ တဒါရမ္ပဏ၊ စုတိ ဝသေန ဇုဒ္ဓသ
 ဝိဓာနိ ဘဝန္တိ။

ဌာန ၁၀-ပါး

- ၂၀။ ပဋိသန္ဓိ ဘဝင်္ဂါ'ဇ္ဇေန ပဉ္စဝိညာဏ ဌာနာ'ဒိ
 ဝသေန ပန တေသံ ဒသဓာ ဌာနတေဒေါ
 ဝေဒိတဗျော။

ကိစ္စဌာနတို့ဖြင့် ဝိတ်ကို ဝေဘန်ခြင်း

- ၂၁။ တတ္ထံ ဒွေ ဥပေက္ခာ သဟဂတ သန္တိရဏာနိ
စေ'ဝ အဋ္ဌ မဟာဝိပါကာနိ စ နဝ ရူပါ ရူပ
ဝိပါကာနိ စေ'တိ ဧကေန ဝိသတိ စိတ္တာနိ
ပဋိသန္တိ ဘဝဂံ စုတိ ကိစ္စာနိ နာမ။
- ၂၂။ အာဝဇ္ဇေန ကိစ္စာနိ ပန ဒွေ။
- ၂၃။ တထာ ဒဿန သဝန ဃာယန သာယန
ဗုဿန သမ္ပုဋ္ဌိန္န ကိစ္စာနိ စ။
- ၂၄။ တိဏိ သန္တိရဏ ကိစ္စာနိ။
- ၂၅။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇေန'မေဝ ပဉ္စဒွါရေ ဝေါဠုပ္ပန
ကိစ္စံ သာဓေတိ။
- ၂၆။ အာဝဇ္ဇေန ဒွယ ဝဇ္ဇိတာနိ ကုသလာ'ကုသလ
ဖလ ကြိယစိတ္တာနိ ပဉ္စပညာသ ဇဝနကိစ္စာနိ။
- ၂၇။ အဋ္ဌ မဟာဝိပါကာနိ စေဝ သန္တိရဏတ္ထ
ယဉ္ဇေ'တိ ဧကာဒသ တဒါရမ္မဏ ကိစ္စာနိ။
- ၂၈။ တေသု ပန ဒွေ ဥပေက္ခာသဟဂတ သန္တိရဏ
စိတ္တာနိ ပဋိသန္တိ ဘဝဂံ စုတိ တဒါရမ္မဏ
သန္တိရဏ ဝသေန ပဉ္စကိစ္စာနိ နာမ။

- ၂၉။ မဟာဝိပါကာနိ အဋ္ဌ ပဋိသန္ဓိ ဘဝဂ် စုတိ
တဒါရမ္မဏ ဝသေန စတုကိစ္စာနိ နာမ။
- ၃၀။ မဟဂ္ဂတ ဝိပါကာနိ နဝ ပဋိသန္ဓိ ဘဝဂ် စုတိ
ဝသေန တိကိစ္စာနိ နာမ။
- ၃၁။ သောမနဿ သန္တိရဏံ သန္တိရဏ တဒါရမ္မဏ
ဝသေန ဒုကိစ္စံ။
- ၃၂။ တထာ ဝေါဠုပ္ပနံ ဝေါဠုပ္ပနာ'ဝဇ္ဇေန ဝသေန။
- ၃၃။ သေသာနိ ပန သဗ္ဗာနိပိ ဇဝန မနော
ဓာတုတ္တိက ဒွိပဉ္စဝိညာဏာနိ ယထာသမ္ဘဝ'
မေကကိစ္စာနိ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

- ၃၄။ ပဋိသန္ဓာ'ဒယော နာမ၊
ကိစ္စဘေဒေန စုဒ္ဓဿ၊
ဒသဓာ ဌာနဘေဒေန၊
စိတ္တုပ္ပါဒါ ငကာသိတာ။
- ၃၅။ အဋ္ဌသဋ္ဌိ တထာ ဒေ စ၊
နဝါ'ဋ္ဌ ဒေ ယထာက္ကမံ၊
ကေ ဒွိ တိ စတု ပဉ္စ၊
ကိစ္စ ဌာနာနိ နိဒ္ဒိသေ။

ဒွါရသင်္ဂဟ
(ဒွါရ ၆-ပါး)

၃၆။ ဒွါရ သင်္ဂဟေ ဒွါရာနိ နာမ စက္ခုဒွါရံ၊
သောတဒွါရံ၊ သာနဒွါရံ၊ ဇိဝှါဒွါရံ၊ ကာယ
ဒွါရံ၊ မနောဒွါရဉ္စေ'တိ ဆဗ္ဗိဓာနိ ဘဝန္တိ။

ဒွါရဖြင့် ဗိတ်ကို ဝေသန့်ခြင်း

၃၇။ တတ္ထ စက္ခုမေဝ စက္ခုဒွါရံ၊ တထာသောတာ'
ဒယော သောတဒွါရာ'ဒီနိ၊ မနောဒွါရံ ပန
ဘဝဂ်'န္တိ ပဝုစ္စတိ။

၃၈။ တတ္ထ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇေန စက္ခုဝိညာဏ သမ္ပုဋ္ဌိန္တန
သန္တိရဏ ဝေါဠုဗ္ဗန ကာမာဝစရ ဇဝနံ
တဒါရမ္မဏ ဝသေန ဆစတ္တာလီသ စိတ္တာနိ
စက္ခုဒွါရေ ယထာရဟံ ဥပုဇ္ဇန္တိ။

၃၉။ တထာ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇေန သောတဝိညာဏာ'ဒိ
ဝသေန သောတဒွါရာ'ဒီသုပိ ဆစတ္တာလီ
သေ'ပ ဘဝန္တိ'တိ သဗ္ဗထာပိ ပဉ္စဒွါရေ စတု
ပညာသ စိတ္တာနိ ကာမာဝစရာနေ'ဝ။

၄၀။ မနောဒွါရေ ပန မနောဒွါရာဝဇ္ဇေန ပဉ္စ-
ပညာသ ဇဝန တဒါရမ္မဏဝသေန သတ္တသဋ္ဌိ
စိတ္တာနိ ဘဝန္တိ။

- ၄၁။ ကျေနပ်သတိ ပဋိသန္ဓိ ဘဝင်္ဂ စုတိ ဝသေန
ဒွါရဝိမုတ္တာနိ။
- ၄၂။ တေသု ပန ပဉ္စဝိညာဏာနိ စေဝ မဟဂ္ဂတ
လောကုတ္တရ ဇဝနာနိ စေတိ ဆတ္တိံသ
ယထာရဟမေက ဒွါရိက စိတ္တာနိ နာမ။
- ၄၃။ မနောဓာတုတ္တိကံ ပန ပဉ္စဒွါရိကံ။
- ၄၄။ သုခသန္တီရဏ ဝေါဠုဗ္ဗန ကာမာဝစရ ဇဝနာ
နိ ဆဒ္ဓွါရိက စိတ္တာနိ။
- ၄၅။ ဥပေက္ခာ သဟဂတ သန္တီရဏ မဟာဝိပါကာ
နိ ဆဒ္ဓွါရိကာနိ စေဝ ဒွါရဝိမုတ္တာနိ စ။
- ၄၆။ မဟဂ္ဂတ ဝိပါကာနိ ဒွါရဝိမုတ္တာနေဝါတိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

- ၄၇။ ကေ ဒွါရိက စိတ္တာနိ၊
ပဉ္စ ဆဒ္ဓွါရိကာနိ စ၊
ဆ ဒွါရိက ဝိမုတ္တာနိ၊
ဝိမုတ္တာနိ စ သဗ္ဗထာ။
- ၄၈။ ဆတ္တိံသတိ တထာ တိဏိ၊
ကေတ္တိံသ ယထာက္ကမံ၊
ဒသဓာ နဝဓာ စေတိ၊
ပဉ္စဓာ ပရိဒီပယေ။

အာရမ္မဏ သင်္ဂဟ
(အာရုံ ၆-ပါး)

၄၉။ အာရမ္မဏ သင်္ဂဟေ အာရမ္မဏာနိ နာမ
ရူပါရမ္မဏံ၊ သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ဂန္ဓာရမ္မဏံ၊ ရသာ
ရမ္မဏံ၊ ဖောဠဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ ဓမ္မာရမ္မဏဉ္စေတိ
ဆဗ္ဗိဓာနိ ဘဝန္တိ။

အာရုံဖြင့် ဝိတ်ကိုးစောင်နှင့်ခြင်း

၅၀။ တတ္ထ ရူပ'မေဝ ရူပါရမ္မဏံ၊ တထာ သဒ္ဓါ'
ဒယော သဒ္ဓါရမ္မဏာ'ဒီနိ။

၅၁။ ဓမ္မာရမ္မဏံ ပန ပသာဒ၊ သုခမရူပ၊ စိတ္တ၊
စေတသိက၊ နိဗ္ဗာန၊ ပညတ္တိ ဝသေန ဆဓာ
သင်္ဂယုတိ။

၅၂။ တတ္ထ စက္ခုဒွါရိကစိတ္တာနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ရူပ
မေဝ အာရမ္မဏံ၊ တဉ္စ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တထာ
သောတ ဒွါရိက စိတ္တာ'ဒီနမ္ပိ သဒ္ဓါ'ဒီနိ၊
တာနိ စ ပစ္စုပ္ပန္နာနိ ယေဝ။

၅၃။ မနောဒွါရိက စိတ္တာနံ ပန ဆဗ္ဗိဓမ္ပိ ပစ္စုပ္ပန္န'
မတီတံ အနာဂတံ ကာလဝိမုတ္တဉ္စ ယထာ
ရဟ'မာရမ္မဏံ ဟောတိ။

၅၄။ ဒွါရဝိမုတ္တာနံဉ္စ ပဋိသန္ဓိ ဘဝင်္ဂ စုတိ သင်္ခါ
တာနံ ဆဗ္ဗိဓမ္ပိ ယထာသမ္ဘဝံ ယေဘုယျေန
ဘဝန္တရေ ဆဒ္ဓါရဂ္ဂဟိတံ ပစ္စုပ္ပန္န' မတီတံ

ပညတ္တိဘူတံ ဝါ ကမ္မ, ကမ္မနိမိတ္တ, ဂတိနိမိတ္တ
သမ္ပတံ အာရမ္မဏံ ဟောတိ။

၅၅။ တေသု စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ ယထာက္ကမံ ရူပါ’
ဒိ ဧကေ’ကာ’ရမ္မဏာနေ’ဝ။

၅၆။ မနောဓာတုတ္တိကံ ပန ရူပါ’ဒိ ပဉ္စာ’ရမ္မဏံ။

၅၇။ သေသာနိ ကာမာဝစရ ဝိပါကာနိ ဟသန
စိတ္တဉ္စေ’တိ သဗ္ဗထာပိ ကာမာဝစရာ’ရမ္မ
ဏာ နေ’ဝ။

၅၈။ အကုသလာနိ စေဝ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တ ကာမာ
ဝစရ ဇဝနာနိ စေ’တိ လောကုတ္တရ ဝဇ္ဇိတ
သဗ္ဗာ’ရမ္မဏာနိ။

၅၉။ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တ ကာမာဝစရ ကုသလာနိ
စေဝ ပဉ္စမဇ္ဈာန သင်္ခါတံ အဘိညာ ကုသ
လဉ္စေ’တိ အရဟတ္တ မဂ္ဂ ဖလ ဝဇ္ဇိတ
သဗ္ဗာ’ရမ္မဏာနိ။

၆၀။ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တ ကာမာဝစရ ကြိယာနိ စေဝ
ကြိယာ’ဘိညာ ဝေါဠုဗ္ဗနဉ္စေ’တိ သဗ္ဗထာပိ
သဗ္ဗာ’ရမ္မဏာနိ။

၆၁။ အာရပ္ပေသု ဒုတိယ စတုတ္တာနိ မဟဂ္ဂတာ’
ရမ္မဏာနိ။

- ၆၂။ သေသာနိ မဟဂ္ဂတ စိတ္တာနိ သဗ္ဗာနိပိ
ပညတ္တာ'ရမ္မဏာနိ။
- ၆၃။ လောကုတ္တရ စိတ္တာနိ နိဗ္ဗာနာ'ရမ္မဏာနိ'တိ။

သင်္ဂဟဂါထာများ

- ၆၄။ ပဉ္စဝိသ ပရိတ္တမ္ဘိ၊
ဆ စိတ္တာနိ မဟဂ္ဂတေ၊
ကေဝိသတိ ဝေါဟာရေ၊
အဋ္ဌ နိဗ္ဗာန ဂေါစရေ။
- ၆၅။ ဝိသာ'နုတ္တရ မုတ္တမ္ဘိ၊
အဂ္ဂမဂ္ဂ ဖလု'ဇ္ဈိတေ၊
ပဉ္စ သဗ္ဗတ္ထ ဆစ္စေ'တိ၊
သတ္တဓာ တတ္ထ သင်္ဂဟော။

ဝတ္ထုသင်္ဂဟ
(ဝတ္ထု ၆-ပါး)

- ၆၆။ ဝတ္ထု သင်္ဂဟေ ဝတ္ထုနိ နာမ စက္ခု၊သောတ၊
ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဟဒယ ဝတ္ထု စေ'တိ
ဆဗ္ဗိဓာနိ ဘဝန္တိ။

ဝတ္ထုဖြင့် ဘုံစိတ်တို့ကို ဝေဘန်ခြင်း

- ၆၇။ တာနိ ကာမလောကေ သဗ္ဗာနိပိ လဗ္ဘန္တိ။
- ၆၈။ ရူပလောကေ ပန ဃာနာ' ဒိတ္တယံ နတ္ထိ။

၆၉။ အရူပလောကေ ပန သဗ္ဗာနိပိ န သံဝဇ္ဇန္တိ။

၇၀။ တတ္ထ ပဉ္စဝိညာဏ ဓာတုယော ယံထာဏ္ဏမံ
ဧကန္တေန ပဉ္စပသာဒ ဝတ္ထုနိ နိဿာယေဝ
ပဝတ္တန္တိ။

၇၁။ ပဉ္စဒါရာ'ဝဇ္ဇေန သမ္ပုဋ္ဌိစွန သင်္ခါတာ ပန
မနောဓာတု စ ဟဒယံ နိဿိတာ ယေဝ
ပဝတ္တန္တိ။

၇၂။ အဝသေသာ ပန မနောဝိညာဏ ဓာတု
သင်္ခါတာ စ သန္တီရဏ မဟာဝိပါက ပဋိဃ
ဒ္ဓယ ပဌမ မဂ္ဂ ဟသန ရူပါဝစရ ဝသေန
ဟဒယံ နိဿာယေဝ ပဝတ္တန္တိ။

၇၃။ အဝသေသာ ကုသလာ'ကုသလ ကြိယာ'
နုတ္တရဝသေန ပန နိဿာယ ဝါ အနိဿာယ
ဝါ။

၇၄။ အာရူပ္ပ ဝိဝါက ဝသေန ဟဒယံ အနိဿာ
ယေဝါ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

၇၅။ ဆဝတ္ထု နိဿိတာ ကာမေ၊
သတ္တ ရူပေ ဓတုဗ္ဗိဓာ၊
တိဝတ္ထု နိဿိတာ' ရူပေ၊
ဓာတေ'ကာ'နိဿိတာ မတာ။

၇၆။ တေစတ္တာလီသ နိဿာယ၊
ဒေစတ္တာလီသ ဇာယရေ၊
နိဿာယ စ အနိဿာယ၊
ပါကာ'ရူပ္ပါ အနိဿိတာ။

ပကိဏ်းပိုင်း နိဂုံး

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေ ပကိဏ္ဏက သင်္ဂဟ
ဝိဘာဂေါ နာမ တတိယော
ပရိစ္ဆေဒေါ။

ပကိဏ်းပိုင်း ပြီး၏။

၄-ဝီထိပိုင်း

အနုသန္ဓေနှင့် ပဋိညာဉ်

- ၁။ စိတ္တုပ္ပါဒါန'မိစ္ဆေဝံ၊
ကတ္တာ သင်္ဂဟ'မုတ္တရံ၊
ဘူမိ ပုဂ္ဂလ ဘေဒေန၊
ပုဗ္ဗာ'ပရ နိယာမိတံ။
ပဝတ္တိ သင်္ဂဟံ နာမ၊
ပဋိသန္ဓိ ပဝတ္တိယံ၊
ပဝက္ခာမိ သမာသေန၊
ယထာသမ္ဘဝတော ကထံ။

ဆက္က ၆-မာတိကာ

- ၂။ ဆ ဝတ္ထုနီ၊ ဆဒ္ဒါရာနီ၊ ဆ အာရမ္မဏာနီ၊
ဆ ဝိညာဏာနီ၊ ဆ ဝီထိယော၊ ဆဓာ
ဝိသယပ္ပဝတ္တိ စေ'တိ ဝီထိသင်္ဂဟေ ဆ
ဆက္ကနီ ဝေဒိတဗ္ဗာနီ။

အမှာစကား

- ၃။ ဝီထိမုတ္တာနံ ပန ကမ္မ၊ ကမ္မနိမိတ္တ၊ ဂတိနိမိတ္တ
ဝသေန တိဝိဓာ ဟောတိ ဝိသယပ္ပဝတ္တိ။
၄။ တတ္ထ ဝတ္ထု ဒ္ဒါရာ'ရမ္မဏာနီ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တ
နယာနေ'ဝ။

ဝိညာဏ ဆက္က

၅။ စက္ခု ဝိညာဏံ၊ သောတဝိညာဏံ၊ သာန
ဝိညာဏံ၊ ဇိဝှိဝိညာဏံ၊ ကာယဝိညာဏံ၊
မနောဝိညာဏဉ္စေ'တိ ဆ ဝိညာဏာနိ။

ဝီထိ ဆက္က

၆။ ဆ ဝီထိယော ပန စက္ခုဒွါရဝီထိ၊ သောတ
ဒွါရဝီထိ၊ သာန ဒွါရဝီထိ၊ ဇိဝှိ ဒွါရဝီထိ၊
ကာယဒွါရဝီထိ၊ မနောဒွါရဝီထိ စေ'တိဒွါရ
ဝသေန ဝါ၊ စက္ခုဝိညာဏဝီထိ၊ သောတ
ဝိညာဏဝီထိ၊ သာန ဝိညာဏ ဝီထိ၊ ဇိဝှိ
ဝိညာဏဝီထိ၊ ကာယဝိညာဏဝီထိ၊ မနော
ဝိညာဏဝီထိ စေ'တိ ဝိညာဏဝသေန ဝါ
ဒွါရပ္ပဝတ္တာစိတ္တပ္ပဝတ္တိယော ယောဇေတဗ္ဗာ။

ဝိသယပ္ပဝတ္တိ ဆက္က

၇။ အတိမဟန္တံ၊ မဟန္တံ၊ ပရိတ္တံ၊ အတိပရိတ္တဉ္စေ'
တိ ပဉ္စဒွါရေ၊ မနောဒွါရေ ပန ဝိဘူတ'
မဝိဘူတဉ္စေ'တိ ဆဓာ ဝိသယပ္ပဝတ္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။

စိတ်သက်နှင့် ရုပ်သက်

၈။ ကထံ....

ဥပ္ပါဒ၊ ဌိတိ၊ ဘင်္ဂ ဝသေန ခဏတ္တယံ
ဧကစိတ္တက္ခဏံ နာမ။

၉။ တာနိ ပန သတ္တရသ စိတ္တက္ခဏာနိ
ရူပဓမ္မာန'မာယူ။

ပဉ္စဒါရ

(စက္ခုဒါရ အတိမဟန္တာရုံ ဝီထိ)

၁၀။ ဧကစိတ္တက္ခဏာ'တိတာနိ ဝါ ဗဟုစိတ္တက္ခဏာ'တိတာနိ ဝါ ဌိတိပ္ပတ္တာနေဝ ပဉ္စာ'ရမ္မဏာနိ ပဉ္စဒါရေ အာပါထ'မာဂစ္ဆန္တိ၊ တဿာယဒိ ဧကစိတ္တက္ခဏာ'တိတကံ ရူပါ'ရမ္မဏံ စက္ခုဿ အာပါထ'မာဂစ္ဆတိ။

တတော ဒိက္ခတ္တု ဘဝဂေ စလိတေ ဘဝဂံ သောတံ ဝေါစ္ဆန္တိတော တမေဝ ရူပါ'ရမ္မဏံ အာဝဇ္ဇန္တိ ပဉ္စဒါရာဝဇ္ဇေန စိတ္တံ ဥပ္ပဇိတော နိရုဇ္ဈတိ။

တတော တဿာ'နန္တရံ တမေဝ ရူပံ ပဿန္တိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆန္တံ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနံစိတ္တံ၊ သန္တိရယမာနံ သန္တိရဏစိတ္တံ၊ ဝဝတ္ထုပေန္တံ ဝေါဠုဗ္ဗန စိတ္တဉ္စေ'တိ ယထာဏ္ဏမံ ဥပ္ပဇိတော နိရုဇ္ဈန္တိ။

တတော ပရံ ကျေ'နတ္ထိံသ ကာမာဝစရ ဇဝနသု ယံကိဉ္စိ လဒ္ဓပစ္စယံ ယေဘုယျေန သတ္တက္ခတ္တု ဇဝတိ။

ဇဝနာ'နုဗန္ဓာနိ စ ဒွေ တဒါရမ္မဏပါကာနိ
ယထာရဟံ ပဝတ္တန္တိ၊ တတော ပရံ ဘဝဂံ
ပါတော။

ဧတ္တာဝတာ စုဒ္ဓသ ဝီထိဝိတ္တုပ္ပါဒါ ဒွေ
ဘဝဂံ စလနာနိ ပုဗ္ဗေဝါ'တိတက'မေက
စိတ္တက္ခဏန္တိ ကတော သတ္တရသ စိတ္တက္ခဏာနိ
ပရိပူဇေန္တိ၊ တတော ပရံ နိရုဇ္ဈတိ၊
အာရမ္မဏ'မေတံ အတိမဟန္တံ နာမ
ဂေါစရံ။

မဟန္တာရုံ ဝီထိ

၁၂။ ယာဝ တဒါရမ္မဏုပ္ပါဒါ ပန အပ္ပဟောန္တာ'
တိတက' မာပါထ' မာဂတံ အာရမ္မဏံ
မဟန္တံ နာမ၊ တတ္ထ ဇဝနာ' ဝဿာနေ
ဘဝဂံပါတောဝ ဟောတိ၊ နတ္ထိ တဒါ
ရမ္မဏုပ္ပါဒေါ။

ပရိတ္တာရုံ ဝီထိ

၁၃။ ယာဝ ဇဝနုပ္ပါဒါပိ အပ္ပဟောန္တာ'တိတက'
မာပါထ'မာဂတံ အာရမ္မဏံ ပရိတ္တံ နာမ၊
တတ္ထ ဇာနဗ္ဗိ အနုပ္ပဇိတာ ဒိတိက္ခဏန္တိ၊
ဝေါဠုဗ္ဗန'မေဝ ပဝတ္တတိ၊ တတော ပရံ
ဘဝဂံပါတောဝ ဟောတိ။

အတိပရိတ္တာရုံ ဝီထိ

၁၄။ ယာဝ ဝေါဠုဗ္ဗနုပ္ပါဒါ စ ပန အပ္ပဟောန္တာ
 တိတကံ မာပါထံ မာဂတံ နိရောဓာသန္န
 မာရမ္ဗဏံ အတိပရိတ္တံ နာမ၊ တတ္ထ ဘဝဂံ
 စလနံ မေဝ ဟောတိ၊ နတ္ထိ ဝီထိစိတ္တပ္ပါဒေါ။

သောတဒ္ဓါရ စသည်

၁၅။ ဣဇ္ဈေဝံ စက္ခုဒ္ဓါရေ တထာ သောတဒ္ဓါရံ
 ဒီသု စေတိ သဗ္ဗထာပိ ပဉ္စဒ္ဓါရေ တဒါရမ္ဗဏ
 ဇဝန ဝေါဠုဗ္ဗန မောဃဝါရ သင်္ခါတာနံ
 စတုန္ဒံ ဝါရာနံ ယထာဏ္ဏမံ အာရမ္ဗဏဘူတာ
 ဝိသယပ္ပဝတ္တိ စတုဓာ ဝေဒိတဗျာ။

ဝီထိစိတ် သရုပ် သင်္ဂဟဂါထာ

၁၆။ ဝီထိစိတ္တာနိ သတ္တေဝ၊
 စိတ္တပ္ပါဒါ စတုဒ္ဓါ၊
 စတုပ္ပညာသ ဝိတ္တာရာ၊
 ပဉ္စဒ္ဓါရေ ယထာရဟံ။

အယံ မေတ္ထ ပဉ္စဒ္ဓါရေ ဝီထိစိတ္တပ္ပဝတ္တိ
 နယော။

မနောဒွါရ ကာမဇော ဝါရ
(ဝိဘူတာရုံ ဝိထိ)

၁၇။ မနောဒွါရေ ပန ယဒိ ဝိဘူတ' မာရမ္မဏံ
အာပါထ'မာဂစ္ဆတိ၊ တတော ပရံ ဘဝဂံ
စလန မနောဒွါရာဝဇ္ဇန ဇဝနာ'ဝသာနေ
တဒါရမ္မဏ ပါကာနိ ပဝတ္တန္တိ၊ တတော
ပရံ ဘဝဂံပါတော။

အဝိဘူတာရုံ ဝိထိ

၁၈။ အဝိဘူတေ ပနာ'ရမ္မဏေ ဇဝနာ'ဝသာနေ
ဘဝဂံပါတောဝ ဟောတိ၊ နတ္ထိ တဒါ
ရမ္မဏုပ္ပါဒေါ'တိ။

ဝိထိစိတ် သရုပ် သင်္ဂဟဂါထာ

၁၉။ ဝိထိစိတ္တာနိ တိဏေ'ဝ၊
စိတ္တုပ္ပါဒါ ဒသေ'ရိတာ၊
ဝိတ္တာရေန ပနေတ္ထေ'က၊
စတ္တာလီသ ဝိဘာဝဓယ။
အယ'မေတ္ထ ပရိတ္တ ဇဝနဝါရော။

မနောဒွါရ အပ္ပနာဇော ဝါရ
(ဈာနဝိထိ မဂ္ဂဝိထိများ)

၂၀။ အပ္ပနာ ဇဝနဝါရေ ပန ဝိဘူတာ' ဝိဘူတ
ဘေဒေါ နတ္ထိ၊တထာ တဒါရမ္မဏုပ္ပါဒေါ။

၂၁။ တတ္ထ ဟိ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တ ကာမာဝစရ
 ဇဝနာန'မဋ္ဌန္တံ အညတရသ္မိံ ပရိကမ္မော'ပစာ
 ရာ'နုလောမ ဂေါတြဘု နာမေန စတုက္ခတ္တံ၊
 တိက္ခတ္တုမေဝ ဝါ ယထာက္ကမံ ဥပ္ပဇ္ဇိတုာ
 နိရုဒ္ဓါ'နန္တရမေဝ ယထာရဟံ စတုတ္ထံ ပဉ္စမံ
 ဝါ ဆဗ္ဗိသတိမ ဟဂ္ဂတ လောကုတ္တရ ဇဝနေ
 သု ယထာ'ဘိနိဟာရ ဝသေန ယံကိဉ္စိ ဇဝနံ
 အပ္ပနာဝီထိ' မောတရတိ၊ တတော ဗရံ
 အပ္ပနာ'ဝသာနေ ဘဝဂံပါတောဝ ဟောတိ။

၂၂။ တတ္ထ သောမနဿ သဟဂတ ဇဝနာ'နန္တရံ
 အပ္ပနာပိ သောမနဿ သဟဂတာဝ ပါဌိ
 ကိတဗ္ဗာ၊ ဥပေက္ခာ သဟဂတ ဇဝနာ'နန္တရံ
 ဥပေက္ခာ သဟဂတာဝ။

တတ္ထာပိ ကုသလ ဇဝနာ'နန္တရံ ကုသလ
 ဇဝနဉ္စေဝ ဟေဋ္ဌိမဉ္စ ဖလတ္တယ' မပေတိ၊
 ကြိယ ဇဝနာ'နန္တရံ ကြိယ ဇဝနံ အရဟတ္တ
 ဖလဉ္စာ'တိ။

သင်္ဂဟဂါထာများ

၂၃။ ဒုတ္တိံ သ သုခပုညံမှ၊
 ဒုါဒသော'ပေက္ခကာ ပရံ၊
 သုခိတ ကြိယတော အဋ္ဌ၊
 ဆ သမ္ဘောန္တိ ဥပေက္ခကာ။

၂၄။ ပုထုဇ္ဇနာန သေက္ခာနံ၊
 ကာမ ပုည တိဟေတုတော၊
 တိဟေတု ကာမ ကြိယတော၊
 ဝိတဇ္ဇဂါန'မပ္ပနာ။
 အယ'မေတ္ထ မနောဒွါရေ ဝိထိဝိတ္တပ္ပာတ္တိ
 နယော။

တဒါမ္ဗဏ နိယမ

၂၅။ သဗ္ဗတ္ထာပိ ပနေ'တ္ထ အနိဋ္ဌေ အာရမ္မဏေ
 အကုသလ ဝိပါကာနေ 'ဝ ပဉ္စဝိညာဏ
 သမ္ပုဋ္ဌိန္နာ သန္တိရဏ တဒါရမ္မဏာနိ။
 ၂၆။ ဣဋ္ဌေ ကုသလ ဝိပါကာနိ။
 ၂၇။ အတိဣဋ္ဌေ ပန သောမနဿ သဟဂတာ
 နေ'ဝ သန္တိရဏ တဒါရမ္မဏာနိ။
 တတ္ထာပိ သောမနဿ သဟဂတ ကြိယ
 ဇဝနာ,ဝသာနေ သောမနဿ သဟဂတာ
 နေ'ဝ တဒါရမ္မဏာနိ ဘဝန္တိ။
 ဥပေက္ခာ သဟဂတ ကြိယ ဇဝနာ'ဝသာနေ
 စ ဥပေက္ခာ သဟဂတာနေ'ဝ ဟောန္တိ။

အာဂန္တုက ဘဝင်္ဂဝိထိ

- ၂၈။ ဒေါမနဿ သဟဂတ ဇဝနာ'ဝသာနေ စ
ပန တဒါရမ္မဏာနိစေဝ ဘဝင်္ဂါနိစ ဥပေက္ခာ
သဟဂတာနေ'ဝ ဘဝန္တိ။
တဿှာ ယဒိ သောမနဿ ပဋိသန္ဓိကဿ
ဒေါမနဿ သဟဂတ ဇဝနာ'ဝသာနေ
တဒါရမ္မဏ သမ္ဘဝေါ နတ္ထိ၊ တဒါ ယံကိဉ္စ
ပရိစိတ ပုဗ္ဗံ ပရိတ္တာ'ရမ္မဏ' မာရဗ္ဗ
ဥပေက္ခာ သဟဂတ သန္တိရဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
တ'မနန္တရိတွာ ဘဝင်္ဂပါတောဝ ဟောတိ'တိ
ဝဒန္တိ အာစရိယာ။
- ၂၉။ တဿာ ကာမာစရ ဇဝနာ'ဝသာနေ
ကာမာဝစရ သတ္တာနံ ကာမာဝစရ ဓမ္မေ
သေ'ဝ အာရမ္မဏ ဘူတေသု တဒါရမ္မဏံ
ဣစ္ဆန္တိ'တိ။

တဒါရုံအင်္ဂါ

- ၃၀။ ကာမေ ဇဝန သတ္တာ'လ-
မ္မဏာနံ နိယမေ သတိ။
ဝိဘူတေ'တိမဟန္တေ စ၊
တဒါရမ္မဏ'မိရိတံ။
အယ'မေတ္ထ တဒါရမ္မဏ နိယမော။

ဇဝန နိယမ

- ၃၁။ ဇဝနသု စ ပရိတ္တဇဝန ဝီထိယံ ကာမာဝ
စရ ဇဝနာနိ သတ္တက္ခတ္တံ၊ ဆက္ခတ္တုမေဝ ဝါ
ဇဝနိ။
- ၃၂။ မန္ဒပွဝတ္တိယံ ပန မရဏ ကာလာ'ဒီသု ပဉ္စ
ဝါရမေဝ။
- ၃၃။ ဘဂဝတော ပန ယဒက ပါဠိဟာရိယ
ကာလာ'ဒီသု လဟုကပွဝတ္တိယံ စတ္တာရိ ပဉ္စ
ဝါ ပစ္စဝေက္ခဏစိတ္တာနိ ဘဝနီ'တိပိ ဝဒနိ။
- ၃၄။ အာဒိကမ္ပိကဿ ပန ပဌမ က' ပွနာယံ
မဟဂ္ဂတ ဇဝနာနိ အဘိညာ ဇဝနာနိ စ
သဗ္ဗဒါပိ ကေဝါရမေဝ ဇဝနိ၊ တတော
ပရံ ဘဝင်္ဂပါတော။
- ၃၅။ စတ္တာရော ပန မဂ္ဂပုဒါဒါ ကေစိတ္တက္ခဏိကာ၊
တတော ပရံ ဒွေ တိဏိ ဖလစိတ္တာနိ
ယထာရဟံ ဥပ္ပဇနိ၊ တတော ပရံ ဘဝင်္ဂ
ပါတော။
- ၃၆။ နိရောဓ သမာပတ္တိကာလေ ဒွိက္ခတ္တံ၊ စတုတ္ထာ
ရူပဇဝနံ ဇဝတိ၊ တတော ပရံ နိရောဓံ
ဖုသတိ၊ ဝုဠာနကာလေ စ အနာဂါမိဖလံဝါ
အရဟတ္တဖလံ ဝါ ယထာရဟံ မေကဝါရံ
ဥပ္ပဇိန္တာ နိရုဒ္ဓေ ဘဝင်္ဂပါတောဝံ ဟောတိ။

၃၇။ သဗ္ဗတ္ထာပိ သမာပတ္တိံ ဝီထိယံ ဘဝင်္ဂသော
တော ဝိယ ဝီထိနိယမော နတ္ထိ'တိ ကတုာ
ဗဟုနိပိ လဗ္ဘန္တိ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၃၈။ သတ္တက္ခတ္တံ ပရိတ္တာနိ၊
မဂ္ဂါ'တိညာ သကိ' မတာ၊
အဝသေသာနိ လဗ္ဘန္တိ၊
ဇဝနာနိ ဗဟုနိပိ။
အယ'မေတ္တ ဇဝန နိယမော။

ပုဂ္ဂလ ဘေဒ

၃၉။ ဒုဟေတုကာန' မဟေတုကာနဉ္စ ပနေ'တ္ထ
ကြိယဇဝနာနိ ' စေဝ အပ္ပနာဇဝနာနိ စ
န လဗ္ဘန္တိ။
၄၀။ တထာ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တ ဝိပါကာနိ စ
သုဂတိတံ၊
၄၁။ ဒုဂ္ဂတိယံ ပန ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တာနိ စ မဟာ
ဝိပါကာနိ န လဗ္ဘန္တိ။
၄၂။ တိဟေတုကေသု စ ခိဏာသဝါနံ ကုသလာ
ကုသလ ဇဝနာနိ န လဗ္ဘန္တိ။
၄၃။ တထာ သေက္ခ ပုထုဇ္ဇနာနံ ကြိယဇဝနာနိ။

၄၄။ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ္တ ဝိစိကိစ္ဆာ ဇဝနာနိ စ
သေက္ခာနံ။

၄၅။ အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလာနံ ပန ပဋိသဇ္ဇဝနာနိ စ
န လဗ္ဘန္တိ။

၄၆။ လောကုတ္တရ ဇဝနာနိ စ ယထာရဟံ အရိ
ယာန'မေဝ သမ္ပပုဇ္ဇန္တိ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၄၇။ အသေက္ခာနံ စတုစတ္တာ-
လီသ သေက္ခာန'မုဒ္ဓိသေ။
ဆပညာသာဝသေသာနံ၊
စတုပ္ပညာသ သမ္ဘဝါ။
အယ'မေတ္ထ ပုဂ္ဂလ ဘေဒေါ။

ဘူမိ ဝိဘာဂ

၄၈။ ကာမာဝစရ ဘူမိယံ ပနေ'တာနိ သဗ္ဗာနိပိ
ဝိထိစိတ္တာနိ ယထာရဟ'မုပလဗ္ဘန္တိ။

၄၉။ ရူပါဝစရ ဘူမိယံ ပဋိသ ဇဝန တဒါရမ္မဏ
ဝဇ္ဇိတာနိ။

၅၀။ အရူပါဝစရ ဘူမိယံ ပဌမ မဂ္ဂ ရူပါဝစရ
ဟုသန ဟေဋ္ဌိမာ'ရူပဝဇ္ဇိတာနိ စ လဗ္ဘန္တိ။

၅၁။ သဗ္ဗတ္တာပိ စ တံ တံ ပသာဒ ရဟိတာနံ
တံ တံ ဒွါရိက ဝိထိစိတ္တာနိ န လဗ္ဘန္တေ'ဝ။

၅၂။ အံသညသတ္တာနံ ပန သဗ္ဗထာပိ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ
နတ္ထေ'ဝါတိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၅၃။ အသီတိ ဝီထိစိတ္တာနိ၊
ကာမေ ရူပေ ယထာရဟံ၊
စတုသဠိ တထာ'ရူပေ၊
ဒွေစက္ကာလီသ လဗ္ဘရေ။
အယမေတ္ထ ဘူမိ ဝိဘာဂေါ။

နိဂုံးစကား

၅၄။ ဣစ္ဆေဝံ ဆ ဒွါရိက စိတ္တပ္ပဝတ္တိ ယထာသမ္ဘဝံ
ဘဝဂ်'န္တရိတာ ယာဝတာယုက'မဗ္ဗောစိန္တာ
ပဝတ္တတိ။

ဝီထိပိုင်း နိဂုံး

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေ ဝီထိ သင်္ဂဟ
ဝိဘာဂေါ နာမ စတုတ္ထော
ပရိစ္ဆေဒေါ။

ဝီထိပိုင်း ပြီး၏။

၅-ဝီထိမုတ်ပိုင်း

အနုသန္ဓေနှင့် ပဋိညာဉ်

၁။ ဝီထိစိတ္တ ဝသေနေ'ဝံ၊
ပဝတ္တိယ'မုဒိရိတော၊
ပဝတ္တိ သင်္ဂဟော နာမ။
သန္ဓိယံ ဒါနိ ဝုစ္စတိ။

စတုက္က ၄-ပါးမာတိကာ

၂။ စတသော ဘူမိယော' စတုဗ္ဗိဓာ ပဋိသန္ဓိ၊
စတ္တာရိ ကမ္မာနိ' စတုဓာ မရဏုပ္ပတ္တိစေ'တိ
ဝီထိမုတ္တ သင်္ဂဟေ စတ္တာရိ စတုက္ကာနိ
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဘူမိစတုက္က (ဘုံ ၄-မျိုး)

၃။ တတ္ထ အပါယဘူမိ၊ ကာမသုဂတိဘူမိ၊ ရူပါ
ဝစရဘူမိ၊ အရူပါဝစရဘူမိ စေ'တိစတသော
ဘူမိယော နာမ။

ကာမ - ၁-ဘုံ (အပါယ် ၄ - ဘုံ)

၄။ တာသု နိရယော၊ တိရစ္ဆာနယောနိ၊ ပေတ္တိ
ဝိသယော၊ အသုရကာယောစေ'တိ အပါယ
ဘူမိ စတုဗ္ဗိဓာ ဟောတိ။

ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံ

၅။ မနုဿာ၊ စာတုမဟာရာဇိကာ၊ တာဝတိံသာ၊
ယာမာ၊ တုသိတာ၊ နိမ္မာနရတိ၊ ပရနိမ္မိတ
ဝသဝတ္ထိ စေတိ ကာမသုဂတိဘူမိ သတ္တဝိဓာ
ဟောတိ။

၆။ သာ ပနာယမေကာ ဒသဝိဓာပိ ကာမာ
ဝစရဘူမိစေတိ သင်္ခ ဂစ္ဆတိ။

ရူပ ၁၆-ဘုံ

၇။ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာ၊ ဗြဟ္မပုရောဟိတာ၊ မဟာ
ဗြဟ္မာ စေတိ ပဌမဇ္ဈာန ဘူမိ။

၈။ ပရိတ္တာဘာ၊ အပ္ပမာဏာဘာ၊ အာဘဿရာ
စေတိ ဒုတိယဇ္ဈာန ဘူမိ။

၉။ ပရိတ္တ သုဘာ၊ အပ္ပမာဏ သုဘာ၊ သုဘ
ကိဏ္ဍာ စေတိ တတိယဇ္ဈာန ဘူမိ။

၁၀။ ဝေဟပ္ဖုလ္လာ၊ အသညသတ္တာ၊ သုဒ္ဓါဝါသ
စေတိ စတုတ္ထဇ္ဈာန ဘူမိတိ ရူပါဝစရဘူမိ
သောဠသဝိဓာ ဟောတိ။

သုဒ္ဓါဝါသ ၅-ဘုံ

၁၁။ အဝိဟာ၊ အတပ္ပါ၊ သုဒဿာ၊ သုဒဿီ၊
အကနိဋ္ဌာ စေတိ သုဒ္ဓါဝါသဘူမိ ပဉ္စဝိဓာ
ဟောတိ။

အရူပ ၄-ဘုံ

၁၂။ အာကာသာနံဉာယတနဘူမိ၊ ဝိညာဏဉာယတနဘူမိ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဘူမိ၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတနဘူမိ စေ'တိ အရူပဘူမိ စတုဗ္ဗိဓာ ဟောတိ။

ဘုံ၌ပုဂ္ဂိုလ်ရ သင်္ဂဟဂါထာများ

၁၃။ ပုထုဇ္ဇနံ န လဗ္ဘန္တိ၊
သုဒ္ဓါဝါသေသု သဗ္ဗထာ၊
သောတာပန္နာ စ သကဒါ-
ဂါမိနော စာပိ ပုဂ္ဂလာ။
အရိယာ နောပ လဗ္ဘန္တိ၊
၁၄။ အသညာ'ပါယဘူမိသု၊
သေသဋ္ဌာနေသု လဗ္ဘန္တိ၊
အရိယာ'နရိယာပိ စ။
ဣဒ-မေတ္ထ ဘူမိ စတုက္ကံ။

ပဋိသန္ဓိ စတုက္က
(ပဋိသန္ဓေ ၄-မျိုး)

၁၅။ အပါယ ပဋိသန္ဓိ၊ ကာမသုဂတိ ပဋိသန္ဓိ၊
ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓိ၊ အရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓိ
စေ'တိ စတုဗ္ဗိဓာ ပဋိသန္ဓိ နာမ။

ကာမပဋိသန္ဓေ ၁၀-ပါး
(အပါယ်ပဋိသန္ဓေ ၁-ပါး)

၁၆။ တတ္ထ အကုသလ ဝိပါကော'ပေက္ခာ သဟဂတ သန္တိရဏံအပါယဘူမိယံ ဩက္ကန္တိက္ခဏေ ပဋိသန္ဓိ ဟုတော တတော ပရံ ဘဝံ၊ ပရိယောသာနေ စဝနံ ဟုတော ဝေါစ္ဆုဇ္ဇတိ။ အယ'မေကာ'ပါယ ပဋိသန္ဓိ နာမ။

ကာမသုဂတိ ပဋိသန္ဓေ ၉-ပါး

၁၇။ ကုသလ ဝိပါကော'ပေက္ခာ သဟဂတ သန္တိရဏံ ပန ကာမသုဂတိယံ မနုဿာနံ ဧဝံ ဇစ္စန္ဒာဒိနံ ဘုမ္မဿိတာနဉ္စ ဝိနိပါတိကာ'သုရာနံ ပဋိသန္ဓိ ဘဝံ စုတိဝသေန ပဝတ္တတိ။

၁၈။ မဟာဝိပါကာနိ ပန အဋ္ဌ သဗ္ဗတ္တာပိ ကာမသုဂတိယံ ပဋိသန္ဓိ ဘဝံ စုတိ ဝသေန ပဝတ္တန္တိ။

၁၉။ ဣမာ နဝ ကာမသုဂတိ ပဋိသန္ဓိယော နာမ။

၂၀။ သာ ပနာ'ယံ ဒသဝိဓာပိ ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓိစေ'ဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ကာမပုဂ္ဂိုလ်တို့ အသက်တမ်း

၂၁။ တေသု စတုန္နံ အပါယာနံ မနုဿာနံ ဝိနိပါတိကာ'သုရာနဉ္စ အာယုပ္ပမာဏ ဂဏနာယ နိယမော နတ္ထိ။

၂၂။ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ပန ဒေဝါနံ ဒိဗ္ဗာနိ
ပဉ္စဝဿသတာနိ အာယုပ္ပမာဏံ၊ မန္တဿ
ဂဏနဿ နဝုတိ ဝဿ သတ သဟဿ-
ပ္ပမာဏံ ဟောတိ။

တတော စတုဂ္ဂုဏံ တာဝတိံသာနံ။

တတော စတုဂ္ဂုဏံ ယာမာနံ။

တတော စတုဂ္ဂုဏံ တုသိတာနံ။

တတော စတုဂ္ဂုဏံ နိမ္မာနရတီနံ။

တတော စတုဂ္ဂုဏံ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ။

ဝသဝတ္တီနတ်တို့ အသက်တမ်း

၂၃။ နဝသတဉ္စေ'ကဝိဿ၊
ဝဿာနံ ကောဋိယော တထာ၊
ဝဿသတ သဟဿာနိ၊
သဋ္ဌိ စ ဝသဝတ္တိသု။

ရူပပဋိသန္ဓေ ၆-ပါး

၂၄။ ပဌမဇ္ဈာနဝိပါကံ ပဌမဇ္ဈာနဘူမိယံ ပဋိသန္ဓိ
ဘဝဂံ စုတိ ဝသေန ပဝတ္တတိ။

၂၅။ တထာ ဒုတိယဇ္ဈာနဝိပါကံ တတိယဇ္ဈာန
ဝိပါကဉ္စ ဒုတိယဇ္ဈာနဘူမိယံ။

၂၆။ စတုတ္ထဇ္ဈာနဝိပါကံ တတိယဇ္ဈာနဘူမိယံ။

- ၂၇။ ပဉ္စမဇ္ဈာန ဝိပါကံ စတုတ္ထဇ္ဈာန ဘူမိယံ။
 ၂၈။ အသညသတ္တာနံ ပန ရူပမေဝ ပဋိသန္ဓိ
 ဟောတိ၊ တထာ တတော ပရံ ပဝတ္တိယံ
 စဝနကာလေ စ ရူပမေဝ ပဝတ္တိတွာ နိရုဇ္ဈတိ။
 ဣမာ ဆ ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓိယော နာမ။

ရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့ အသက်တမ်း

- ၂၉။ တေသု ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာနံ ဒေဝါနံ ကပ္ပဿ
 တတိယော ဘာဂေါ အာယုပ္ပမာဏံ။
 ၃၀။ ဗြဟ္မပုရောဟိတာနံ ဥပခုကပ္ပေါ။
 ၃၁။ မဟာဗြဟ္မာနံ ဧကော ကပ္ပေါ။
 ၃၂။ ပရိတ္တာဘာနံ ဒွေ ကပ္ပါနိ။
 ၃၃။ အပ္ပမာဏာဘာနံ စတ္တာရိ ကပ္ပါနိ။
 ၃၄။ အာဘဿရာနံ အဋ္ဌ ကပ္ပါနိ။
 ၃၅။ ပရိတ္တသုဘာနံ သောဠသ ကပ္ပါနိ။
 ၃၆။ အပ္ပမာဏသုဘာနံ ဒုတ္တိံသ ကပ္ပါနိ။
 ၃၇။ သုဘကိဏှာနံ စတုသဋ္ဌိ ကပ္ပါနိ။
 ၃၈။ ဝေဟပ္ပလာ အသညသတ္တာနဉ္စ ပဉ္စကပ္ပ
 သတနိ။
 ၃၉။ အဝိဟာနံ ကပ္ပသဟဿာနိ။
 ၄၀။ အတပ္ပါနံ ဒွေ ကပ္ပသဟဿာနိ။

- ၄၁။ သုဒဿာနံ စတ္တာရိ ကပ္ပသဟဿာနိ။
၄၂။ သုဒဿိနံ အဋ္ဌ ကပ္ပသဟဿာနိ။
၄၃။ အကနိဋ္ဌာနံ သောဋ္ဌသ ကပ္ပသဟဿာနိ။
-

အာရုပ္ပ ပဋိသန္ဓေ ၄-ပါး

- ၄၄။ ပဋ္ဌမာ'ရုပ္ပါဒိ ဝိပါကာနိ ပဋ္ဌမာ'ရုပ္ပါဒိဘူမိသု
ယထာက္ကမံ ပဋိသန္ဓိ ဘဝံ စုတိ ဝသေန
ပဝတ္တန္တိ။
ဣမာ စတသော အာရုပ္ပ ပဋိသန္ဓိယော
နာမ။

အရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့ အသက်တမ်း

- ၄၅။ တေသု ပန အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါနံ
ဒေဝါနံ ဝိသတိ ကပ္ပသဟဿာနိ အာယုပ္ပ
မာဏံ။
၄၆။ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ စတ္တာလီသ
ကပ္ပသဟဿာနိ။
၄၇။ အာကိဉ္စညာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ သဌိကပ္ပ
သဟဿာနိ။
၄၈။ နေဝသညာ နာသညာ ယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ
စတုရာ'သီတိ ကပ္ပသဟဿာနိ။

တဘဝ၌ တူမြဲတရား ၃-ပါး

၄၉။ ပဋိသန္ဓိ ဘဝင်္ဂဉ္စ၊
 တထာ စဝနမာနသံ၊
 ဧကမေဝ တထေဝေ'က၊
 ဝိသယဉ္စေ'က ဇာတိယံ။
 ဣဒ'မေတ္ထ ပဋိသန္ဓိ စတုက္ကံ။

—

ကမ္မ စတုက္က

(ကံ ၄-ပါး ၄-လီ)

- ၅၀။ ဇနကံ၊ ဥပတ္တမ္ဘကံ၊ ဥပပိဋ္ဌကံ၊ ဥပဿာတ
 ကဉ္စေ'တိ ကိစ္စဝသေန။
- ၅၁။ ဂရုကံ၊ အာသန္ဓိ၊ အာစိဏ္ဏံ၊ ကဋ္ဌတ္တာကမ္မဉ္စေ'
 တိ ပါကဒါန ပရိယာယေန။
- ၅၂။ ဗိဋ္ဌဗ္ဗေဝေဒနီယံ၊ ဥပပဇ္ဇေဝေဒနီယံ၊ အပရာ
 ပရိယာဝေဒနီယံ၊ အဟောသိကမ္မဉ္စေ'တိ ပါက
 ကာလဝသေန စတ္တာရိ ကမ္မာနိ နာမ။
- ၅၃။ တထာ အကုသလံ၊ ကာမာဝစရ ကုသလံ၊
 ရူပါဝစရ ကုသလံ၊ အရူပါဝစရ ကုသလ
 ဉ္စေ'တိ ပါကဌာနဝသေန။

ကာမကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ ၂၀
(အကုသိုလ်ကံ ၃-ပါး)

၅၄။ တတ္ထ အကုသလံ ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ,
မနောကမ္မဉ္စေတိ ကမ္မဒ္ဒါရ ဝသေန တိဝိဓံ
ဟောတိ။

ကာယကံ ၃-ပါး

၅၅။ ကထံ....

ပါဏာတိပါတော, အဒိန္နာဒါနံ, ကာမေသု
မိစ္ဆာစာရော စေတိ ကာယဝိညတ္တိသင်္ခါတေ
ကာယဒ္ဒါရေ ဗာဟုလ္လဝုတ္တိတော ကာယကမ္မံ
နာမ။

ဝစီကံ ၄-ပါး

၅၆။ မုသာဝါဒေါ, ပိသုဏဝါစာ, ဖရုသဝါစာ,
သမ္မပ္ပလာပေါ စေတိ ဝစီဝိညတ္တိသင်္ခါတေ
ဝစီဒ္ဒါရေ ဗာဟုလ္လဝုတ္တိတော ဝစီကမ္မံ နာမ။

မနောကံ ၃-ပါး

၅၇။ အဘိဇ္ဈာ, ဗျာပါဒေါ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စေတိ
အညတြာပိ ဝိညတ္တိယာ မနသ္မိယေဝ
ဗာဟုလ္လဝုတ္တိတော မနောကမ္မံ နာမ။

ကံ၏ဖြစ်ကြောင်း တရားများ

၅၈။ တေသု ပါဏာတိပါတော, ဖရုသဝါစာ,
ဗျာပါဒေါ စ ဒေါသမူလေန ဇာယန္တိ။

၅၉။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရော၊ အဘိဇ္ဈာ၊ မိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိ စ လောဘမူလေန။

၆၀။ သေသာနိ စတ္တာရိပိ ဒွိဟိ မူလေဟိ သမ္ဘဝန္တိ။

၆၁။ စိတ္တုပ္ပါဒ ဝသေန ပနေ'တံ အကုသလံ
သဗ္ဗထာပိ ဒွါဒသဝိဓံ ဟောတိ။

ကာမကုသိုလ်ကံ ၃-ပါး

၆၂။ ကာမာဝစရ ကုသလမ္ပိ ကာယဒွါရေ ပဝတ္တံ
ကာယကမ္မံ၊ ဝစီဒွါရေ ပဝတ္တံ ဝစီကမ္မံ၊ မနော
ဒွါရေ ပဝတ္တံ မနောကမ္မဉ္ဇေ'တိ ကမ္မဒွါရေ
ဝသေန တိဝိဓံ ဟောတိ။

၆၃။ တထာ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ဝသေန။

၆၄။ စိတ္တုပ္ပါဒ ဝသေန ပနေ'တံ အဋ္ဌဝိဓံ
ဟောတိ။

ပုညကြိယာဝတ္ထု ၁၀-ပါး

၆၅။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ၊ အပဇာယံန၊ ဝေယျာ
ဝစ္စ၊ ပတ္တိဒါန၊ ပတ္တာ'နုမောဒန၊ ဓိဗ္ဗဿဝနံ၊
ဓိဗ္ဗဒေသနာ၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ ဝသေန ဒသဝိဓံ
ဟောတိ။

၆၆။ တံ ပနေ'တံ ဝိသတိဝိဓမ္ပိ ကာမာဝစရ ကမ္မ
မိစ္ဆေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

ရူပ ကုသိုလ်ကံ ၅-ပါး

၆၇။ ရူပါဝစရ ကုသလံ ပန မနောကမ္မမေဝ၊ တဉ္စ
ဘာဝနာမယံ အပ္ပနာပတ္တံ စျာနင်္ဂဘောဒေန
ပဉ္စဝိမံ ဟောတိ။

အရူပ ကုသိုလ်ကံ ၄-ပါး

၆၈။ ဘဏ္ဍာ အရူပါဝစရ ကုသလဉ္စ မနောကမ္မံ၊
တဉ္စ ဘာဝနာမယံ အပ္ပနာပတ္တံ အာရမ္မဏ
ဘောဒေန စတုဗ္ဗိမံ ဟောတိ။

ကာမကံ၏ အကျိုးပေးရာဘုံ

၆၉။ ဧတ္တာ'ကုသလကမ္မ'မုဒ္ဓစရဟိတံ အပါယ
ဘူမိယံ ပဋိသန္ဓိံ ဇနေတိ။
ပဝတ္တိယံ ပန သဗ္ဗမ္ပိ ဒွါဒသဝိမံ သတ္တာ'
ကုသလပါကာနိ သဗ္ဗတ္တာပိ ကာမလောကေ
ရူပလောကေ စ ယထာရဟံ ဝိပစ္စတိ။

၇၀။ ကာမာဝစရ ကုသလဉ္စ ကာမသုဂတိယမေဝ
ပဋိသန္ဓိံ ဇနေတိ။
ဘဏ္ဍာ ပဝတ္တိယဉ္စ မဟာဝိပါကာနိ၊ အဟေ
တုကဝိပါကာနိ ပန အဋ္ဌပိ သဗ္ဗတ္တာပိ ကာမ
လောကေ ရူပလောကေ စ ယထာရဟံ
ဝိပစ္စတိ။

တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ စသည် ကဲ့ပြားခြင်း

- ၇၁။ တတ္ထာပိ တိဟေတုက' မုက္ခဋ္ဌံ ကုသလံ
တိဟေတုကံ ပဋိသန္ဓိံ ဒတာ ပဝတ္ထေ
သောဠသ ဝိပါကာနိ ဝိပစ္စတိ။
- ၇၂။ တိဟေတုက'မောမကံ ဒွိဟေတုက'မုက္ခဋ္ဌံ
ကုသလံ ဒွိဟေတုကံ ပဋိသန္ဓိံ ဒတာ
ပဝတ္ထေ တိဟေတုက ရဟိတာနိ ဒွါဒသ
ဝိပါကာနိ ဝိပစ္စတိ။
- ၇၃။ ဒွိဟေတုက'မောမကံ ပန ကုသလံ အဟေ
တုက ' မေဝ ပဋိသန္ဓိံ ဒေတိ၊ ပဝတ္ထေ စ
အဟေတုက ဝိပါကာနေ'ဝ ဝိပစ္စတိ။

ကေစိဝါဒပြ သင်္ဂဟ ဂါထာများ

- ၇၄။ အသင်္ခါရံ သသင်္ခါရ -
ဝိပါကာနိ န ပစ္စတိ။
သသင်္ခါရ ' မသင်္ခါရ -
ဝိပါကာနိ'တိ ကေစန။
တေသံ ဒွါဒသ ပါကာနိ၊
ဒသာ'ဋ္ဌ စ ယထာဏ္ဏမံ၊
ယထာဝုတ္တာ'နုသာရေန၊
ယထာသမ္ဘဝ'မုဒ္ဒိသေ။

ရူပကံ၏ အကျိုးပေးပုံရာဘုံ

- ၇၅။ ရူပါဝစရ ကုသလံ ပန ပဌမဇ္ဈာနံ ပရိတ္တံ
ဘာဝေတွာ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။
- ၇၆။ တဒေဝ ပဇ္ဈိမံ ဘာဝေတွာ ဗြဟ္မပုရောဟိ
တေသု။
- ၇၇။ ပဏီတံ ဘာဝေတွာ မဟာဗြဟ္မေသု။
- ၇၈။ တထာ ဒုတိယဇ္ဈာနံ တတိယဇ္ဈာနဉ္စ ပရိတ္တံ
ဘာဝေတွာ ပရိတ္တာဘေသု။
- ၇၉။ မဇ္ဈိမံ ဘာဝေတွာ အပ္ပမာဏာဘေသု။
- ၈၀။ ပဏီတံ ဘာဝေတွာ အာဘဿရေသု။
- ၈၁။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ပရိတ္တံ ဘာဝေတွာ ပရိတ္တ
သုဘေသု။
- ၈၂။ မဇ္ဈိမံ ဘာဝေတွာ အပ္ပမာဏသုဘေသု။
- ၈၃။ ပဏီတံ ဘာဝေတွာ သုဘကိဏှေသု။
- ၈၄။ ပဉ္စမဇ္ဈာနံ ဘာဝေတွာ ဝေဟပ္ပလေသု။
- ၈၅။ တဒေဝ သညာဝိရာဂံ ဘာဝေတွာ အသည
သတ္တေသု။
- ၈၆။ အနာဂါမိနော ပန သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

အရူပ ကံ၏ အကျိုးပေးရာဘုံ

- ၈၇။ အရူပါဝစရ ကုသလဉ္စ ယထာဏ္ဏမံ
ဘာဝေတွာ အရူပေသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။

နိဂုံး ဂါထာ

၈၈။ ဣတ္ထံ မဟဂ္ဂတံ ပုံညံ၊
 ယထာဘူမိ ပဝတ္ထိတံ။
 ဇနေတိ သဒိသံ ပါကံ၊
 ပဋိသန္ဓိ ပဝတ္ထိယံ။
 ဣဒ်မေတ္ထ ကမ္မ စတုက္ကံ။

စုတိ ပဋိသန္ဓိက္ကမ
 (သေခြင်း ၄-ပါး)

၈၉။ အာယုက္ခယေန၊ ကမ္မက္ခယေန၊ ဥဘယက္ခ
 ယေန၊ ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မုနာ စေတိ စတုဓာ
 မရဏပုတ္တိ နာမ။

စုတေခါနိးကာလ နိမိတ်ထင်ပုံ

၉၀။ တထာ စ မရန္တာနံ ပန မရဏ ကာလေ
 ယထာရဟံ အဘိမုခိဘူတံ ဘဝန္တရေ
 ပဋိသန္ဓိဇနကံ ကမ္မံ ဝါ။
 တံ ကမ္မကရဏ ကာလေ ရူပါဒိက' မုပလဒ္ဓ
 ပုဗ္ဗ'မုပကရဏ ဘူတဉ္စ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ။
 အနန္တရ' မုပ္ပဇ္ဇမာန ဘဝေ ဥပလဘိတဗ္ဗ'မုပ
 ဘောဂဘူတဉ္စ ဂတိနိမိတ္တံ ဝါ။
 ကမ္မဗလေန ဆန္တံ ဒွါရာနံ အညတရသ္မိံ
 ဘစ္စုပဋ္ဌာတိ။

စုတေခါနီးကာလ စိတ်အစဉ်ဖြစ်ပုံ

တတော ပရံ တမေဝ တတော'ပဋိတံ
အာရမ္မဏံ အာရဗ္ဘ ဝိပစ္စမာနက ကမ္မာ'
နုရူပံ ပရိသုဒ္ဓံ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ ဝါ ဥပလဘိတဗ္ဗ
ဘဝါ'နုရူပံ တတ္ထော'ဏတံဝ စိတ္တသန္တာနံ
အဘိဏ္ဍံ ပဝတ္တတိ ဗာဟုလ္လေန။

တနည်း ကအာရုံထင်ပုံ

တမေဝ ဝါ ပန ဇနကဘူတံ ကမ္မံ အဘိနဝ
ကရဏ ဝသေန ဒွါရပတ္တံ ဟောတိ။

မရဏာသန္တ ဝီထိ

၉၁။ ပစ္စာ'သန္တ မရဏဿ တဿ ဝီထိစိတ္တာ'
ဝသာနေ ဘဝင်္ဂက္ခယေ ဝါ စဝန ဝသေန
ပစ္စုပ္ပန္နဘဝ ပရိယောသာန ဘူတံ စုတိစိတ္တံ
ဥပ္ပဇ္ဇိတာ နိရုဇ္ဈတိ။

ပဋိသန္ဓေစိတ် ဖြစ်ပုံ

တသ္မိံ နိရုဒ္ဓါ'ဝသာနေ တဿာ'နန္တရမေဝ
တထာဂဟိတံ အာရမ္မဏံ အာရဗ္ဘ သဝတ္ထုကံ
အဝတ္ထုကံ'မေဝ ဝါ ယထာရဟံ အဝိဇ္ဇာ'
နုသယံ ပရိက္ခိတ္တေန တဏှာနုသယ မူလကေန
သင်္ခါရေန ဇနိယမာနံ သမ္ပယုတ္တေဟိ
ပရိဂ္ဂဟ္ယမာနံ သဟဇာတာန'မဓိဋ္ဌာနဘာဝေန

ပုံဗွန်မဘူတံ ဘဝ'န္တရ ပဋိသန္ဓာန ဝသေန
 ပဋိသန္ဓိ သင်္ခါတံ မာနသံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ
 ပတိဋ္ဌာတိ ဘဝ'န္တရေ။

ကာမ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ အာရုံ

၉၂။ မရဏာ'သန္ဓဝိထိယံ ပနေ'တ္ထ မန္တပ္ပဝတ္တာနိ
 ပဉ္စေဝ ဇဝနာနိ ပါဠိက'ဝိတဗ္ဗာနိ၊ တသ္မာ
 ယဒိ ပစ္စုပ္ပန္နာ'ရမ္မဏေသု အာပါထ မာဂ-
 တေသု ဓရန္တေတွေ'ဝ မရဏံ ဟောတိ။

တဒါ ပဋိသန္ဓိ ဘဝင်္ဂါနမ္ပိ ပစ္စုပ္ပန္နာ'ရမ္မ
 ဏတာ လဗ္ဘတိတိ ကတာ ကာမာဝစရ
 ပဋိသန္ဓိယာ ဆဒ္ဒါရဂ္ဂဟိတံ ကမ္မနိမိတ္တံ၊
 ဂတိနိမိတ္တဉ္စ ပစ္စုပ္ပန္န' မတိတာ 'ရမ္မဏံ
 ဥပလဗ္ဘတိ။

ကမ္မံ ပန အတိတမေဝ၊ တဉ္စ မနောဒ္ဒါရ-
 ဂ္ဂဟိတံ၊ တာနိ ပန သဗ္ဗာနိပိ ပရိတ္တဓမ္မ
 ဘူတာနေဝါ'ရမ္မဏာနိ။

ရူပါရူပ ပဋိသန္ဓေ၏ အာရုံ

၉၃။ ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓိယာ ပန ပညတ္တိဘူတံ
 ကမ္မနိမိတ္တမေဝါ'ရမ္မဏံ ဟောတိ။

၉၄။ တထာ အာရုပ္ပပဋိသန္ဓိယာ စ မဟဂ္ဂတဘူတံ
ပညတ္တိဘူတဉ္စ ကမ္မနိမိတ္တမေဝ ယထာရဟ
မာရမ္မဏံ ဟောတိ။

၉၅။ အသညသတ္တာနံ ပန ဇီဝိတ နဝကမေဝ
ပဋိသန္ဓိဘာဝေန ပတိဋ္ဌာတိ၊ တသ္မာ တေ
ရူပ ပဋိသန္ဓိကာ နာမ။

၉၆။ အာရုပ္ပ၊ အရူပပဋိသန္ဓိကာ၊

၉၇။ သေသာ ရူပ၊ ရူပ ပဋိသန္ဓိကာ။

စုတိစိတ်နောင် ပဋိသန္ဓေ ပြစ်ပုံ

၉၈။ အာရုပ္ပ စုတိယာ ဟောန္တိ၊
ဟေဋ္ဌိမာ'ရုပ္ပ ဝဇ္ဇိတာ၊
ပရ'မာရုပ္ပ သန္ဓိ စ၊
တထာ ကာမ တိဟေတုကာ။
ရူပ၊ ဝစရ စုတိယာ၊
အဟေတု ရဟိတာ သိယုံ၊
သဗ္ဗာ ကာမ တိဟေတုမ္ဘာ၊
ကာမေသ္မေ'ဝ ပနေ'တရာ။
အယ'မေတ္ထ စုတိပဋိသန္ဓိက္ကမေဝ။

ဘဝင်နှင့် စုတိ ဖြစ်ပုံ

- ၉၉။ ဣစ္ဆေဝံ ဂဟိတ ပဋိသန္ဓိကာနံ ပန ပဋိသန္ဓိ
 နိရောဓာ' နန္တရတော ပဘုတိ တမေဝါ'
 ရမ္မဏ'မာရဗ္ဗ တဒေဝ စိတ္တံ ယာဝ စုတိ
 စိတ္တုပ္ပါဒါ အသတိ ဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒေ ဘဝဿ
 အင်္ဂဘာဝေန ဘဝင် သန္တတိ သင်္ခါတံ
 မာနသံ အဗျောဇ္ဈိန္နံ နဒိယောတော ဝိယ
 ပဝတ္တတိ။
- ၁၀၀။ ပရိယောသာနေ စ စဝန ဝသေန စုတိစိတ္တံ
 ဟုတှာ နိရုဇ္ဈတိ။

သံသရာစက် လည်ပုံ

- ၁၀၁။ တတော ပရဉ္စ ပဋိသန္ဓာ'ဒယော ရထ
 စက္က' မိဝ ယထာဏ္ဏမံ ဧဝ ပရိဝတ္တန္တော
 ပဝတ္တန္တိ။
- ၁၀၂။ ပဋိသန္ဓိ ဘဝင် ဝီထိယော၊
 စုတိစေ'ဟ တထာ ဘဝ'န္တရေ၊
 ပုန သန္ဓိ ဘဝင်'မိစ္စ'ယံ၊
 ပရိဝတ္တတိ စိတ္တသန္တတိ။

သံသရာစက် ပြတ်ပုံ

ပဋိသင်္ခါယ ပနေတ'မဒ္ဒုဝံ၊
အဓိဂန္ဓာ ပဒ'မစ္စုတံ ဗုဓာ၊
သု သမုစ္ဆန္တံ သိနေဟဗန္ဓနာ၊
သမ'မေဿန္တိ စိရာယ သုဗ္ဗတာ။

ဝီထိမုတ်ပိုင်း နိဂုံး

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေ ဝီထိမုတ္တံ သင်္ဂဟ
ဝိဘာဂေါ နာမ ပဉ္စမော
ပရိစ္ဆေဒေါ။

ဝီထိမုတ်ပိုင်း ပြီး၏။

၆-ရပ်ပိုင်း

အနုသန္ဓေနှင့် ပဋိညာဉ်

၁။ စက္ကာဝတာ ဝိဘက္ခာ ဟိ၊
သ'ပုဘေဒ'ပုဝတ္တိကာ၊
စိတ္တ စေတသိကာ ဓမ္မာ၊
ရူပံ ဒါနိ ပဝုစ္စတိ။

မာတိကာ

၂။ သမုဒ္ဒေသ ဝိဘာဂါ စ၊
သမုဋ္ဌာန ကလာပတော၊
ပဝတ္တိက္ကမတော စေ'တိ၊
ပဉ္စမာ တတ္ထ သင်္ဂဟော။

ရူပ သမုဒ္ဒေသ

(မဟာဘုတ်နှင့် ဥပါဒါရုပ်)

၃။ စက္ကာရိ မဟာဘူတာနိ၊ စတုနုဉ္စ မဟာ
ဘူတာနိ ဥပါဒါယရူပ'န္တိ ဒုဝိဓ'ဓမ္မေတံ ရူပံ
ကောဒသ ဝိဓေန သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။

မဟာဘုတ် ၄-ပါး

၄။ ကထံ....

ပထဝီဓာတု၊ အာပေါဓာတု၊ တေဇောဓာတု၊
ဝါယောဓာတု ဘူတရူပံ နာမ။

ဥပါဒါရုပ် ၂၄-ပါး
(ပသာဒရုပ် ၅-ပါး)

၅။ စက္ခု, သောတံ' သာနံ, ဇိဌာ, ကာယော
ပသာဒ ရုပ် နာမ။

ဂေါစရရုပ် ၇-ပါး

၆။ ရူပံ, သဒ္ဓေါ,ဂန္ဓော,ရသော, အာပေါဓာတု
ဝိဝဇ္ဇိတံ ဘူတတ္ထယ သင်္ခါတံ ဖောဠဗ္ဗံ
ဂေါစရ ရုပ် နာမ။

ဘာဝရုပ် ၂-ပါး

၇။ ဣတ္ထတ္တံ, ပုရိသတ္တံ ဘာဝ ရုပ် နာမ။

ဟဒယရုပ် ၁-ပါး

၈။ ဟဒယဝတ္ထု ဟဒယ ရုပ် နာမ။

ဇီဝိတရုပ် ၁-ပါး

၉။ ဇီဝိတိုန္ဒြိယံ ဇီဝိတ ရုပ် နာမ။

အာဟာရရုပ် ၁-ပါး

၁၀။ ကဗဠိကာရော အာဟာရော အာဟာရ ရုပ်
နာမ။

၁၁။ ဣတိ စ အဋ္ဌာရသ ဝိဓ' မေတ္တံ ရုပ် သဘာဝ
ရုပ်, သလက္ခဏရုပ်, နိပ္ပန္နရုပ်, ရူပရုပ်, သမ္မ
သနရူပ' န္တိ စ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။

ပရိစ္ဆေဒရုပ် ၁-ပါး

၁၂။ အာကာသဓာတု ပရိစ္ဆေဒ ရုပ် နာမ။

ဝိညတ်ရုပ် ၂-ပါး

၁၃။ ကာယဝိညတ္တိ၊ ဝစီဝိညတ္တိ ဝိညတ္တိ ရုပ် နာမ။

ဝိကာရရုပ် ၅-ပါး

၁၄။ ရူပဿ လဟုတာ၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊
ဝိညတ္တိဒ္ဓယံ ဝိကာရ ရုပ် နာမ။

လက္ခဏရုပ် ၄-ပါး

၁၅။ ရူပဿ ဥပစယော၊ သန္တတိ၊ ဇရတာ
အနိစ္စတာ လက္ခဏ ရုပ် နာမ။

၁၆။ ဇာတိရူပ'မေဝ ပနေ'တ္ထ ဥပစယံ၊ သန္တတိ
နာမေန ပဝုစ္စတီတိ ကောဒသ ဝိဓ'မ္ပေတံ ရုပ်
အဋ္ဌဝီသတိ ဝိဓံ ဟောတိ သရူပ ဝသေန။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

၁၇။ ကထံ....

ဘူတ ပွဿဒ ဝိသယာ၊
ဘာဝေါ ဟဒယ'မိစ္စပိ၊
ဇီဝိတာ'ဟာရ ရူပေဟိ၊
အဋ္ဌာရသ ဝိဓံ တထာ။

ပရိစ္ဆေဒေါ စ ဝိညတ္တိ၊
 ဝိကာရော လက္ခဏန္တိ စ၊
 အနိပ္ပန္နာ ဒဿာ စေ'တိ၊
 အဠဝိသတံ ဝိဓံ ဘဝေ၊
 အယ'မေတ္ထ ရူပသမုဒ္ဒေသော။

ရူပ ဝိဘာဂ

၁၈။ သဗ္ဗဉ္စ ပနေ'တံ ရူပံ အဟေတုကံ၊ သပ္ပစ္စယံ၊
 သာ'သဝံ၊ သင်္ခတံ၊ လောကီယံ၊ ကာမာဝစရံ၊
 အနာ'ရမ္မဏံ၊ အပ္ပဟာတဗ္ဗမေဝါ'တိ ကေ-
 ဝိဓမ္မိ အဇ္ဈိတ္တိက ဗာဟိရာ'ဒိဝသေန ဗဟုဓာ
 ဘေဒံ ဂစ္ဆတိ။

အဇ္ဈိတ္တိကရုပ် ဗာဟိရရုပ်

၁၉။ ကထံ....
 ပဿဒ သင်္ခါတံ ပဉ္စဝိဓမ္မိ အဇ္ဈိတ္တိက ရူပံ
 နာမ၊ ဣတရံ ဗာဟိရရူပံ။

ဝတ္ထုရုပ် အဝတ္ထုရုပ်

၂၀။ ပဿဒ၊ ဟဒယ သင်္ခါတံ ဆဠိဓမ္မိ ဝတ္ထု ရူပံ
 နာမ၊ ဣတရံ အဝတ္ထု ရူပံ။

ဒွါရရုပ် အဒွါရရုပ်

၂၁။ ပဿဒ၊ ဝိညတ္တိသင်္ခါတံ သတ္တဝိဓမ္မိ ဒွါရရူပံ
 နာမ၊ ဣတရံ အဒွါရ ရူပံ။

ဣန္ဒြိယရုပ် အနိန္ဒြိယရုပ်

၂၂။ ပဿာဒ, ဘာဝ, ဇီဝိတ သင်္ခါတံ အဋ္ဌဝိဓမ္မိ
ဣန္ဒြိယ ရူပံ နာမ၊ ဣတရံ အနိန္ဒြိယ ရူပံ။

ဩဋ္ဌာရိကရုပ် စသည်နှင့် သုခုမရုပ် စသည်များ

၂၃။ ပဿာဒ,ဝိသယ သင်္ခါတံ ဒွါဒသဝိဓမ္မိ ဩဋ္ဌာ
ရိကရူပံ သန္တိကေရူပံ သပ္ပဋိသရူပဉ္စ၊ ဣတရံ
သုခုမရူပံ ဒုရေရူပံ အပ္ပဋိသရူပဉ္စ။

ဥပါဒိန္ဒရုပ် အနုပါဒိန္ဒရုပ်

၂၄။ ကမ္မဇံ ဥပါဒိန္ဒ ရူပံ၊ ဣတရံ အနုပါဒိန္ဒရူပံ။
သနိဒဿနရုပ် အနိဒဿနရုပ်

၂၅။ ရူပါယတနံ သနိဒဿန ရူပံ၊ ဣတရံ အနိ
ဒဿန ရူပံ။

ဂေါစရဂ္ဂါဟိကရုပ် အဂေါစရဂ္ဂါဟိကရုပ်

၂၆။ စက္ခာ'ဒိဒ္ဓယံ အသမ္ပတ္တ ဝသေန ဃာနာ'
ဒိတ္တယံ သမ္ပတ္တဝသနာတိ ပဉ္စဝိဓမ္မိ ဂေါစ
ရဂ္ဂါဟိက ရူပံ၊ ဣတရံ အဂေါစရဂ္ဂါဟိက
ရူပံ။

အဝိနိဗ္ဗောဂရုပ် ဝိနိဗ္ဗောဂရုပ်

၂၇။ ဝဏ္ဏော, ဂန္ဓော, ရသော, ဩဇာ, ဘူတ
စတုက္ကဉ္စေ'တိ အဋ္ဌဝိဓမ္မိ အဝိနိဗ္ဗောဂ ရူပံ၊
ဣတရံ ဝိနိဗ္ဗောဂ ရူပံ။

သင်္ဂဟဂါထာ

၂၈။ ဣစ္ဆေဝ'မဋ္ဌဝီသတိ-
ဝိဓမ္မိ စ ဝိစက္ခဏာ၊
အဇ္ဈတ္တိကာ'ဒိ ဘေဒေန၊
ဝိဘဇ္ဇန္တိ ယထာရဟံ။
အယ'မေတ္ထ ရူပဝိဘာဂေါ။

ရူပ သမုဋ္ဌာန နယ
(ရုပ်ဖြစ်ကြောင်း တရား ၄-ပါး)

၂၉။ ကမ္မံ,စိတ္တံ,ဥတု,အာဟာရော စေ'တိ ဓတ္တာရိ
ရူပသမုဋ္ဌာနာနိ နာမ။

ကံဖြစ်စေပုံ

၃၀။ တတ္ထ ကာမာဝစရံ ရူပါဝစရဉ္စေ'တိ ပဉ္စ
ဝီသတိ ဝိဓမ္မိ ကုသလာ'ကုသလ ကမ္မ'မဘိ
သင်္ခတံ အဇ္ဈတ္တိက သန္တာနေ ကမ္မသမုဋ္ဌာန
ရူပံ ပဋိသန္ဓိ'မုပါဒါယ ခဏေ ခဏေ
သမုဋ္ဌာပေတိ။

စိတ်ဖြစ်စေပုံ

၃၁။ အာရုပ္ပ ဝိပါက ဒိပဉ္စ ဝိညာဏ ဝဇ္ဇိတံ ပဉ္စ
သတ္တတိ ဝိဓမ္မိ စိတ္တံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ ပဌမ
ဘာဂ်'မုပါဒါယ ဇာယန္တမေဝ သမုဋ္ဌာ
ပေတိ။

၃၂။ တတ္ထ အပ္ပနာဇဝနံ ဣရိယာပထမိ သန္တာမေတိ။

၃၃။ ဝေါဠုဗ္ဗန ကာမာဝစရ ဇဝနာ'ဘိညာ ပန
ဝိညတ္တိမိ သမုဋ္ဌာပေန္တိ။

၃၄။ သောမနဿ ဇဝနာနိ ပနေ'တ္ထ တေရသ
ဟသနမိ ဇနေန္တိ။

ဥတု ဖြစ်စေပုံ

၃၅။ သီတုဏှော'တု သမညာတာ တေဇောဓာတု
ဌိတိပ္ပတ္တာဝ ဥတုသမုဋ္ဌာန ရူပံ အဇ္ဈတ္တဋ္ဌိ
ဗဟိဒ္ဓါ စ ယထာရဟံ သမုဋ္ဌာပေတိ။

အာဟာရ ဖြစ်စေပုံ

၃၆။ ဩဇာသင်္ခါတော အာဟာရော အာဟာရ
သမုဋ္ဌာန ရူပံ အဇ္ဈောဟရဏ ကာလေ
ဌာနပ္ပတ္တောဝ သမုဋ္ဌာပေတိ။

ကမ္မဇရုပ်

၃၇။ တတ္ထ ဟဒယံ ဣန္ဒြိယ ရူပါနိ ကမ္မဇာနေ'ဝ။

စိတ္တဇရုပ်

၃၈။ ဝိညတ္တိဒ္ဓယံ စိတ္တဇ'မေဝ။

စိတ္တဇ ဥတုဇရုပ်

၃၉။ သဒ္ဓေါ စိတ္တော'တုဇော။

စိတ္တဇ ဥတုဇ အာဟာဇရုပ်

၄၀။ လဟုတာ'ဒိတ္တယံ ဥတု စိတ္တာ'ဟာရေဟိ
သမ္ဘောတိ။

စတုဇရုပ်

၄၁။ အဝိနိဗ္ဗောရူပပါနိ စေဝ အာကာသဓာတု
စ စတုဟိ သမ္ဘူတာနိ။

န ကုတောစိရုပ်

၄၂။ လက္ခဏ ရူပါနိ န ကုတောစိ ဇာယန္တိ။
သင်္ဂဟ ဂါထာများ

၄၃။ အဋ္ဌာရသ ပန္နရသ၊
တေရသ ဒွါဒသာ'တိ စ၊
ကမ္မစိတ္တော'တုကာ'ဟာရ-
ဇာနိ ဟောန္တိ ယထာက္ကမံ။

၄၄။ ဇာယမာနာဒိ ရူပါနံ၊
သဘာဝဉ္စာ ဟိ ကေဝလံ၊
လက္ခဏာနိ န ဇာယန္တိ၊
ကေဟိစိ'တိ ပကာသိတံ။
အယ'မေတ္ထ ရူပ သမုဋ္ဌာန နယော။

ရူပကလာပ

(ရုပ်ကလာပ်၏ လက္ခဏာ ၄-ပါး)

၄၅။ ကေပ္ပါဒါ၊ ကေနိရောဓာ၊ ကေနိဿယာ
သဟဝုတ္တိနော ကေဝိသတိ ရူပကလာပါ
နာမ။

ကမ္မဇကလာပ် ၉-စည်း

၄၆။ တတ္ထံ ဇီဝိတံ အဝိနိဗ္ဗောဂရူပဉ္စ စက္ခုနာ
သဟ စက္ခုဒသကန္တိ ပဝုစ္စတိ။

တထာ သောတာဒီဟိ သဒ္ဓိံ သောတဒသကံ၊
သံာနဒသကံ၊ ဇိဝှါဒသကံ၊ ကာယဒသကံ၊
ဣတ္ထိဘာဝ ဒသကံ၊ ပုပ္ဖာဝ ဒသကံ၊ ဝတ္ထု
ဒသကဉ္စေ'တိ ယထာက္ကမံ ယောဇေတဗ္ဗိ။

အဝိနိဗ္ဗောဂ ရူပမေဝ ဇီဝိတေန သဟ ဇီဝိတ
နဝကန္တိ ပဝုစ္စတိ၊

ဣမေ နဝ ကမ္မသမုဋ္ဌာန ကလာပါ။

စိတ္တဇကလာပ် ၆-စည်း

၄၇။ အဝိနိဗ္ဗောဂ ရူပံ ပန သုဒ္ဓဋ္ဌကံ။

တဒေဝ ကာယဝိညတ္တိယာ သဟ ကာယ
ဝိညတ္တိ နဝကံ။

ဝစီဝိညတ္တိ သဒ္ဓေဟိ သဟ ဝစီဝိညတ္တိ
ဒသကံ။

လဟုတာဒီဟိ သဒ္ဓိံ လဟုတာ ဒေကာ
ဒသကံ။

ကာယဝိညတ္တိ လဟုတာဒိ ဒွါဒသကံ။

ဝစီဝိညတ္တိ သဒ္ဓလဟုတာဒိ ဧတရသကဉ္စေ'
တိ ဆ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ကလာပါ။

ဥတုဇကလာပ် ၄-စည်း

၄၈။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သဒ္ဓနဝကံ၊ လဟုတာဒေကာ
ဒသကံ၊ သဒ္ဓ လဟုတာဒိ ဒွါဒသကဉ္စေ'တိ
စတ္တာရော ဥတုသမုဋ္ဌာန ကလာပါ။

အာဟာရဇကလာပ် ၂-စည်း

၄၉။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ လဟုတာဒေကာ ဒသကဉ္စေ'တိ
ဒွေ အာဟာရ သမုဋ္ဌာန ကလာပါ။

အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ ကလာပ်ခွဲပုံ

၅၀။ တတ္ထ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သဒ္ဓနဝကဉ္စေ'တိ ဒွေ ဥတု
သမုဋ္ဌာန ကလာပါ ပဟိဒ္ဓါပိ လဗ္ဘန္တိ
အဝသေသာ ပန သဗ္ဗေပိ အဇ္ဈတ္တိက
မေဝါ'တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

၅၁။ ကမ္မစိတ္တော'တုကာ'ဟာရ-
သမုဋ္ဌာနာ ယထာက္ကမံ၊
နဝ ဆ စတုရော ဒွေ'တိ၊
ကလာပါ ကေဝိသတိ။

ကလာပါနံ ပရိစ္ဆေဒ-
 လက္ခဏတ္တာ ဝိစက္ခဏာ။
 န ကလာပဂံ'မိစ္ဆာ'ဟု၊
 အာကာသံ လက္ခဏာနိ စ။
 အယ'မေတ္ထ ကလာပ ယောဇနာ။

ရူပ ပဝတ္တိက္ခမ
 (ကာမဘုံ၌ ရုပ်ဖြစ်စဉ်)

- ၅၂။ သဗ္ဗာနိပိ ပနေ'တာနိ ရူပါနိ ကာမလော
 ကေ ယထာရဟံ အနုနာနိ ပဝတ္တိယံ ဥပ
 လဗ္ဗန္တိ။
- ၅၃။ ပဋိသန္ဓိယံ ပန သံသေဒဇာနဉ္စေဝ ဩပ
 ပါတိကာနုဉ္စ စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှါ၊
 ကာယ၊ ဘာဝ၊ ဝတ္ထု ဒသက သင်္ခါတာနိ
 သတ္တ ဒသကာနိ ပါတုဘဝန္တိ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန။
 ဩမကဝသေန ပန စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊
 ဘာဝ ဒသကာနိ ကဒါစိပိ န လဗ္ဗန္တိ၊ တသ္မာ
 တေသံ ဝသေန ကလာပဟာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
- ၅၄။ ဂဗ္ဘသေယျက သတ္တာနံ ပန ကာယ၊ ဘာဝ၊
 ဝတ္ထု ဒသက သင်္ခါတာနိ တီဏိ ဒသကာနိ
 ပါတုဘဝန္တိ၊ တတ္ထာပိ ဘာဝဒသကံ ကဒါစိ
 န လဗ္ဗန္တိ။

တတော ပရံ ပဝတ္တိကာလေ ကမေန စက္ခု
ဒသကာ'ဒီနိ စ ပါတုဘဝန္တိ။

ရုပ် ၄-ပါးတို့ ပျေးဦးစွာ ဖြစ်ပုံ

၅၅။ ဣစ္ဆေဝံ ပဋိသန္ဓိ'မုပါဒါယ ကမ္မ သမုဋ္ဌာနာ၊
ဒုတိယစိတ္တ'မုပါဒါယ စိတ္တ သမုဋ္ဌာနာ၊ ဌိတိ
ကာလ'မုပါဒါယ ဥတု သမုဋ္ဌာနာ၊ ဩဇာ
ဖရဏ'မုပါဒါယ အာဟာရ သမုဋ္ဌာနာစေ'
တိ စတု သမုဋ္ဌာန ရူပ ကလာပ သန္တတိ
ကာမလောကေ ဒီပဇာလာ ဝိယ နဒိသော
တော ဝိယ စ ယာဝတာ'ယုက'မဗ္ဗောစိန္တာ
ပဝတ္တတိ။

ရုပ် ၄-ပါးတို့ နောက်ဆုံး ချုပ်ပုံ

၅၆။ မရဏကာလေ ပန စုတိစိတ္တော'ပရံ သတ္တ
ရသမ စိတ္တဿ ဌိတိကာလ'မုပါဒါယ ကမ္မဇ
ရူပါနိ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပုရေ တရ'မုပ္ပန္နာနိ စ
ကမ္မဇရူပါနိ စုတိစိတ္တ သမကာလ မေဝ
ပဝတ္တိတာ နိရုဇ္ဈန္တိ။

တတော ပရံ စိတ္တဇာ'ဟာရဇ ရူပဉ္စ
ဝေါစိဇ္ဇတိ။

တတော ပရံ ဥတု သမုဋ္ဌာန ရူပ ပရ'မ္ပရာ
ယာဝ မတကဋ္ဌေဝရ သင်္ခါတာ ပဝတ္တန္တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၅၇။ ဣစ္စေဝံ မတသတ္တာနံ၊

ပုနဒေဝ ဘဝ'န္တေရ၊

ပဋိသန္ဓိ'မုပါဒါယ၊

တထာ ရူပံ ပဝတ္တတိ။

ရူပဘုံ၌ ရုပ်ဖြစ်စဉ်

၅၈။ ရူပလောကေ ပန သာန၊ ဇီဝှါ၊ ကာယ၊ ဘာဝ

ဒသကာနိ စ အာဟာရဇ ကလာပါနိ စ

န လဗ္ဘန္တိ၊ တသ္မာ ဧတသံ ပဋိသန္ဓိကာလေ

စက္ခု၊ သောတ၊ ဝတ္ထု၊ ဝသေန တီဏိ ဒသ

ကာနိ ဇီဝိတ နဝကဉ္စေ'တိ စတ္တာရော ကမ္မ

သမုဋ္ဌာန ကလာပါ။

ပဝတ္တိယံ စိတ္တော'တု သမုဋ္ဌာနာ စ လဗ္ဘန္တိ။

၅၉။ အသညသတ္တာနံ ပန စက္ခု၊ သောတ၊ ဝတ္ထု၊

သဒ္ဓါပိ န လဗ္ဘန္တိ၊ တထာ သဗ္ဗာနိပိ စိတ္တဇ

ရူပါနိ၊ တသ္မာ ဧတသံ ပဋိသန္ဓိ ကာလေ

ဇီဝိတ နဝက'မေဝ။

ပဝတ္တိယဉ္စ သဒ္ဓဝဇ္ဇိတံ ဥတု သမုဋ္ဌာန ရူပံ

အတိရိစ္စတိ။

၆၀။ ဣစ္စေဝံ ကာမ ရူပါ'သညီ သင်္ခါတေသု တီသု

ဌာနေသု ပဋိသန္ဓိ ပဝတ္တိ ဝသေန ဒုဝိဓာ

ရူပ ပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သင်္ဂဟဂါထာများ

၆၁။ အဋ္ဌဝိသတိ ကာမေသု၊
 ဟောန္တိ တေဝိသ ရူပိသု၊
 သတ္တရသေဝံ သညိနံ၊
 အရူပေ နတ္ထိ ကိဉ္စိပိ။
 သဒ္ဓေါ ဝိကာရော ဇရတာ၊
 မရဏဉ္စော'ပပတ္တိယံ၊
 န လဗ္ဘန္တိ ပဝတ္တေ တု၊
 န ကိဉ္စိပိ န လဗ္ဘတိ။
 အယ'မေတ္ထ ရူပ ပဝတ္တိက္ကမော။

နိဗ္ဗာန်ကို ပြခြင်း

၆၂။ နိဗ္ဗာနံ ပန လောကုတ္တရ သင်္ခါတံ စတုမဂ္ဂ
 ဉာဏေန သစ္စိကာတဗ္ဗံ မဂ္ဂဖလာန'မာရမ္မဏ
 ဘူတံ ဝါနသင်္ခါတာယ တဏှာယ နိက္ခန္တတ္တာ
 နိဗ္ဗာန'န္တိ ပဝုစ္စတိ။

၆၃။ တဒေ'တံ သဘာဝတော ကေဝိဓမ္မိ သ
 ဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတု၊ အနုပါဒိသေသ
 နိဗ္ဗာနဓာတု စေ'တိ ဒုဝိဓံ ဟောတိ ကာရဏ
 ပရိယာယေန။

၆၄။ တထာ သုညတံ၊ အနိမိတ္တံ၊ အပ္ပဏိဟိတဉ္စေ'တိ
တိဝိဓံ ဟောတိ အာကာရဘေဒေန။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၆၅။ ပဒ'မစ္စုတ'မစ္စန္တံ၊
အသင်္ခတ'မနုတ္တရံ။
နိဗ္ဗာန'မိတိ ဘာသန္တိ၊
ဝါနမုတ္တာ မဟေသယော။

ပရမတ္ထတရား ၄-ပါး နိဂုံး

၆၆။ ဣတိ စိတ္တံ၊ စေတသိကံ၊
ရူပံ၊ နိဗ္ဗာန'မိစ္စပိ၊
ပရမတ္ထံ ပကာသေန္တိ၊
စတုဓာဝ တထာဂဟာ။

ရုပ်ပိုင်း နိဂုံး

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေ ရူပ သင်္ဂဟ
ဝိဘာဂေါ နာမ ဆဋ္ဌော

ပရိစ္ဆေဒေါ။

ရုပ်ပိုင်း ပြီး၏။

၇-သမုစ္ဆည်းပိုင်း

အနုသန္ဓေနှင့်ပဋိညာဉ်

၁။ ဒွါသတ္တံတိ ဝိဓာ ဝုတ္တာ၊
ဝတ္ထုဓမ္မာ သ လက္ခဏာ။
တေသံ ဒါနိ ယထာယောဂံ၊
ပဝက္ခာမိ သမုစ္ဆယံ။

သင်္ဂဟ မာတိကာ

၂။ အကုသလ သင်္ဂဟော၊ မိဿက သင်္ဂဟော၊
ဗောဓိပက္ခိယ သင်္ဂဟော၊ သဗ္ဗ သင်္ဂဟော
စေတိ သမုစ္ဆယ သင်္ဂဟော စတုပ္ပါဒော
ဝေဒိတဗျော၊

အကုသလ သင်္ဂဟ
(အာသဝ ၄-ပါး)

၃။ ကထံ....

အကုသလ သင်္ဂဟေ တာဝ စတ္တာရော
အာသဝါ ကာမာသဝေါ၊ ဘဝါသဝေါ၊
ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝေါ။

ဩဃ ၄-ပါး

၄။ စတ္တာရော ဩဃာ ကာမောဃော၊ ဘဝေါ
ဃော၊ ဒိဋ္ဌောဃော၊ အဝိဇ္ဇောဃော။

ရောဂ ၄-ပါး

၅။ စတ္တာရော ယောဂါ ကာမ ယောဂေါ၊
ဘဝ ယောဂေါ၊ ဒိဋ္ဌိ ယောဂေါ၊ အဝိဇ္ဇာ
ယောဂေါ။

ဂန္ဓ ၄-ပါး

၆။ စတ္တာရော ဂန္ဓာ အဘိဇ္ဈာ ကာယဂန္ဓော၊
ဗျာပါဒေါ ကာယဂန္ဓော၊ သီလဗ္ဗတ ပရာ
မာသော ကာယဂန္ဓော၊ ဣဒံ သစ္စာဘိ
နိဝေသော ကာယဂန္ဓော။

ဥပါဒါန် ၄-ပါး

၇။ စတ္တာရိဥပါဒါနာနိ ကာမုပါဒါနံ၊ ဒိဋ္ဌုပါ-
ဒါနံ၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ။

နိဝရဏ ၆-ပါး

၈။ ဆ နိဝရဏာနိ ကာမစ္ဆန္ဒ နိဝရဏံ၊ ဗျာပါဒ
နိဝရဏံ၊ ထိန မိဒ္ဓ နိဝရဏံ၊ ဥဒ္ဓစ္စ ကုက္ကုစ္စ
နိဝရဏံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏံ၊ အဝိဇ္ဇာ နိဝရဏံ။

အနုသယ ၇-ပါး

၉။ သတ္တ အနုသယာ ကာမရာဂါ' နုသယော၊
ဘဝရာဂါ' နုသယော၊ ပဋိဿာ' နုသယော'
မာနာ' နုသယော၊ ဒိဋ္ဌာ' နုသယော၊ ဝိစိကိစ္ဆာ
နုသယော၊ အဝိဇ္ဇာ' နုသယော။

သုတ္တန်နည်း သံယောဇဉ် ၁၀-ပါး

၁၀။ ဒသ သံယောဇနံနိ ကာမရာဂ သံယောဇနံ၊
ရူပရာဂ သံယောဇနံ၊ အရူပရာဂ သံယောဇနံ၊
ပဋိဿ သံယောဇနံ၊ မာန သံယောဇနံ၊
ဒိဋ္ဌိ သံယောဇနံ၊ သီလဗ္ဗတ ပရာမာသ
သံယောဇနံ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စ
သံယောဇနံ၊ အဝိဇ္ဇာ သံယောဇနံ သုတ္တန္တေ။

အဘိဓမ္မာနည်း သံယောဇဉ် ၁၀-ပါး

၁၁။ အပရာနိပိ ဒသ သံယောဇနံနိ ကာမရာဂ
သံယောဇနံ၊ ဘဝရာဂ သံယောဇနံ၊ ပဋိဿ
သံယောဇနံ၊ မာန သံယောဇနံ၊ ဒိဋ္ဌိ သံယော
ဇနံ၊ သီလဗ္ဗတ ပရာမာသ သံယောဇနံ၊
ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇနံ၊ ဣဿာ သံယောဇနံ၊
မစ္ဆရိယ သံယောဇနံ၊ အဝိဇ္ဇာ သံယောဇနံ
အဘိဓမ္မေ။

ကိလေသာ ၁၀-ပါး

၁၂။ ဒသ ကိလေသာ လောဘော၊ ဒေါသော၊
မောဟော၊ မာနော၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ထိနံ၊
ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။

တရားကိုယ်ကောက် နည်းပြ

၁၃။ အာသဝါ'ဒီသု ပနေ'တ္ထ ကာမဘဝနာမေန
 တ'ဗ္ဗတ္ထုကာ တဏှာ အဓိပ္ပေတာ၊ သီလဗ္ဗတ
 ပရာမာသော ဣဒံ သစ္စာ'ဘိနိဝေသော
 အတ္တဝါဒုပါဒေါ စ တထာပဝတ္ထံ ဒိဋ္ဌိဂတ'
 မေဝ ပဝုစ္စတိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

၁၄။ အာသဝေါ'ဃာ စ ယောဂါ စ၊
 တယော ဂန္ဓာ စ ဝတ္ထုတော။
 ဥပါဒါနာ ဒုဝေ ဝုတ္တာ၊
 အဋ္ဌ နိဝရဏာ သိယံ။
 ဆဋ္ဌေဝါ'နုသယာ ဟောန္တိ၊
 နဝ သံယောဇနာ တော။
 ကိလေသာ ဒသ ဝုတ္တော'ယံ၊
 နဝဓာ ပါပ သင်္ဂဟော။

မိဿက သင်္ဂဟ

(ဟိတ် ၆-ပါး)

၁၅။ မိဿက သင်္ဂဟေ ဆ ဟေတူ လောဘော၊
 ဒေါသော၊ မောဟော၊ အလောဘော၊
 အဒေါသော၊ အမောဟော။

ဈာနင် ၇-ပါး

၁၆။ သတ္တ ဈာနင်္ဂါနိ ဝိတက္ကော၊ ဝိစာရော၊
ပီတိ၊ ကေဂ္ဂတာ၊ သောမနဿံ၊ ဒေါမနဿံ၊
ဥပေက္ခာ။

မဂ္ဂင် ၁၂-ပါး

၁၇။ ဒွါဒသမဂ္ဂင်္ဂါနိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊
သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာအာဇီ
ဝေါ၊သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာ
သမာဓိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ၊ မိစ္ဆာ
ဝါယာမော၊ မိစ္ဆာ သမာဓိ။

ဣန္ဒြေ ၂၂-ပါး

၁၈။ ဗာဝိသတိ'န္ဒြေယာနိ စက္ခုန္ဒြေယံ၊သောတိန္ဒြေယံ၊
သာနိန္ဒြေယံ၊ဇိဝိန္ဒြေယံ၊ကာယိန္ဒြေယံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေယံ၊
ပုရိသိန္ဒြေယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေယံ၊ မနိန္ဒြေယံ၊ သုခိန္ဒြေယံ၊
ဒုက္ခိန္ဒြေယံ၊ သောမနဿိန္ဒြေယံ၊ ဒေါမနဿိန္ဒြေ
ယံ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြေယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေယံ၊ ဝီရိယိန္ဒြေယံ၊
သတိန္ဒြေယံ၊ သမာဓိန္ဒြေယံ၊ ပညိန္ဒြေယံ၊ အနညာ
တညဿာမိတိန္ဒြေယံ၊ အညိန္ဒြေယံ၊ အညာတာ
ဝိန္ဒြေယံ။

ဗိုလ် ၉-ပါး

၁၉။ နဝ ဗလာနိ သဒ္ဓါဗလံ၊ ဝီရိယဗလံ၊ သတိဗလံ၊
သမာဓိဗလံ၊ ပညာဗလံ၊ ဟိရိဗလံ၊ ဩတ္တပ္ပ
ဗလံ၊ အဟိရိကဗလံ၊ အနောတ္တပ္ပဗလံ။

အဓိပတိ ၄-ပါး

၂၀။ စတ္တာရော အဓိပတိ ဆန္ဒာဓိပတိ၊ ဝီရိယာ
ဓိပတိ၊ ဝိတ္တာဓိပတိ၊ ဝိမံသာဓိပတိ။

အာဟာရ ၄-ပါး

၂၁။ စတ္တာရော အာဟာရ ကဗဠိကာရော
အာဟာရော၊ ဖဿော ဒုတိယော၊ မနော
သဉ္ဇေတနာ တတိယာ၊ ဝိညာဏံ စတုတ္ထံ။

တရားကိုယ်ကောက် နည်းပြ

၂၂။ ဣန္ဒြိယေသု ပနေ'တ္ထ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဉာဏံ
အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ။

၂၃။ အရဟတ္တဖလဉာဏံ အညာတာဝိန္ဒြိယံ။

၂၄။ မဇ္ဈေ ဆဉာဏာနိ အညိန္ဒြိယာနိ'တိ ပဝုစ္စန္တိ။

၂၅။ ဇိဝိတန္ဒြိယဉ္စ ရူပါ' ရူပဝသေန ဒုဝိဓံ
ဟောတိ။

၂၆။ ပဉ္စဝိညာဏေသု ဈာနင်္ဂါနိ၊ အဝီရိယေသု
ဗလာနိ၊ အဟေသုကေသု မဂ္ဂင်္ဂါနိ န လဗ္ဘန္တိ။

၂၇။ တထာ ဝိစိကိစ္ဆာစိတ္တေ ကေဂ္ဂတာ မဂ္ဂိ'န္ဒြိယ
ဗလဘာဝံ န ဂစ္ဆတိ။

၂၈။ ဒွိဟေတုက တိဟေတုက ဇဝနေသ္မေ'ဝ
ယထာသမ္ဘဝံ အဓိပတိ ဧကောဝ လုပ္ပတိ။

သင်္ဂဟဂါထာများ

၂၉။ ဆ ဟေတု ပဉ္စ ဈာနင်္ဂါ၊
မဂ္ဂင်္ဂါ နဝ ဝတ္ထုတော။
သောဠသိ'န္ဒြိယဓမ္မာ စ၊
ဗလဓမ္မာ နဝေ'ရိတာ။
စတ္တာရော'ဓိပတိ ဝုတ္တာ၊
တထာ'ဟာရာတိ သတ္တဓာ။
ကုသလာဒိ သမာကိဏ္ဏော၊
ဝုတ္တာ မိဿက သင်္ဂဟော။

ဗောဓိပက္ခိယ သင်္ဂဟ

(သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါး)

၃၁။ ဗောဓိပက္ခိယ သင်္ဂဟ စတ္တာရော သတိ
ပဋ္ဌာနာ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊
ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ စိတ္တာ
နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်၊ ဓမ္မာနုပဿနာ
သတိပဋ္ဌာန်။

သမ္ပပ္ပဓာန် ၄-ပါး

၃၁။ စက္ကာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ
ပဟာနာယ ဝါယာမော၊ အနုပ္ပန္နာနံ ပါပ
ကာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဝါယာမော၊ အနုပ္ပန္နာနံ
ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဝါယာမော၊ ဥပ္ပန္နာနံ
ကုသလာနံ ဘိယျောဘဘဝါယံ ဝါယာမော။

ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄-ပါး

၃၂။ စက္ကာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒေါ၊ ဝီရိယိဒ္ဓိ
ပါဒေါ၊ စိတ္တိဒ္ဓိပါဒေါ၊ ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒေါ။

ဣန္ဒြေ ၅-ပါး

၃၃။ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြိယံ၊
သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြိယံ။

ဗိုလ် ၅-ပါး

၃၄။ ပဉ္စ ဗလာနိ သဒ္ဓါဗလံ၊ ဝီရိယဗလံ၊ သတိဗလံ၊
သမာဓိဗလံ၊ ပညာဗလံ။

ဗောဇ္ဈင် ၇-ပါး

၃၅။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သတိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဓမ္မ
ဝိစယ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဝီရိယ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊
ပီတိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ပဿဒ္ဓိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊
သမာဓိ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဥပေက္ခာ သမ္မော
ဇ္ဈင်္ဂေါ။

မဂ္ဂင် ၈-ပါး

၃၆။ အဋ္ဌ မဂ္ဂင်္ဂါနိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊
သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာအာဇီ
ဝေါ၊ သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာသတိံ၊ သမ္မာ
သမ္မာဓိ။

တရာကိုယ်ကောက် နည်းပြ

၃၇။ ဧတ္တ ပန စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာတိ သမ္မာ
သတိံ ဧကောဝ ပဝုစ္စတိ။
၃၈။ တထာ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာတိ စ သမ္မာ
ဝါယာမော။

တရားကိုယ်ပြု သင်္ကဟ ဂါထာများ

၃၉။ ဆန္ဒော စိတ္တံ မုပေက္ခာ စ၊
သဒ္ဓါ ပဿဒ္ဓိ ပီတိယော၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိ စ သင်္ကပ္ပေါ၊
ဝါယာမော ဝိရတိတ္ထယံ။
သမ္မာသတိံ သမာဓိတံ၊
စုဒ္ဓသေတေ သဘာဝတော၊
သတ္တတိံ သပ္ပဘောဒေန၊
သတ္တဓာ တတ္ထ သင်္ဂဟော။

ဌာနပြင့် ဝေဘန်ခြင်း

၄၀။ သင်္ကပ္ပ ပဿဒ္ဓိ စ ပီတု'ပေက္ခာ၊
 ဆန္ဒော စ စိတ္တံ ဝိရတိတ္တယဉ္ဇ။
 နဝေ'က ဌာနံ ဝီရိယံ နဝ'ဌာ၊
 သတိ သမာဓိ စတု ပဉ္စ ပညာ။
 သဒ္ဓါ ဒုဌာ'နုတ္တမ သတ္တတိ'သ၊
 ဓမ္မာန'မေသော ပဝရော ဝိဘာဂေါ။

၄၁။ သဗ္ဗေ လောကုတ္တရေ ဟောန္တိ၊
 နဝါ သင်္ကပ္ပ ပီတိယော၊
 လောကိယေပိ ယထာယောဂံ၊
 ဆဗ္ဗိသုဒ္ဓိ ပဝတ္တိယံ။

သဗ္ဗ သင်္ကဟ
 (ခန္ဓာ ၅-ပါး)

၄၂။ သဗ္ဗသင်္ကဟ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော၊ ဝေဒ
 နာက္ခန္ဓော၊ သညာက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊
 ဝိညာဏက္ခန္ဓော။

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၅-ပါး

၄၃။ ပဉ္စု'ပါဒါနက္ခန္ဓာ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနု
 ပါဒါနက္ခန္ဓော၊ သညုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရု
 ပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။

အာယတန ၁၂-ပါး

၄၄။ ဒွါဒသာ'ယတနာနိ စက္ခာယံတနံ၊ သောတာယတနံ၊ သာနာယတနံ၊ ဇိဝှါယတနံ၊ ကာယာယတနံ၊ မနာယတနံ၊ ရူပါယတနံ၊ သဒ္ဓါယတနံ၊ ဂန္ဓာယတနံ၊ ရသာယတနံ၊ ဖောဠဗ္ဗာယတနံ၊ ဓမ္မာယတနံ။

ဓာတ် ၁၈-ပါး

၄၅။ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော စက္ခုဓာတု၊ သောတဓာတု၊ သာနဓာတု၊ ဇိဝှါဓာတု၊ ကာယဓာတု၊ ရူပဓာတု၊ သဒ္ဓဓာတု၊ ဂန္ဓဓာတု၊ ရသဓာတု၊ ဖောဠဗ္ဗဓာတု၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတု၊ သောတဝိညာဏဓာတု၊ သာနဝိညာဏဓာတု၊ ဇိဝှါဝိညာဏဓာတု၊ ကာယဝိညာဏဓာတု၊ မနောဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတု၊ ဓမ္မဓာတု။

သစ္စာ ၄-ပါး

၄၆။ စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ဒုက္ခသမုဒယော အရိယသစ္စံ၊ ဒုက္ခနိရောဓော အရိယသစ္စံ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။

တရားကိုယ်ကောက် နည်းပြ

၄၇။ ဧတ္ထ ပန စေတသိကာ သုခမရူပ နိဗ္ဗာန
ဝသေန ကျေန သတ္တတိ ဓမ္မာ ဓမ္မာယတန
ဓမ္မ ဇာတုတိ သင်္ခ ဂစ္ဆန္တိ။

၄၈။ မနာယတန'မေဝ သတ္တဝိညာဏ ဇာတု
ဝသေန ဘိဇ္ဇတိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

၄၉။ ရူပဉ္စ ဝေဒနာ သညာ၊
သေသ စေတသိကာ တထာ။
ဝိညာဏ'ပီတိ ပဉ္စေ'တေ၊
ပဉ္စက္ခန္ဓာ'တိ ဘာသိတာ။

၅၀။ ပဉ္စု'ပါဒါနက္ခန္ဓာတိ၊
တထာ တေဘူမကာ မတာ။
ဘေဒါ'ဘာဝေန နိဗ္ဗာနံ၊
ခန္ဓသင်္ဂဟ နိဿဋ္ဌံ။

၅၁။ ဒွါရာ'လမ္ဗဏ ဘေဒေန၊
ဘဝန္တာ'ယတနာနိ စ၊
ဒွါရာ'လမ္ဗ တဒုပ္ပန္န၊
ပရိယာယေန ဇာတုယော။

၅၂။ ဒုက္ခံ တေဘူမကံ ဝဋ်၊
တဏှာ သမုဒယော ဘဝေ။
နိရောဓော နာမ နိဗ္ဗာနံ၊
မဂ္ဂေါ လောကုတ္တရော မတော။

၅၃။ မဂ္ဂယုတ္တာ ဖလာ စေဝ၊
စတုသစ္စ ဝိနိဿဋ္ဌာ။
ဣတိ ပဉ္စပုဘေဒေန၊
ပဝုတ္တော သဗ္ဗသင်္ဂဟော။

သမုစ္စည်းပိုင်း နိဂုံး

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေ သမုစ္စယ သင်္ဂဟ
ဝိဘာဂေါ နာမ သတ္တမော
ပရိစ္ဆေဒေါ။
သမုစ္စည်းပိုင်း ပြီး၏။

၈-ပစ္စည်းပိုင်း

အနုသန္ဓေနှင့် ပဋိညာဉ်

- ၁။ ယေသံ သင်္ခတဓမ္မာနံ၊
ယေ ဓမ္မာ ပစ္စယာ ယထာ။
တံ ဝိဘာဂ'မိဟေ'ဒါနိ၊
ပဝက္ခာမိ ယထာရဟံ။

နည်း ၂-ပါး၏ အထူး

- ၂။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ နယော၊ ပဋ္ဌာန နယော စေ'တံ
ပစ္စယသင်္ဂဟော ဒုဝိဓော ဝေဒိတဗျော။
- ၃။ တတ္ထ တဗ္ဘာဝဘာဝိဘာဝါ'ကာရမတ္တော
ပလက္ခိတော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ နယော၊ ပဋ္ဌာန
နယော ပန အာဟစ္စ ပစ္စယဋ္ဌိတိ'မာရုတ္တံ
ပဝုစ္စတိ၊ ဥဘယံ ပန ဝေါမိဿိတွာ ပပဉ္စေန္တိ
အာစရိယာ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း

- ၄။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ
ပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊
နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနံ၊
ပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊
ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ

ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန ပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝ
ပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာ မရဏ
သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿု'ပါယာ-
သာ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝံမေတဿ ကေဝလဿ
ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတီ'တိ။
အယ'မေတ္ထ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ နယော။

အခွံနံစသည့်ကို ပြခြင်း

၅။ တတ္ထ တယော အဒ္ဓါ၊ ဒ္ဓါဒသ'င်္ဂါနိ၊ ဝိသတာ'
ကာရာ၊ တိသန္တိ၊ စတုသင်္ခေပါ၊ တိဏိ ဝဇ္ဇာနိ၊
ဒေ မူလာနိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

အခွံနံ ၃-ပါး

၆။ ကထံ

အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာ အတီတော အဒ္ဓါ၊ ဇာတိ
ဇရာ မရဏံ အနာဂတော အဒ္ဓါ၊ မဇ္ဈေ အဋ္ဌ
ပစ္စုပ္ပန္နော အဒ္ဓါ'တိ တယော အဒ္ဓါ။

အင်္ဂါ ၁၂-ပါး

၇။ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရာ၊ ဝိညာဏံ၊ နာမရူပံ၊ သဠာ
ယတနံ၊ ဖဿော၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါနံ၊
ဘဝေါ၊ ဇာတိ၊ ဇရာမရဏန္တိ ဒ္ဓါဒသ'င်္ဂါနိ။

၈။ သောကာ'ဒိ ဝစနံ ပနေ'တ္ထ နိဿန္တ ဖလ
နိဒဿနံ။

ခြင်းရာ ၂၀, အစပ် ၃-ပါး, အလွှာ ၄-ပါး

၉။ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရဂ္ဂဟဏေန ပနေ'တ္ထ တဏှု' ဥပါဒါန ဘဝါပိ ဂဟိတာ ဘဝန္တိ။ တထာ တဏှု'ပါဒါန ဘဝဂ္ဂဟဏေန စ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရာ။ ဇာတိ ဇရာ မရဏဂ္ဂဟဏေန စ ဝိညာဏာ'ဒိ ဖလပဉ္စက'မေဝ ဂဟိတန္တိ ကတော။

သင်္ဂဟဂါထာ

၁၀။ အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊
လ္လဒါနိ ဖလ ပဉ္စကံ။
လ္လဒါနိ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊
အာယတိ' ဖလပဉ္စက'န္တိ။
ဝိသတာ'ကာရာ၊ တိသန္တိ၊
စတုသင်္ခေပါ စ ဘဝန္တိ။

ဝဋ် ၃-ပါး

၁၁။ အဝိဇ္ဇာ တဏှု'ပါဒါနာ စ ကိလေသဝဋ်၊
ကမ္မဘဝ သင်္ခါတော ဘဝေ'ကဒေသော
သင်္ခါရာ စ ကမ္မဝဋ်၊ ဥပပတ္တိဘဝ သင်္ခါတော
ဘဝေ' ကဒေသော အဝသေသာ စ ဝိပါက
ဝဋ်တိ တိဏိ ဝဋ်နိ။

ဝဋ်မြစ် ၂-ပါး

၁၂။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ ဝသေန ဒွေ မူလာနိ စ
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဝဋ်ပြတ်ပုံ နှင့် လည်ပုံ

၁၃။ တေသ'မေဝ စ မူလာနိ၊
နိရောဓေန နိရုဇ္ဈတိ။
ဇရာ မရဏ မုစ္ဆာယ၊
ပိဋ္ဌိတာန'မဘိဏှသော။
အာသဝါနံ သမုပ္ပါဒါ၊
အဝိဇ္ဇာ စ ပဝတ္တတိ။
ဝဋ္ဋ'မာဗန္ဓ'မိစ္ဆေဝံ၊
တေဘူမက'မနာဒိကံ။
ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒေါ'တိ၊
ပဋ္ဌပေသိ မဟာမုနိ။

ပဋ္ဌာန်းနည်း

၁၄။ ဟေတု ပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အဓိ
ပတိ ပစ္စယော၊ အနန္တရ ပစ္စယော၊ သမနန္တရ
ပစ္စယော၊ သဟဇာတ ပစ္စယော၊ အညမည
ပစ္စယော၊ နိဿယ ပစ္စယော၊ ဥပနိဿယံ
ပစ္စယော၊ ပုရေဇာတ ပစ္စယော၊ ပစ္ဆာဇာတ

ပစ္စယော၊ အာသေဝန ပစ္စယော၊ ကမ္မ
 ပစ္စယော၊ ဝိပါက ပစ္စယော၊ အာဟာရ
 ပစ္စယော၊ ဣန္ဒြိယ ပစ္စယော၊ ဈာန ပစ္စယော၊
 မဂ္ဂ ပစ္စယော၊ သမ္ပယုတ္တ ပစ္စယော၊ ဝိပဿုတ္တ
 ပစ္စယော၊ အတ္တိ ပစ္စယော၊ နတ္တိ ပစ္စယော၊
 ဝိဂတ ပစ္စယော၊ အဝိဂတ ပစ္စယော'တိ။
 အယ'မေတ္ထ ပဋ္ဌာန နယော။

ပစ္စည်း ၆-ပါး သင်္ဂဟ ဂါထာများ

၁၅။ ဆဓာ နာမန္တု နာမဿ၊
 ပဉ္စဓာ နာမရူပိနံ။
 ကေဓာ ပုနံ ရူပဿ၊
 ရူပံ နာမဿ စေ'ကဓာ။
 ပညတ္တိနာမရူပါနိ၊
 နာမဿ ဒုဝိဓာ ဥယံ။
 ဥယဿ နဝဓာ စေ'တိ၊
 ယဉ္ဇိဓာ ပစ္စယံ ကတံ။

နာမ်သည် နာမ်အား ၆-ပစ္စည်း

၁၆။ အနန္တရ နိရုဒ္ဓါ စိတ္တ စေတသိကာ ဓမ္မာ
 ပဋုပ္ပန္နာနံ စိတ္တ စေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ
 အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ နတ္တိ၊ ဝိဂတဝသေန၊ ပုရိ
 မာနိ ဇဝနာနိ ပစ္ဆိမာနံ ဇဝနာနံ အာသေဝန

ဝသေနေ၊ သဟဇာတာ စိတ္တ စေတသိကာ
ဓမ္မာ အညမညံ သမ္ပယုတ္တ ဝသေနေ'တိ စ
ဆဓာ နာမံ နာမဿ ပစ္စယော ဟောတိ။

နာမ်သည် နာမ်ရုပ်အား ၅-ပစ္စည်း

၁၇။ ဟေတု၊ ဈာနင်္ဂံ၊ မဂ္ဂင်္ဂါနိ သဟဇာတာနံ
နာမရူပါနံ ဟေတာ'ဒိဝသေနေ၊ သဟဇာတာ
စေတနာ သဟဇာတာနံ နာမရူပါနံ နာနာ
က္ခဏိကာ စေတနာ ကမ္မာ'ဘိ နိဗ္ဗတ္တနံ
နာမရူပါနံ ကမ္မဝသေနေ၊ ဝိပါကက္ခန္ဓာ အည
မညံ သဟဇာတာနံ ရူပါနံ ဝိပါကဝသေ
နေ'တိ စ ပဉ္စဓာ နာမံ နာမရူပါနံ ပစ္စယော
ဟောတိ။

နာမ်သည် ရုပ်အား ၁-ပစ္စည်း

၁၈။ ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တ စေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေ
ဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတ
ဝသေနေ'တိ ဧကဓာဝ နာမံ ရူပဿ ပစ္စယော
ဟောတိ။

ရုပ်သည် နာမ်အား ၁-ပစ္စည်း

၁၉။ ဆ ဝတ္ထုနိ ပဝတ္တိယံ သတ္တန္တံ ဝိညာဏဓာတုနံ
ပဉ္စာရမ္မဏာနိ စ ပဉ္စဝိညာဏ ဝီထိယံ
ပုရေဇာတ ဝသေနေ'တိ ဧကဓာဝ ရူပံ
နာမဿ ပစ္စယော ဟောတိ။

ပညတ်နာမ်ရုပ်သည် နာမ်အား ၂-ပစ္စည်း

- ၂၀။ အာရမ္မဏဝသေန၊ ဥပနိဿယ ဝသေန'တိ စ
ဒုဝိဓော ပညတ္တိ နာမရူပါနိ နာမဿေဝ
ပစ္စယာ ဟောန္တိ။
- ၂၁။ တတ္ထ ရူပါ'ဒိ ဝသေန ဆဗ္ဗိဓံ ဟောတိ
အာရမ္မဏံ။
- ၂၂။ ဥပနိဿယော ပန တိဝိဓော ဟောတိ
အာရမ္မဏူပနိဿယော၊ အနန္တရူပနိဿယော၊
ပကတူပနိဿယော စေ'တိ။
- ၂၃။ တတ္ထ အာရမ္မဏမေ'ဝ ဂရုကတံ အာရမ္မဏူပ
နိဿယော။
- ၂၄။ အနန္တရ နိရုဒ္ဓါ စိတ္တ စေတသိကာ ဓမ္မာ
အနန္တရူပနိဿယော။
- ၂၅။ ရာဂါ'ဒယော ပန ဓမ္မာ သဒ္ဓါ'ဒယော စ
သုခံ ဒုက္ခံ ပုဂ္ဂလော ဘောဇနံ ဥတု သေနာ
သနဉ္စ ယထာရဟံ အဇ္ဈတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စ
ကုသလာ'ဒိ ဓမ္မာနံ ကမ္မံ ဝိပါကာနန္တိ စ
ဗဟုဓာ ဟောတိ ပကတူပနိဿယော။

နာမ်ရုပ် ၂-ပါးသည် နာမ်ရုပ် ၂-ပါးအား ၉-ပစ္စည်း

- ၂၆။ အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊
အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္တိ၊ အဝိဂတ

ဝသေနေ တိ ယထာရဟံ နဝဓာ နာမရူပါနိ
နာမရူပါနိ ပစ္စယာ ဘဝန္တိ။

၂၇။ တတ္ထ ဂရုံကတ'မာရမ္မဏံ အာရမ္မဏာဓိပတိ
ဝသေန နာမာနံ၊ သဟဇာတာ ဓိပတိ
စတုဗ္ဗိဓောပိ သဟဇာတ ဝသေန သဟဇာ
တာနံ နာမရူပါနိန္တိ စ ဒုဝိဓော ဟောတိ
အဓိပတိ ပစ္စယော။

၂၈။ စိတ္တ စေတသိကာ ဓမ္မာ အညမညံ သဟ
ဇာတ ရူပါနဉ္စ၊ မဟာဘူတာ အညမညံ
ဥပါဒါရူပါနဉ္စ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုဝိပါ
ကာ အညမည'န္တိ စ တိဝိဓော ဟောတိသဟ
ဇာတ ပစ္စယော။

၂၉။ စိတ္တ စေတသိကာ ဓမ္မာ အညမညံ၊ မဟာ
ဘူတာ အညမညံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထု
ဝိပါကာ အညမည'န္တိ စ တိဝိဓော ဟောတိ
အညမည ပစ္စယော။

၃၀။ စိတ္တ စေတသိကာ ဓမ္မာ အညမညံ သဟ
ဇာတ ရူပါနဉ္စ၊ မဟာဘူတာ အညမညံ
ဥပါဒါ ရူပါနဉ္စ၊ ဆ ဝတ္ထုနိ သတ္တန္တံ
ဝိညာဏ ဓာတုန'န္တိ စ တိဝိဓော ဟောတိ
နိဿယ ပစ္စယော။

၃၁။ ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဣမဿ
ကာယဿ၊ အရူပိနော အာဟာရော သဟ
ဇာတာနံ နာမရူပါနိန္ဒိ စ ဒုဝိဓော ဟောတိ
အာဟာရ ပစ္စယော။

၃၂။ ပဉ္စ ပဿဒါ ပဉ္စန္ဒ ဝိညာဏာနံ၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိ
ယံ ဥပါဒိန္ဒ ရူပါနံ၊ အရူပိနော ဣန္ဒြိယာ
သဟဇာတာနံ နာမရူပါနိန္ဒိ စ တိဝိဓော
ဟောတိ ဣန္ဒြိယ ပစ္စယော။

၃၃။ ဩက္ခန္တိက္ခဏေ ဝတ္ထု ဝိပါကာနံ စိတ္တ
စေတသိကာ ဓမ္မာ သဟဇာတ ရူပါနံ သဟ
ဇာတ ဝသေန၊ ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တ စေတ
သိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ
ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတ ဝသေန၊ ဆ ဝတ္ထုန္တိ
ပဝတ္တိယံ သတ္တန္တိ ဝိညာဏဓာတုနံ ပုရေဇာတ
ဝသေန'တိ စ တိဝိဓော ဟောတိ ဝိပ္ပယုတ္တ
ပစ္စယော။

သင်္ဂဟ ဂါထာ

၃၄။ သဟဇာတံ ပုရေဇာတံ၊
ပစ္ဆာဇာတဉ္စ သဗ္ဗထာ။
ကဗဠိကာရော အာဟာရော၊
ရူပ'ဇီဝိတ'မိစ္ဆယန္တိ။

ပညာဝိဇ္ဇာ ဟောတိ အတ္ထိပစ္စယော၊ အဝိဂတ
ပစ္စယော စ။

ပစ္စည်း အကျဉ်းချုပ်

၃၅။ အာရမ္မဏှ'ပနိဿယ ကမ္မ'တ္ထိ ပစ္စယေသု စ
သဗ္ဗေပိ ပစ္စယာ သမေဓဓာနံ ဂစ္ဆန္တိ။

အထူးမှတ်ရန်

၃၆။ သဟဇာတ ရူပ'န္တိ ပနေတ္ထ သဗ္ဗတ္ထာပိ
ပဝတ္ထေ စိတ္တ သမုဋ္ဌာနာနံ၊ ပဋိသန္ဓိယံ
ကဋ္ဌတ္တာရူပါနဉ္စ ဝသေန ဒုဝိဓံ ဟောတိ'တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

၃၇။ ဣတိ တေကာလိကာ ဓမ္မာ၊
ကာလမုတ္တာ စ သမ္ဘဝါ၊
'အဗျတ္တဉ္စ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊
သင်္ခတာ'သင်္ခတာ တထာ။

ပညတ္တိ နာမ ရူပါနံ၊
ဝသေန တိဝိဓာ ဌိတာ၊
ပစ္စယာ နာမ ပဋ္ဌာနေ၊
စတုဝိသတိ သဗ္ဗထာ။

ရုပ်နာမ်ခွဲပုံ

၃၈။ တတ္ထ ရူပဓမ္မာ ရူပက္ခန္ဓော၊ စိတ္တ စေတသိကာ
သင်္ခါတာ စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓာ
နိဗ္ဗာနဉ္စေတိ ပဉ္စဝိဓမ္မိ အရူပန္တိ စ နာမန္တိ စ
ပဝုစ္စတိ။

ပညတ် အပြား

၃၉။ တတော အဝသေသာ ပညတ္တိ ပန ပညာပိ
ယတ္တာ ပညတ္တိ၊ ပညာပနတော ပညတ္တိ'တိစ
ဒုဝိဓာ ဟောတိ။

အတ္ထပညတ်အပြား

၄၀။ ကထံ....

တံ တံ ဘူတ ဝိပရိဏာမာ' ကာရ'မုပါဒါယ
တထာ တထာ ပညတ္တာ ဘူမိ ပဗ္ဗတာ'ဒိကာ။
သမ္ဘာရ သန္နိဝေသ' ကာရ' မုပါဒါယ
ဂေဟ ရထ သကဋ္ဌာ'ဒိကာ။

ခန္ဓပဉ္စက'မုပါဒါယ ပုရိသ ပုဂ္ဂလာ'ဒိကာ။
စန္ဒာ'ဝဋ္ဋနာ'ဒိက' မုပါဒါယ ဒိသာလာလာ'
ဒိကာ။

အသမ္မုဋ္ဌာ' ကာရ'မုပါဒါယ ကူပ ဂုဟာ'
ဒိကာ။

တံ တံ ဘူတနိမိတ္တံ ဘာဝနာ ဝိသေသဉ္စ
ဥပါဒါယ ကသိဏ နိမိတ္တာ,ဒိကာ စေ'တိ

ဒေဝမာဒိ'ပွဘေဒါ ပန ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇေ
မာနာပိ အတ္တဇ္ဈာယာ'ကာရေန စိတ္တုပ္ပါဒါ
န'မာရမ္မဏဘူတာ တံ တံ ဥပါဒါယ ဥပနိ-
ဇေယ ကာရဏံ ကတော တထာ တထာ ပရိ-
ကပ္ပိယ မာနာ သင်္ခါယတိ သမညာယတိ
ဝေါဟရီ ယတိ ပညာပိယတိ'တိ ပညတ္တိ'တိ
ပဝုစ္စတိ၊ အယံ ပညတ္တိ ပညာပိယတ္တာ
ပညတ္တိ နာမ။

သဒ္ဒပညတ် ၆-ပါး

၃၁။ ပညာပနတော ပညတ္တိ ပန နာမ နာမ-
ကမ္မာ'ဒိ နာမေန ပရိဒီပိတာ။

သာ ဝိဇ္ဇမာန ပညတ္တိ၊ အဝိဇ္ဇမာန ပညတ္တိ၊
ဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊ အဝိဇ္ဇမာနေန
ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊ ဝိဇ္ဇမာနေန၊ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊
အဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာန ပညတ္တိ စေ'တိ
ဆဗ္ဗိဓာ ဟောတိ။

၃၂။ တတ္ထ ယဒါ ပန ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနံ
ရူပ ဝေဒနာ'ဒိ တောယ ပညာပေန္တိ၊
တဒါ'ယံ ဝိဇ္ဇမာန ပညတ္တိ။

ယဒါ ပန ပရမတ္ထတော အဝိဇ္ဇမာနံ ဘူမိ
မဗ္ဗတာ'ဒိ တောယ ပညာပေန္တိ၊ တဒါ'ယံ
အဝိဇ္ဇမာန ပညတ္တိ'တိ ပဝုစ္စတိ။

ဥဘိန္နံ ပန ဝေါမိဿက ဝသေန သေသာ
ယထာက္ကမံ ဆဋ္ဌဘိညော၊ 'ဣတ္ထိသဒ္ဓေါ၊
စက္ခုဝိညာဏံ၊ ရာဇပုတ္တော'တိ စ ဝေဒိ
တဗ္ဗာ။

ပညတ် ၂-ပါးကို သိပုံနှင့် နာမပညတ် ဖြစ်လာပုံ

၄၃။ ဝစီသောသာ'နုသာရေန၊
သောတဝိညာဏ ဝိထိယာ။
ပဝတ္တာ'နန္တရ'ပုန္န၊
မနောဒွါရဿ ဂေါစရာ။
အတ္တာ ယဿာ'နုသာရေန၊
ဝိညာယန္တိ တတော ပရံ။
သာ'ယံ ပညတ္တိ ဝိညေယျာ၊
လောက သင်္ကေတ နိမ္မိတာ။

ပစ္စည်းပိုင်း နိဂုံး

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေ ပစ္စယ သင်္ဂဟ
ဝိဘာဂေါ နာမ အဋ္ဌမော
ပရိစ္ဆေဒေါ။
ပစ္စည်းပိုင်း ပြီး၏။

၉-ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း

အနုသန္ဓေနှင့် ပဋိညာဉ်

- ၁။ သမထ ဝိပဿနာနံ၊
ဘာဝနာနံ'မိတော ပရံ။
ကမ္မဋ္ဌာနံ ပဝက္ခာမံ၊
ဒုဝိဓမ္မိ ယထာက္ကမံ။

သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်း
ကပ္ပဋ္ဌာန်း-၄၀ အကျဉ်းမာတိကာ)

- ၂။ တတ္ထ သမထ သင်္ဂဟေ တာဝ ဒသ ကသိ
ဏာနိ၊ ဒသ အသုဘာ၊ ဒသ အနုဿတိ
ယော၊ စတဿော အပ္ပမညာယော၊ ကော
သညာ၊ ကေ ဝဝတ္ထာနံ၊ စတ္တာရော အာရုပ္ပာ
စေ'တိ သတ္တဝိဓေန သမထ ကမ္မဋ္ဌာန
သင်္ဂဟော။

စရိုက် ၆-ပါး

- ၃။ ရာဂစရိတာ၊ ဒေါသစရိတာ၊ မောဟစရိတာ၊
သဒ္ဓါစရိတာ၊ ဗုဒ္ဓိစရိတာ၊ ဝိတက္ကစရိတာ
စေ'တိ ဆဗ္ဗိဓေန စရိတသင်္ဂဟော။

ဘာဝနာ ၃-ပါး

- ၄။ ပရိကမ္မဘာဝနာ၊ ဥပစာရဘာဝနာ၊ အပ္ပနာ
ဘာဝနာ စေ'တိ တိဿော ဘာဝနာ။

နိမိတ် ၃-ပါး

- ၅။ ပရိကမ္မနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ၊ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ
ဧေ'တိ တိဏိ နိမိတ္တာနိ စ ဝေဒိတဗျာနိ။

ကသိုဏ်း ၁၀-ပါး

- ၆။ ကထံ....

ပထဝီ ကသိဏံ၊ အာပေါ ကသိဏံ၊ တေဇော
ကသိဏံ၊ ဝါယော ကသိဏံ၊ နီလ ကသိဏံ၊
ပီတ ကသိဏံ၊ လောဟိတ ကသိဏံ၊ ဩဒါတ
ကသိဏံ၊ အာကာသ ကသိဏံ၊ အာလောက
ကသိဏဧေ'တိ ဣမာနိ ဒသ ကသိဏာနိ
နာမ။

အသုဘ ၁၀-ပါး

- ၇။ ဥဒ္ဓုမာတကံ၊ ဝိနီလကံ၊ ဝိပုဗ္ဗကံ၊ ဝိစ္ဆိဒ္ဓကံ၊
ဝိက္ခိယိတကံ၊ ဝိက္ခိတ္တကံ၊ ဟတဝိက္ခိတ္တကံ၊
လောဟိတကံ၊ ပုဋ္ဌုဝကံ၊ အဋ္ဌကဧေ'တိ
ဣမေ ဒသ အသုဘာ နာမ။

အနုဿတိ ၁၀-ပါး

- ၁။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဓမ္မာနုဿတိ၊ သံဃာနုဿတိ၊
သီလာနုဿတိ၊ စာဂါနုဿတိ၊ ဒေဝတာ
နုဿတိ၊ ဥပသမာနုဿတိ၊ မရဏာနုဿတိ၊
ကာယဂတာသတိ၊ အာနာပါနုဿတိ စေ'တိ
ဣမာ ဒသ အနုဿတိယော နာမ။

အပ္ပမညာ ၄-ပါး

- ၉။ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ စေ'တိ
ဣမာ စတဿော အပ္ပမညာယော နာမ၊
ဗြဟ္မဝိဟာဇောတိ စ ပဝုစ္စတိ။

သညာ ၁-ပါး

- ၁၀။ အာဟာရေ ပဋိက္ခလသညာ ဧကာ သညာ
နာမ။

ဝဝတ္ထာန ၁-ပါး

- ၁၁။ စတုဓာတု ဝဝတ္ထာနံ ဧကံ ဝဝတ္ထာနံ နာမ။

အာရုပ္ပ ၄-ပါး

- ၁၂။ အာကာသာနဉ္စာယံတနာဒယော စတ္တာရော
အာရုပ္ပါနာမာ' တိ သဗ္ဗထာပိ သမထနိဒ္ဒေ
သေ စတ္တာလီသ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ ဘဝန္တိ။

သပ္ပါယ ဘေဒ

(စရိုက်ဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဝေဘန်ပုံ)

၁၃။ စရိတာသု ပန ဒသ အသုဘာ၊ ကာယဂတာ
သတိ သင်္ခါတာ ကောဋ္ဌာသ ဘာဝနာ စ
ရာဂစရိတဿ သပ္ပါယာ။

၁၄။ စတသော အပ္ပမညာယော၊ နီလာဒိနိ စ
စတ္တာရိ ကသိဏာနိ ဒေါသစရိတဿ။

၁၅။ အာနာပါနံ မောဟ စရိတဿ၊ ဝိတက္က
စရိတဿစ။

၁၆။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အာဒယော ဆ သဒ္ဓါ
စရိတဿ။

၁၇။ မရဏ၊ ဥပသမ၊ သညာ၊ ဝဝတ္ထာနာနိ
ဗုဒ္ဓိစရိတဿ။

၁၈။ သေသာနိ ပန သဗ္ဗာနိပိ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ
သဗ္ဗေသမ္ပိ သပ္ပါယာနိ။

တတ္ထာပိ ကသိဏေသု ပုထုလံ မောဟ
စရိတဿ၊ ခုဒ္ဒကံ ဝိတက္ကစရိတသေဝါတိ။

အယမေတ္ထ သပ္ပါယ ဘေဒေါ။

ဘာဝနာ ဘေဒ

(ဘာဝနာဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဝေဘန်ပုံ)

၁၉။ ဘာဝနာသု ပန သဗ္ဗတ္ထာပိ ပရိကမ္မဘာဝနာ
လဗ္ဘတေဝ။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိအာဒိသု အဋ္ဌသု သညာဝဝတ္ထာ
နေသု စာ'တိ ဒေသသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု ဥပစာရ
ဘာဝနာဝ သမ္ပဇ္ဇတိ နတ္ထိ အပ္ပနာ။

၂၀။ သေသေသု ပန သမတ္တိံသ ကမ္မဋ္ဌာနေသု
အပ္ပနာဘာဝနာပိ သမ္ပဇ္ဇတိ။

ဈာန်ဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဝေဘန်ပုံ

၂၁။ တတ္ထာပိ ဒေသ ကသိဏာနိ၊ အာနာပါနဉ္စ
ပဉ္စကဇ္ဈာနိကာနိ။

၂၂။ ဒေသ အသုဘာ၊ ကာယ ဂတာ သတိ စ
ပဌမဇ္ဈာနိကာ။

၂၃။ မေတ္တာဒယော တယော စတုက္ကဇ္ဈာနိကာ။

၂၄။ ဥပေက္ခာ ပဉ္စမဇ္ဈာနိကာ'တိ ဆဗ္ဗိသတိ ရူပါ
ဝစရဇ္ဈာနိကာနိ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ။

၂၅။ စတ္တာရောပန အာရပ္ပါ အာရပ္ပဇ္ဈာနိကာ'တိ။
အယ'မေတ္တ ဘာဝနာ ဘေဒေါ။

ဂေါစရ ဘေဒ

(နိမိတ်ဖြင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဝေဘန်ပုံ)

၂၆။ နိမိတ္တေသု ပန ပရိကမ္မနိမိတ္တံ၊ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တဉ္စ
သဗ္ဗတ္ထာပိ ယထာရဟံ ပရိယာယေန
လဗ္ဘန္တေ ၀။

၂၇။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တံ ပန ကသိကာ'သုဘ
ကောဋ္ဌာသ အာနာပါနေသ္မေ ၀ လဗ္ဘတိ၊
တတ္ထ ဟိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တ'မာရဗ္ဗ ဥပစာရ
သမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိ စ ပဝတ္တန္တိ။

ဘာဝနာနှင့်နိမိတ် တုံစပ်ပုံ

၂၈။ ကထံ....

အာဒိကမ္မိကဿ ဟိ ပထဝီ မဏ္ဍလာ'ဒိသု
နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဟန္တဿ တ'မာရမ္ဗဏံ ပရိကမ္မ
နိမိတ္တန္တိ ပဝုစ္စတိ၊ သာ စ ဘာဝနာ ပရိကမ္မ
ဘာဝနာ နာမ။

၂၉။ ယဒါ ဟန တံ နိမိတ္တံ စိတ္တေန သမုဂ္ဂဟိတံ
ဟောတိ၊ စက္ခုနာ ပဿန္တဿေဝ မနော
ဒွါရဿ အာပါထ'မာဂတံ၊ တဒါ တ'မေ-
ဝါ'ရမ္ဗဏံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ နာမ၊ သာ စ ဘာဝ-
နာ သမာဓိယတိ။

၃၀။ တထာ သမာဟိတဿ ပနေ'တဿ တတော
 ပရံ တသ္မိံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပရိကမ္မသမာဓိနာ
 ဘာဝနာ' မနုယုဉ္ဇန္တဿ ယဒါ တပ္ပဋ္ဌိဘာဂံ
 ငတ္ထုဓမ္မ ဝိမုစ္စိတံ ပညတ္တိသင်္ခါတံ ဘာဝနာ
 မယ'မာရမ္မဏံ စိတ္တေ သန္နိသိန္နံ သမပ္ပိတံ
 ဟောတိ၊ တဒါ တံ ပဋ္ဌိဘာဂနိမိတ္တံ သမပ္ပုဒန္တိ
 ပဝုစ္စတိ။

၃၁။ တတော ပဋ္ဌာယ ပရိဗန္ဓ ဝိပ္ပဟိနာ ကာမာ
 ဝစရ သမာဓိ သင်္ခါတာ ဥပစာရ ဘာဝနာ
 နိပ္ပန္နာ နာမ ဟောတိ။

ရူပဒျာန် ဖြစ်ပုံ

၃၂။ တတော ပရံ တ'မေဝ ပဋ္ဌိဘာဂ နိမိတ္တံ
 ဥပစာရ သမာဓိနာ သမာသေဝန္တဿ
 ရူပါငစရ ပဌမဇ္ဈာန'မပေဟိ။

၃၃။ တတော ပရံ တ'မေဝ ပဌမဇ္ဈာနံ အာဝဇ္ဇနံ၊
 သမာပဇ္ဇနံ၊ အဓိဋ္ဌာနံ၊ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ
 စေ'တိ ဣမာဟိ ပဉ္စဟိ ဝသိတာဟိ ဝသီ
 ဘူတံ ကတော ဝိတက္ကာ'ဒိက' မောဋ္ဌာရိကင်္ဂံ
 ပဟာနာယ ဝိစာရာ'ဒိ သုနုမင်္ဂုပ္ပတ္တိယာ ပဒ
 ဟတော ယထာက္ကမံ ဒုတိယဇ္ဈာနာ'ဒယော
 ယထာရဟ'မပေန္တိ။

၃၄။ ဣစ္စေဝံ ပထဝီ ကသိဏာ'ဒိသု ဒွါဝီသတိ
ကမ္မဋ္ဌာနေသု ပဋိဘာဂနိမိတ္တ' မုပလဗ္ဘတိ။

၃၅။ အဝသေသေသု ပန အပ္ပမညာ သတ္တဝါညတ္တိ
ယံ ပဝတ္တန္တိ။

အရူပဈာန် ဖြစ်ပုံ

၃၆။ အာကာသ ဝဇ္ဇိတ ကသိဏေသု ပန ယံကိဉ္စ
ကသိဏံ ဥဿါဋ္ဌေတွာ လဒ္ဓ္မ'မာကာသံ
အနန္တဝသေန ပရိကမ္ပံ ကရောန္တဿ ပဌမာ'
ရူပ'မပေတိ။

၃၇။ တ' မေဝ ပဌမာ' ရူပဝိညာဏံ အနန္တ
ဝသေန ပရိကမ္ပံ ကရောန္တဿ ဒုတိယာ'
ရူပ'မပေတိ။

၃၈။ တမေဝ' ပဌမာ' ရူပ ဝိညာဏာ'ဘာဝံ ပန
နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ ပရိကမ္ပံ ကရောန္တဿ တတိယာ'
ရူပ'မပေတိ။

၃၉။ တတိယာ'ရူပံ သန္တ'မေတံ ပဏီတ'မေတန္တိ
ပရိကမ္ပံ ကရောန္တဿ စတုတ္ထာ'ရူပ'
မပေတိ။

၄၀။ အဝ သေသေသု စ ဒဿသု ကမ္မဋ္ဌာနေသု
ဗုဒ္ဓဂုဏာ' ဒိက' မာရမ္မဏ' မာရဗ္ဗံ ပရိကမ္ပံ

ကတော့ တသို့ နိမိတ္တ သာဓုက'မဂ္ဂဟိတေ
တတ္ထေဝ ပရိကမ္မဉ္စ သမာဓိယတိ ဥပစာရောစ
သမ္ပဇ္ဇတိ။

အဘိညာဏ်ဖြစ်ပုံ

၄၁။ အဘိညာ ဝသေန ပဝတ္ထမာနံ ပန ရူပါဝစရ
ပဉ္စမဇ္ဈာနံ အဘိညာ ပါဒက ပဉ္စမဇ္ဈာနာ
ဝုဋ္ဌဟိတော အဓိဋ္ဌေယျာဒိက မာဝဇ္ဇေတော
ပရိကမ္မံ ကရောန္တဿ ရူပါဒိသု အာရမ္မဏေ-
သု ယထာရဟ'မပေတိ။

အဘိညာဏ် ၅-ပါး

၄၂။ အဘိညာ စ နာမ....
ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ ဒိဗ္ဗသေသတံ၊
ပရစိတ္တ ဝိဇာနနာ၊
ပုဗ္ဗေနိဝါသာ'နုဿတိ၊
ဒိဗ္ဗစက္ခူတိ ပဉ္စမာ။

အယ'မေတ္တ ဂေါစရဘေဒေါ။
နိဋ္ဌိတော စ သမထ ကမ္မဋ္ဌာန နယော။

ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းနည်း

(ဝိသုဒ္ဓိ ၇-ပါး)

၄၃။ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာနေ ပန သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ၊ မဂ္ဂါ၊ မဂ္ဂဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ၊ ပဋိပဒါ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ စေ'တိ သတ္တဝိဇ္ဇေန ဝိသုဒ္ဓိသင်္ဂဟော။

လက္ခဏာယာဉ် ၃-ပါး

၄၄။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ အနတ္တလက္ခဏဉ္စေ'တိ တိဏိ လက္ခဏာနိ။

အနုပဿနာ ၃-ပါး

၄၅။ အနိစ္စာ'နုပဿနာ၊ ဒုက္ခာ'နုပဿနာ၊ အနတ္တာ'နုပဿနာ စေ'တိ တိဿော အနုပဿနာ။

ဝိပဿနာဉာဏ် ၁၀-ပါး

၄၆။ သမ္မသနဉာဏံ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏံ၊ ဘင်္ဂဉာဏံ၊ ဘယဉာဏံ၊ အာဒိနဝဉာဏံ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏံ၊ မုစ္စိတုကမုတဘဉာဏံ၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏံ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏံ၊ အနုလောမဉာဏ'ဉ္စေတိ ဒုသဝိပဿနာဉာဏာနိ။

ဝိမောက္ခ ၃-ပါး

၄၇။ သုညတော ဝိမောက္ခော၊ အနိမိတ္တော
ဝိမောက္ခော၊ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော
စေတိ တယော ဝိမောက္ခာ။

ဝိမောက္ခမူခ ၃-ပါး

၄၈။ သုညတာ'နုပဿနာ၊ အနိမိတ္တာ' နုပဿနာ၊
အပ္ပဏိဟိတာ' နုပဿနာ စေတိ တိဏိ
ဝိမောက္ခ မုခါနိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဝိသုဒ္ဓိဘေဒ
(သီလ ဝိသုဒ္ဓိ)

၄၉။ ကထံ....
ပါတိမောက္ခ သံဝရ သီလံ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ
သီလံ၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ပစ္စယသန္တ
သိတ သီလဉ္စေတိ စတု ပါရိသုဒ္ဓိ သီလံ
သီလဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

စိတ္တ ဝိသုဒ္ဓိ

၅၀။ ဥပစာရ သမာဓိ၊ အပ္ပနာ သမာဓိ စေတိ
ဒုဝိဇောပိ သမာဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ

၅၁။ လက္ခဏ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒုပ္ပန် ဝဿန
နာမရူပ ပရိဂ္ဂဟော ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ

၅၂။ တေသ'မေဝ စ နာမရူပါနံ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟော
ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

မဂ္ဂါမဂ္ဂ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ

၅၃။ တတော ပရံ ပန တထာ ပရိဂ္ဂဟိတေသု
သပ္ပစ္စယေသု တေဘူမကသင်္ခါရေသု အတိ
တာ'ဒိ ဘေဒဘိဇ္ဇေသု ခန္ဓာ'ဒိ နယ'မာရဗ္ဗ
ကလာပဝသေန သင်္ခိပိတော အနိစ္စံ ခယဠေန်၊
ဒုက္ခံ ဘယဠေန်၊ အနတ္တာ အသာရကဠေ
နာတိ အဒ္ဓါနဝသေန၊ သန္တတိဝသေန၊ ခဏ
ဝသေန ဝါ သမ္မသနဉာဏေန လက္ခဏတ္တယံ
သမ္မသန္တဿ တေ'သေဝ ပစ္စယ ဝသေန၊
ခဏဝသေန စ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏေန ဥဒယဗ္ဗယံ
သမနုပဿန္တဿ စ။

ဝိပဿနာ ညစ်ညူးကြောင်း ၁၀-ပါး

ဩဘာသော ပီတိ ပဿဒ္ဓိ၊

အင်္ဂမောက္ခော စ ပဂ္ဂဟော၊

သုခံ ဉာဏ'မုပဋ္ဌာန၊

မုပေက္ခော စ နိကန္တိ စေ'တိ

ဩဘာသာ'ဒိ ဝိပဿန'ပက္ခိလေသ ပရိဗန္ဓ

ပရိဂ္ဂဟ ဝသေန မဂ္ဂါ'မဂ္ဂ လက္ခဏ ဝဝတ္ထာနံ

မဂ္ဂါ'မဂ္ဂ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ နာမ။

ပဋိပဒါ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ

၅၄။ တထာ ပရိဗန္ဓဝိမုတ္တဿ ပန တဿ ဉဒယဗ္ဗ
ယ ဉာဏတော ပဋ္ဌာယ သာဝါ'နုလောမာ
တိသက္ခဏံ ဝိပဿနာ ပရိပရာယ ပဋိပဇ္ဇန္တဿ
နဝ ဝိပဿနာဉာဏာနိ ပဋိပဒါ ဉာဏဒဿန
ဝိသုဒ္ဓိနာမ။

ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ

၅၅။ တဿေ'ဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တဿ ပန ဝိပဿနာ ပရိ
ပါက'မာဂမ္မ ဣဒါနိ အပ္ပနာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ
ဘာဂံ'ဝေါစ္စိန္တိတော ဥပ္ပန္နမနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇနာ'
နန္တရံ ဒေ တိဏိ ဝိပဿနာ စိတ္တာနိ ယံကိဉ္စ
အနိစ္စာ'ဒိ လက္ခဏ'မာရဗ္ဗ ပရိကမ္မော'
ပစာရာ'နုလောမ နာဒမနံ ပဝတ္တန္တိ။

၅၆။ ယာ သိခါပတ္တာ၊ သာ သာ'နုလောမာ
သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာတိ စ
ပဝုစ္စတိ။

၅၇။ တတော ပရိ ဂေါတြဘူစိတ္တံ နိဗ္ဗာန'မာ
လမ္ပိတော ပုထုဇ္ဇနဂေါတြ'မဘိဘဝန္တိ အရိယ
ဂေါတြ'မဘိသမ္ဘောန္တဉ္စ ပဝတ္တတိ။

မင်္ဂကိစ္စ ၁၆-ချက်

- ၅၈။ တဿာ'နန္တရမေဝ မဂ္ဂေါ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိ
ဇာနန္တော၊ သမုဒယသစ္စံ ပဇဟန္တော၊ နိရောဓ
သစ္စံ သစ္စိကရောန္တော၊ မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာ
ဝသေန၊ အပ္ပနာဝီထိ'မောတရတိ။
- ၅၉။ တတောပရံ ဒွေ တိဏိ ဖလစိတ္တာနိ ပဝတ္တိတုာ
ဘင်္ဂပါတော'ဝ ဟောတိ။

ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် ပြင်ပုံ

- ၆၀။ ပုန ဘဝင်္ဂဝေါစ္ဆန္တိတုာ ပစ္စဝေက္ခဏ ဉာဏာနိ
ပဝတ္တန္တိ။

သင်္ဂဟ ဂါထာများ

- ၆၁။ မဂ္ဂံ ဖလဉ္စ နိဗ္ဗာနံ၊
ပစ္စဝေက္ခတိ ပဏ္ဍိတော။
ဟိနေ ကိလေသေ သေသေ စ၊
ပစ္စဝေက္ခတိ ဝါ နဝါ။
ဆဗ္ဗိသုဒ္ဓိံ ကမေနေ'ဝံ၊
ဘာဝေတဗ္ဗော စတုဗ္ဗိဓော။
ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိံ၊
နာမ မဂ္ဂေါ ပဝုစ္စတိ။
အယ'မေတ္ထ ဝိသုဒ္ဓိံဘေဒေါ။

ဝိမောက္ခဘေဒ

၆၁။ တတ္ထ အနတ္တာ'နုပဿနာ အတ္တာဘိနိဝေသံ
မုဉ္ဇန္တိ သုညတဘ'နုပဿနာ နာမ ဝိမောက္ခမုခံ
ဟောတိ။

၆၂။ အနိစ္စဘ'နုပဿနာ ဝိပလ္လာသနိမိတ္တံ မုဉ္ဇန္တိ
အနိမိတ္တာ'နုပဿနာ နာမ။

၆၃။ ဒုက္ခဘ' နုပဿနာ ဝဏ္ဏာပဏိဓိံ မုဉ္ဇန္တိ
အပ္ပဏိဟိတာ နုပဿနာ နာမ။

၆၄။ တဿ ယဒိ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာ အနတ္တ
တော ဝိပဿတိ၊ သုညတော ဝိမောက္ခော
နာမ ဟောတိ မဂ္ဂေါ။

၆၅။ ယဒိ အနိစ္စတော ဝိပဿတိ၊ အနိမိတ္တော
ဝိမောက္ခော နာမ။

၆၆။ ယဒိ ဒုက္ခတော ဝိပဿတိ၊ အပ္ပဏိဟိတော
ဝိမောက္ခော နာမာတိ စ မဂ္ဂေါ ဝိပဿနာ'
ဂမနဝသေန တိဏိ နာမာနိ လဘတိ၊ တထာ
ဖလဉ္စ မဂ္ဂါ'ဂမန ဝသေန မဂ္ဂဝီထိယံ။

၆၇။ ဖလ သမာပတ္တိ ဝီထိယံ ပန ယံထာဝုတ္တ
နယေန ဝိပဿန္တာနံ ယထာသကံ ဖလ'မုပ္ပဇ္ဇ

မာနမိုဝိပဿနာ'ဝမန ဝသေနေဝ သုညတာဒိ
ဝိမောက္ခောတိ စ ပဝုစ္စတိ။

အာရမ္မဏ ဝသေန ပန သရသ ဝသေန စ
နာမတ္ထယံ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗေသမ္ပိ သမ'မေဝ
စာ'တိ။

အယ'မေတ္ထ ဝိမောက္ခ ဘေဒေါ။

ပုဂ္ဂလ ဘေဒ

(မဂ်ပယ်စဉ်)

၆၈။ ဧတ္ထ ပန သောတာပတ္တိ မဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ
ဒိဋ္ဌိဝိစိကိန္ဓော ပဟာနေန ပဟိနာ ပါယဂမ
နော သတ္တက္ခတ္တုပရမော သောတာပန္နော
နာမ ဟောတိ။

၆၉။ သကဒါဂါမိ မဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ ရာဂ၊ ဒေါသ၊
မောဟာနံ တနုကရတ္တာ သကဒါဂါမိ နာမ
ဟောတိ သင်္က' ဒေဝ ဣမံ လောကံ
အာဂန္ဓာ။

၇၀။ အနာဂါမိ မဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ ကာမရာဂ၊
ဗျာပါဒါန'မနဝသေသ'ပွဟာနေန အနာ
ဂါမိ နာမ ဟောတိ အနာဂန္ဓာ ဣတ္ထတ္တိ။

၇၁။ အရဟတ္တ မဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ အနဝသေသ
ကိလေသ'ပွဟာနေန အရဟာ နာမ ဟောတိ
ခီဏာသဝေါ လောကေ အဂ္ဂဒက္ခိဏေ
ယျော'တိ။

အယ'မေတ္တ ပုဂ္ဂလ ဘေဒေါ။

သမာပတ္တိ ဘေဒ

၇၂။ ဖလသမာပတ္တိ ဝီထိယော ပနေ'တ္ထ သဗ္ဗေသမ္ဗိ
ယထာသက ဖလဝသေန သာဘေရဏာဝ။

၇၃။ နိရောဓ သမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇနံ ပန အနာ
ဂါမိနဉ္စေဝ အရဟန္တာနဉ္စ လဗ္ဘတိ။

တတ္ထ ယထာက္ကမ ပဌမဇ္ဈာနာ'ဒိ မဟဂ္ဂတ
သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာယ တတ္ထ
ဂတေ သင်္ခါရ ဓမ္မေ တတ္ထ တတ္ထေဝ
ဝိပဿန္တော ယာဝ အာကိဉ္စညာယတနံ
ဂန္တော တတော ပရံ အဓိဋ္ဌေယျာဒိကံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ
ကတွာ နေဝသညာ နာသညာယတနံ သမာ
ပဇ္ဇတိ။

တဿ ဒွိန္ဒံ အပ္ပနာ ဇဝနာနံ ပရတော
ဝေါစ္ဆုဇ္ဇတိ စိတ္တသန္တတိ၊ တတော နိရောဓ
သမာပန္နော နာမ ဟောတိ။

၇၄။ ဝုဠာနကာလေ ပန အနာဂါမိနော အနာဂါမိ
 ဖလစိတ္တံ၊ အရဟတော အရဟတ္ထ ဖလစိတ္တံ
 ကေဝါရမေဝ ပဝတ္တိတော ဘဝဂံ ပါတော
 ဟောတိ၊ တတော ပရံ ပစ္စဝေက္ခဏ ဉာဏံ
 ပဝတ္တတိ'တိ။

အယ'မေတ္တ သမာပတ္တိ ဘေဒေါ။

နိဠိတော စ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန နယော။

ဥယျောဇဉ်

၇၅။ ဘာဝေတဗ္ဗံ ပနိ'စ္စေဝံ၊
 ဘာဝနာ ဒွယ'မုတ္တမံ။
 ပဋိပတ္တိ ရသ'သာဒံ၊
 ပတ္တယန္တေန သာသနေ။

ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း နိဂုံး

ဣတိ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေ ကမ္မဋ္ဌာန သင်္ဂဟ
 ဝိဘာဂေါ နာမ နဝမော
 ပရိစ္ဆေဒေါ။

ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း ပြီး၏။

နိဂုံး

- (က) စာရိတ္တ သောဘိတ ဝိသာလ ကုလော'
ဒယေန၊ သဒ္ဓါ'ဘိဝုဇ္ဈ ပရိသုဒ္ဓ ဂုဏော'
ဒယေန၊
နမ္မ'ဝုယေန ပဏိဓာယ ပရာနု'ကမ္မံ၊
ယံ ပတ္တိတ ပကရဏံ ပရိနိဋ္ဌိတံ တံ။

ကျမ်းဆရာ အာသီသ

- (ခ) ပုညေန တေန ဝိပုလေန တုမ္မလသောမံ၊
ဧညာ'ဓိဝါသ'မုဒိတော'ဒိတ'မာယုကန္တံ၊
ပညာဝဒါတ ဂုဏ သောဘိတ လဇ္ဈိ ဘိက္ခူ။
မညန္တု ပုညဝိဘဝေါ'ဒယ မင်္ဂလာယ။

ဣတိ အနုရုဒ္ဓါ စရိယေန
ရစိတံ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟံ နာမ ပကရဏံ။

သဂြိုဟ်ပါဌ် ပြီး၏။

ပရမတ္ထမိန္ဒုပါဌ်

- ၁။ ကာဒီ ဌာဒီ ယကာရာဒီ၊
နဝသင်္ချာ ပကာသိတာ။
ပဉ္စသင်္ချာ ပကာရာဒီ၊
သုညာ နာမ သရာ ဥနာ။ ။
- ၂။ ကာ ကယာ ရူတပါ'ရူပါ၊
ပုဂ္ဂါ ဘူ အဝတ္ထာ'မလာ။
ဒုသု ဟေတု ဒွိတိ ဟေတု၊
မဂ္ဂဌာ ဖလဌာ ရိယာ။ ။
- ၃။ ပေါ'ပါယေ မာဏဝေ ဒေဝေ၊
ကျာ'ဒေါ နျာ'ညေသု လာ'ရိယေ။
ကာ'သညေစျာ'ညရူပေဇာ'၊
ရူပေ ဘူမျာ'သု ဝါကရာ။ ။
- ၄။ ဆလာ ဒုမ္မိ နဒါ သုမ္မိ၊
မဏာ သုဒ္ဓိမ္မိ ဒုတိယေ။
စစ္စာ'ဒိ တတိယေ ဝေဟ-
ပူလေ မုတာ ရူပေ ဓုတာ။ ။
- ၅။ စာ'ရူပေ ဒွိန္ဒု ဥဒ္ဓေ၊
ဗတာ ပဘာ ဓုဉာ ထုဉာ။
ကာမေသု န ဓု'ဒိ ဓုတံ၊
ရူပေန္တံ စာ'ရူပေ ချဝံ။ ။
- ၆။ ဋု ဋု တု သု ဋု၊ ထု၊ ဘုမ္မာ၊
တြ ဋု ဋု၊ ဩ၊ ဋု၊ ဋု၊ နလု။

- ဘူ ဘူ ယံ ဇု ဇု ယံ ဘူ ကျာ၊
ရူ ရူ ထူ ဂျူ စတုဒ္ဒသ။ ။
- ၇။ ဆလာ ဒုမ္ပိ သုဒ္ဓိ သုက္ခာ၊
လတာ တိမ္ပိ ဖလ ဒုယေ။
ဓမ္မာ'ဒေါ တတိ ယေ ထုမာ၊
ဥမာ'န္တေ မဂ္ဂ ဌေသုကာ။ ။
- ၈။ ဆလာ ကဝါ ဘမာ ဤမာ၊
ဇဝါ ဘဝါ ကာမိသုစ။
စျလာ မလာ ပလာ ရူပေ၊
ရူပေ ဩ ဣာ မျှ'ဒွေကုန်။ ။
- ၉။ ကေဇာ စတု ပဉ္စဆ၊
ဘတ္တ'ဌဇာ ဆဝိသတိ။
စုဒ္ဒသ တေရသ ဒွေစ၊
သတ္တဟိ သတ္တဟိ ဒသ။ ။
- ၁၀။ ကော်ဝါရံ ပဝတ္တံ နောဇက်၊
ဒွေကော်ဝါရံ ယဉ္ဇာဂံ ထုပစ်။
သောသတ် ဘံ ပဉ္စဟိ စေကံ၊
ဗ ဘ မ တ ထဝါရံဇံ။ ။
- ၁၁။ ကော်နေကံ မြံ ဒွေကော်နေကံ ချံ၊
ရလနေကံ ခြေကံ နေကံ ရံ။
ကြ ဂ္ဂ မ ဝါရံဝိဇေတံ၊
ဣန္ဒြိယံ သေ'ကတိ'သ ရူ ဇံ။ ။

ပရမတ္ထဗိန္ဒု နိဿယ

၁။ ကာဒိ၊ က အစရှိသော အက္ခရာကိုးလုံးတို့ကို
 ၎င်း။ ဋာဒိ၊ ဋ အစရှိသော အက္ခရာကိုးလုံးတို့ကို
 ၎င်း။ ယကာရာဒိ၊ ယ အစရှိသော အက္ခရာကိုးလုံး
 တို့ကို၎င်း။ နဝသချံ၊ ၁-မှ-၉-တိုင်အောင်
 အစဉ်အတိုင်း သချံကိုးမျိုးကိုဟောသော အက္ခရာ
 တို့ဟူ၍။ ပကာသိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ ပကာရာဒိ၊
 ပ အစရှိသော အက္ခရာ ၁၀ လုံးတို့ကို။ ပဉ္စသချံ၊
 ၁-မှ-၅-တိုင်အောင် အစဉ်အတိုင်း သချံ ၅ မျိုးကို
 ဟောသော အက္ခရာတို့ဟူ၍။ ပကာသိတာ၊ ပြအပ်
 ကုန်၏။ သရာ၊ သရရှစ်လုံးတို့သည်၎င်း။ ဥနာ၊
 ဥအက္ခရာ၊ နအက္ခရာတို့သည်၎င်း။ သုညာနာမ၊
 သုညဟော အက္ခရာတို့ မည်ကုန်၏။

၂။ ကာ၊ ကာမတို့ဘုံသည်။ ကာယာ၊ တဆွဲတဘုံ
 တို့တည်း။ ရူ၊ ရူပဘုံတို့တည်း။ တပါ၊ တဆွဲခြောက်
 ဘုံတို့တည်း။ အရူ၊ အရူပဘုံတို့သည်။ ဝါ၊ လေးဘုံ
 တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘူ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဖြစ်ရာ
 ဘုံတို့သည်။ ပုဂ္ဂါ၊ သုံးဆွဲတဘုံတို့တည်း။ အမလာ၊
 အညစ်အကြေးကင်းကုန်သော လောကုတ္တရာ စိတ်
 တို့သည်။ အဝတ္ထာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ မဖြစ်သော အခိုက်
 အတံ့အားဖြင့် လောကုတ္တရာဘုံ မည်ကုန်၏။ ဒုသု-

ဟေတု၊ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သုဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့၎င်း။ ဒိတိဟေတု၊ ဒိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့
 ၎င်း။ မဂ္ဂဋ္ဌာ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့၎င်း။
 ဖလဋ္ဌာ၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့၎င်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ရိယာ၊ တကျိပ်နှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၃။ အပါယေ၊ အပါယ်ဘုံ၌။ ပေါ၊ ဒုဂ္ဂတိ-
 ဟိတ် ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။
 မာဏဝေ၊ လူ့ဘုံ၌၎င်း။ အာဒေါ ဒေဝေ၊
 အစဖြစ်သော စတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်၌၎င်း။ ကျာ၊
 ဒုဂ္ဂတိ အဟိတ်ကြဉ်သော တကျိပ်တယောက်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ အညေသု၊
 စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်မှ တပါးသော နတ်ပြည်ငါး
 ထပ်တို့၌။ နျာ၊ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ သုဂတိအဟိတ်ကြဉ်
 သော တကျိပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်
 ကုန်၏။ အရိယေ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ၌။ လာ၊
 အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တ-
 ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။
 အသညေ၊ အသညသတ်ဘုံ၌။ ကော၊ သုဂတိ-
 အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ အညရူပေ၊
 သုဒ္ဓါဝါသ-အသညသတ်မှ တပါးသော ရူပဆယ်ဘုံ
 ၌။ စျာ၊ တိဟိတ်ပုထုဇ္ဇန် ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်။

အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက်အားဖြင့် ကိုးယောက်
 သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ အာရူပေ၊
 အရူပလေးဘုံ၌။ ၁၁။ တိဟိတ်ပုထုဇ္ဇန်တယောက်၊
 သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်
 ခုနစ်ယောက်အားဖြင့်ရှစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။
 လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘူမျာ-ဘူမိယ၊ ဘုံ၏အစွမ်း
 အားဖြင့်။ ဝါကရာ၊ နှစ်ရာတဆဲ့လေးယောက်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဿု-ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၄။ ဒုမ္ပိ၊ အပါယ်လေးဘုံ၌။ ဆလာ၊ သုံးဆဲ့
 ခုနစ်ပါးသောစိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ သုမ္ပိ၊
 ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၌။ နဒါ၊ ရှစ်ဆယ်သော စိတ်
 တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ သုဒ္ဓိမ္ပိ၊ သုဒ္ဓါဝါသငါး
 ဘုံ၌။ မဏာ၊ ငါးဆဲ့ငါးပါးသော စိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယစျာန်သုံးဘုံ၌။ ဖစ္စာ၊
 ခြောက်ဆဲ့ ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊
 ကုန်၏။ အာဒိတတိယေ၊ ပဌမစျာန်သုံးဘုံ၊ တတိယ
 စျာန်သုံးဘုံ၌၎င်း။ ဝေဟပ္ပလေ၊ ဝေဟပ္ပိုလ်ဘုံ၌၎င်း။
 မုတာ၊ ခြောက်ဆဲ့ ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့ကို။
 လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပေ၊ အသညသတ်-သုဒ္ဓါဝါသ
 ကြဉ်သော ရူပဆယ်ဘုံ၌။ ဓုတာ၊ ခြောက်ဆဲ့ကိုးပါး
 သော စိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ။

၅။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ စစာ၊ လေးဆွဲ
 ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥဒ္ဓေ၊
 အထက် အထက်ဖြစ်သော အရူပဘုံ၌။ ဒိနံ-ဒိဉ္ဇနံ၊
 နှစ်ခုနှစ်ခု ယုတ်သည်ကိုပြု၍။ ဗဘာ၊ အာကာသာ
 နဉ္ဇာယတနဘုံ၌ လေးဆွဲသုံးပါးသော စိတ်တို့ကို။
 လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဘာ၊ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဘုံ၌ လေး
 ဆွဲတပါးသော စိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓုဉ္ဇာ၊
 အာကိဉ္ဇာယတနဘုံ၌ သုံးဆွဲကိုးပါးသော စိတ်
 တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ထုဉ္ဇာ၊ နေဝသညာ နာသ
 ဉ္ဇာယတနဘုံ၌ သုံးဆွဲခုနစ်ပါးသော စိတ်တို့ကို။
 လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာမေသု၊ ကာမတဆွဲတဘုံတို့၌။
 ဓံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်စိတ် ကိုးခုသည်။ န၊ မရှိ။ ဥဒံ၊
 ရှစ်ဆယ်သောစိတ်ကား ရှိ၏။ ရူပေ၊ အသညသတ်-
 သုဒ္ဓါဝါသ ကြည်သော ရူပဆယ်ဘုံ၌။ န္တံ၊ နှစ်ဆယ်
 သော စိတ်သည်။ န၊ မရှိ။ ဓုတံ၊ ခြောက်ဆွဲကိုးပါး
 သောစိတ်ကား ရှိ၏။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌၊ ချုဝံ၊
 လေးဆွဲသုံးပါးသော စိတ်သည်။ န၊ မရှိ။ စုံ-စဝံ၊
 လေးဆွဲခြောက်ပါးသော စိတ်ကားရှိ၏။

၆။ ဋုဘုမ္မာ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော
 တဘုံတဘုံ၌ အသီးအသီးဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။
 ဘူ၊ အရူပဝိပါက်စိတ် လေးခုတို့တည်း။ ဋုဘုမ္မာ၊
 ပဌမဈာန်သုံးဘုံ၊ ဒုတိယဈာန်သုံးဘုံ၊ တတိယဈာန်

သုံးဘုံတို့၌ အသီးသီးဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ ဘူ၊ ပဉ္စမ
 စျာန်ကြည်သော ရူပဝိပါက်စိတ် လေးခုတို့တည်း။
 တုဘုမ္မာ၊ ဝေဟပ္ဖိလ်ဘုံ သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံအားဖြင့်
 ခြောက်ဘုံ၌ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ ယံ၊ ပဉ္စမစျာန်
 ဝိပါက်စိတ်တခုတည်း။ သုဘုမ္မာ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်
 ဘုံ၌ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ ဇု၊ မဟာဝိပါက်
 စိတ်ရှစ်ခုတို့တည်း။ ဇုဘုမ္မာ၊ ကာမတဆွဲတဘုံ၌
 ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ ဇု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဃာန
 ဝိညာဉ်ဒွေး၊ ဇိဝှိဝိညာဉ်ဒွေး၊ ကာယဝိညာဉ်ဒွေး-
 အားဖြင့် ရှစ်ပါးတို့တည်း။ ထုဘုမ္မာ၊ ကာမသုဂတိ
 ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်
 ဘုံအားဖြင့် တဆွဲခုနစ်ဘုံ၌ဖြစ်သောစိတ်တို့သည်။ ယံ၊
 သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်တခုတည်း။ ကြုဘုမ္မာ၊ ကာမ
 သုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိလ်တိုင်အောင်သော ရူပါ
 ဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ-အားဖြင့် နှစ်ဆွဲတဘုံ၌
 ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ ဘူ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၊
 သကဒါဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိမဂ်၊ အရဟတ္တမဂ်-အား
 ဖြင့် လေးပါးတို့တည်း။ ခြုဘုမ္မာ၊ ကာမသုဂတိ
 ခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြည်သော ရူပါဝစရ တဆွဲ
 ငါးဘုံအားဖြင့် နှစ်ဆွဲနှစ်ဘုံ၌ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။
 ကျာ၊ ဟသိတုပ္ပာဒ်၊ ရူပကုသိုလ်ငါးခု၊ ရူပကြိယာ
 ငါးခုအားဖြင့် တဆွဲတပါးတို့တည်း။ ဂြုဘုမ္မာ၊

ကမာမ သုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ် ကြဉ်သော
 ရူပ တဆွဲငါးဘုံ၊ အာကာသာနဉ္စာ ယတန
 ဘုံအားဖြင့် နှစ်ဆဲသုံးဘုံ၌ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။
 ရှ၊ အာကာသာနဉ္စာ ယတနကုသိုလ် ကြိယာနှစ်ခု
 တို့တည်း။ ဩဘုမ္မာ၊ ကမာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အသ
 ညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆွဲငါးဘုံ၊ အာကာ-
 သာနဉ္စာယတနဘုံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံ-အားဖြင့် နှစ်
 ဆဲလေးဘုံ၌ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ ရှ၊ ဝိညာ-
 ဏဉ္စာယတနကုသိုလ်ကြိယာနှစ်ခုတို့တည်း။ ဩဘုမ္မာ၊
 ကမာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ
 တဆွဲငါးဘုံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံ၊ ဝိညာ-
 ဏဉ္စာယတနဘုံ၊ အာကိဉ္စညာယတနဘုံ-အားဖြင့် နှစ်
 ဆဲငါးဘုံ၌ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ ထု၊ အာကိဉ္စ-
 ညာယတနကုသိုလ်ကြိယာ၊ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု။
 ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ် စိတ်တခုအားဖြင့် ခုနစ်ပါးတို့
 တည်း။ ဩဘုမ္မာ၊ ကမာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်
 ကြဉ်သော ရူပတဆွဲငါးဘုံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန
 ဘုံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံ၊ အာကိဉ္စညာယတနဘုံ၊
 နေဝသညာနာသညာယတန ဘုံအားဖြင့် နှစ်ဆဲ
 ခြောက်ဘုံ၌ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ ဂျူ၊ နေဝ-
 သညာနာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာနှစ်ခု၊ မဟာ
 ကြိယာစိတ်ရှစ်ခု၊ အနာဂါမိဖိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ်၊

အရဟတ္တဖိုလ်အားဖြင့် တဆွဲသုံးပါးတို့တည်း။ နလ-
ဘုမ္မာ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ဘုံသုံးဆယ်၌ဖြစ်
သော စိတ်တို့သည်။ စတုဒ္ဒသ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ်
လေးခု၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်တခု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊
မဟာကုသိုလ်စိတ် ရှစ်ခုအားဖြင့် တဆွဲလေးပါး
တို့တည်း။

၇။ ဒုမ္မိ၊ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဆလ၊ သုံးဆွဲ
ခုနစ်ပါးသော စိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။
သုဒ္ဓိသု၊ သုဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။
ကော-ကဝါ၊ လေးဆွဲတပါးသောစိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊
ကုန်၏။ တိမ္မိ၊ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ လတ၊
ခြောက်ဆွဲသုံးပါးသော စိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။
အာဒေါဖလဒ္ဓယေ၊ အာဒေါဖလဒ္ဓယေသု၊ သောကာ
ပတ္တိဖလဌာန်၊ သကဒါဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။
ဓမ္မာ၊ ငါးဆွဲကိုးပါးသောစိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်
၏။ တတိယေ၊ အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ထုမာ၊
ငါးဆွဲခုနစ်ပါးသော စိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။
အန္တေ၊ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၌။
ဓမ္မာ၊ ငါးဆွဲသုံးပါးသောစိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်
၏။ မဂ္ဂဌေသု၊ မဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့၌။
ကာ၊ တခုတခုစီသော မဂ္ဂစိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊
ကုန်၏။

၈။ စ၊ ကာမ-ရူပ-အရူပ- ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ထိုက်
 ယော စိတ် အသီးအသီးဆိုပေအံ့။ ကာမီသု၊ ကာမ
 ဘုံ၌ဖြစ်သော ပုထုဇ္ဇန်လေးယောက်၊ ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်
 လေးယောက်တို့တွင်။ ဆလာ၊ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၌
 သုံးဆဲ့ခုနစ်ပါးသောစိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။
 ကဝါ၊ သုဂတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၌ လေးဆဲ့
 တပါးသောစိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဘမာ၊
 ကာမတိဟိတ်ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ငါးဆဲ့လေးပါးသော
 စိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ဤမာ၊ ကာမ
 သောတာပတ္တိဖလဌာန်၊ သကဒါဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်
 ၌ ငါးဆယ်သောစိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇဝါ၊
 ကာမ အနာဂါမိ ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၌ လေးဆဲ့ ရှစ်ပါး
 သောစိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဝါ၊ ကာမရဟန္တာ
 ပုဂ္ဂိုလ်၌ လေးဆဲ့လေးပါးသော စိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊
 ကုန်၏။ ရူပေ ရူပေသု၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ
 တဆဲ့ငါးဘုံ၌ ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇ္ဇန်ဖလဌာန်
 ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့တွင်။ စုလော၊ ရူပတိဟိတ်
 ပုထုဇ္ဇန်ပုဂ္ဂိုလ်၌သုံးဆဲ့ကိုးပါးသောစိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ
 ကုန်၏။ မလာ၊ ရူပသောတာပတ္တိဖလဌာန်၊ သကဒါ
 ဂါမိဖလဌာန်၊ အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၌ သုံးဆဲ့
 ငါးပါးသော စိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ အာရူပေ-
 အာရူပေသု၊ အရူပ လေးဘုံ၌ ဖြစ်သော တိဟိတ်

ပုထုဇ္ဇန်ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့တွင်။ ဥဒ္ဓေ-
ကုန်၊ အထက်အထက် ဖြစ်သော အရူပဘုံ၌ စိတ်တခု
ယုတ်သည်ကို ပြု၍။ ကြာ၊ အရူပတိဟိတ်ပုထုဇ္ဇန်၌
နှစ်ဆဲလေးပါး၊ နှစ်ဆဲ သုံးပါး၊ နှစ်ဆဲ နှစ်ပါး၊ နှစ်ဆဲ
တပါးသောစိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ နွှာ၊ အရူပ
သောတာပတ္တိဖလဌာန်၊ သကဒါဂါမိဖလဌာန်၊ အနာ
ဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ နှစ်ဆယ်၊ တဆဲကိုး၊ တဆဲရှစ်၊
တဆဲ ခုနစ်ပါးသော စိတ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။
မျှာ၊ အရူပရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ တဆဲ ငါးပါး၊ တဆဲ လေး
ပါး၊ တဆဲ သုံးပါး၊ တဆဲ နှစ်ပါးသော စိတ်တို့ကို။
လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။

၉။ ကေဇာ၊ ပုဂ္ဂိုလ် တယောက် တယောက်၌
အသီးအသီးဖြစ်သောစိတ်တို့သည်။ ဆဝီသတိ၊ နှစ်ဆဲ
ခြောက်ပါးတို့တည်း။ စတုဇာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်၌
ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ စုဒ္ဓသ၊ တဆဲ လေးပါးတို့
တည်း။ ပဉ္စဇာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက်၌ဖြစ်သော စိတ်
တို့သည်။ တေရသ၊ တဆဲ သုံးပါးတို့တည်း။ ဆဇာ၊
ပုဂ္ဂိုလ်ခြောက်ယောက်၌ဖြစ်သော စိတ်တို့သည်။ ဒွေ၊
နှစ်ပါးတို့တည်း။ သတ္တဇာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ယောက်၌
ဖြစ်သောစိတ်တို့သည်။ သတ္တဟိဒသ၊ တဆဲ ခုနစ်ပါး
တို့တည်း။ အဋ္ဌဇာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက်၌ ဖြစ်သော
စိတ်တို့သည်။ သတ္တဟိဒသ၊ တဆဲ ခုနစ်ပါးတို့တည်း။

၁၀။ ဧကံဝါရံ ပဝတ္ထံ၊ တကြိမ်သာ ဖြစ်သော စိတ်သည်။ နောဧကံ၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ မနော ဇာတ်သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေ၊ မဂ်စိတ်လေးခုအားဖြင့် တဆဲ့ကိုးခုတို့တည်း။ ဒွေကံဝါရံ၊ ဧကံ-ဒွ-ဝါရံ၊ တကြိမ်၎င်း၊ နှစ်ကြိမ်၎င်း ဖြစ်သောစိတ်တို့သည်။ ပဏ၊ သောမနဿသဟဂုတ်သန္တိရဏစိတ်တခုတည်း။ ယဠာ-ဂံ၊ တကြိမ်-နှစ်ကြိမ်-သုံးကြိမ် ဖြစ်သော စိတ်သည်။ ပဏ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်တခုတည်း။ ထု၊ ခုနှစ်ကြိမ် ဖြစ်သောစိတ်သည်။ ပဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒိစိတ်တခုတည်း။ သောသတ်၊ ခြောက်ကြိမ်-ခုနစ်ကြိမ် ဖြစ်သော စိတ် သည်။ ဘံ၊ မဟာကြိယာဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ် လေးခု တည်း။ ပဉ္စဟိသောသတ်၊ ငါးကြိမ်-ခြောက်ကြိမ်- ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်သော စိတ်သည်။ စေကံ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်ဉာဏဝိပ္ပယုတ်စိတ်လေးခုအား ဖြင့် တဆဲ့ခြောက်ခုတည်း။ ဗ ဘ မ တ ထ ဝါရံ၊ သုံးကြိမ်-လေးကြိမ်- ငါးကြိမ်- ခြောက်ကြိမ်- ခုနစ် ကြိမ်ဖြစ်သော စိတ်သည်။ ဇံ၊ မဟာကုသိုလ်ဉာဏ- သမ္ပယုတ်စိတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် စိတ်လေးခု အားဖြင့် ရှစ်ခုတည်း။

၁၁။ ဧကံနေကံ၊ တကြိမ်၎င်း၊ အကြိမ်များစွာ ၎င်း ဖြစ်သောစိတ်သည်။ မြံ၊ အဘိညာဉ်ဒွေမှ တပါးသော ရူပစိတ် တဆဲ့ငါးခု၊ နေဝသညာနာ-

သညာယတနကုသိုလ် ကြိယာကြဉ်သော အရူပစိတ်
တဆယ်အားဖြင့်နှစ်ဆဲ ငါးခုတို့တည်း။ ဒွေကံနေကံ၊
ဇက်-ဒွ-နေကံ၊ တကြိမ်၎င်း၊ နှစ်ကြိမ်၎င်း၊ အကြိမ်
များစွာ၎င်း ဖြစ်သောစိတ်သည်။ ချုံ၊ ဥပေက္ခာ
သဟဂုတ်သန္တိရဏစိတ်နှစ်ခု၊ မဟာဝိပါကီစိတ် ရှစ်ခု၊
နေဝသညာနာ သညာယတနကုသိုလ် ကြိယာနှစ်ခု
အားဖြင့်တဆဲ နှစ်ခုတည်း။ ရလနေကံ၊ နှစ်ကြိမ်၎င်း၊
သုံးကြိမ်၎င်း၊ အကြိမ်များစွာ၎င်း ဖြစ်သောစိတ်
သည်။ ရံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၊ သကဒါဂါမိ ဖိုလ်အား
ဖြင့်နှစ်ခုတည်း။ ခြေကံနေကံ၊ ဇက်-ရ-ဂ-နေကံ။ တကြိမ်
၎င်း၊ နှစ်ကြိမ်၎င်း၊ သုံးကြိမ်၎င်း၊ အကြိမ်များစွာ၎င်း
ဖြစ်သောစိတ်သည်။ ရံ၊ အနာဂါမိဖိုလ်၊ အရဟတ္တ-
ဖိုလ်အားဖြင့် နှစ်ခုတည်း။ ကဝါရံဝိဇေတံ၊ တကြိမ်
သဘောရှိသော စိတ်သည်။ န္တံ၊ နှစ်ဆယ်တည်း။
ရဝါရံဝိဇေတံ၊ နှစ်ကြိမ်သဘောရှိသော စိတ်သည်။
တိံသ၊ သုံးဆယ်တည်း။ ဂဝါရံဝိဇေတံ၊ သုံးကြိမ်
သဘောရှိသော စိတ်သည်။ ဧကတိံသ၊ သုံးဆယ့်တခု
တည်း။ ဝဝါရံဝိဇေတံ၊ လေးကြိမ် သဘောရှိသော
စိတ်သည်။ ရ၊ နှစ်ခုတည်း။ မဝါရံဝိဇေတံ၊ ငါးကြိမ်
သဘောရှိသော စိတ်သည်။ ဇံ၊ ရှစ်ခုတည်း။

ပရမတ္ထဗိန္နုနိဿယပြီး၏

ကမ္ဘာဗုဒ္ဓစာအုပ်
ဓာတ်ကြည့်တိုက်
ကမ္ဘာဗုဒ္ဓစာအုပ်

ရကန်မြို့ ရွှေတိဂုံ ဘုရားကြီးဈေး

ဆိုင်နံပါတ် ၁၁-၁၂။

ဦးပေင်ရင်-ဒေင်စောရင်

ရတနာ့ဝါဒီ

ပိဋကတ်စာအုပ်ဆိုင်ကြီးတွင်

ပိဋကတ်သုံးပုံ ပါဠိတော် - အဋ္ဌကထာ - ဋီကာ
ကျန် နိကာယ် ၄-ရပ် အနု-မဓု- ယောဇနာများနှင့်
နာနာဂန္ထ ကျမ်းစာ အမျိုးမျိုး တို့ကို မှန်ကန်သော
အဘိုးနှုန်းနှင့် ရနိုင်ပါသည်။

ရပ်ဝေးနေ မိတ်ဆွေများအတွက်
စာတိုက်မှ ဗီ-ပီ-ပီ ပြုလုပ်၍ ပို့ပါသည်။

8

Handwritten text, possibly a signature or date, mostly illegible due to fading.

